

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Nr 21 (60) 22 maja 1992 r. Cena 2000 zł

Wspomnienia zesłańców

Z Syberii do Polski...

W słoiczku przechowuje cedrowe orzeszki i szyszakę. Nosi to przy sobie, obok innych przedmiotów potrzebnych dzisiaj. W niej samej pulsuje, nieustannie, nie do oddzielenia, przeszłość, pomieszana z teraźniejszością.

- Miałam jeszcze nakomarnik...
  - A co to takiego, nakomarnik?
  - Nakomarnik — to taka siatka chroniąca przed komarami. Komary były tam niezwykle żarłoczne.
  - Ale nakomarnik już się rozleciał — zasepiła się Ludwika, pytana o pamiątki.
- (CIĄG DALSZY NA STR. 8 i 9)

Śladami polskich arian

KOPIEC LUTRÓW

Mieszkańcy Luczanowic nazywali to miejsce „kopcem Lutrów”. Dla nie wtajemniczonego turysty — jeszcze kilka lat temu — było trudne do odszukania. Zniszczony ementarz porastały dzikie krzewy, a wokół leżały rozbite części nagrobków. Dziś odnowiony ementarz ariański położony na północno-wschodnim krańcu Luczanowic na niewielkim wzniesieniu widać już z daleka. A od jego bram rozciąga się całkiem współczesny obraz: za wadowskimi polami rozciąga się huta...

— Rodzina Zelenkich posiada w swych dobrach Luczanowice leżących dwie mile od Krakowa, na północ od Mogiły, taki pagórek, z którego wyraźnie widać kopiec Krakusa. Obecny posiadacz tego pagórka, pułkownik Zelenki, wybudował rodzinny grobowiec na tym pagórku i kazał opatrzyć go obeliskiem — pisał Samuel Bredetzky po pobycie w tej posiadłości w roku 1809. Dziś czasy te pamięta jedynie rosnący obok końca wiekowy dąb szypułkowy, a widok na kopiec Krakusa przesłaniają dymy unoszące się nad hutą. Zmieniły swe oblicze Luczanowice. Z drewnianego, na murowane. O tym jak wyglądały dawniej — choć nie tak dawno, jak notował opis ten autor rełacji — pamięta jedyna stara chatupa, która ocalała. Miała być włączona do projektowanego kiedyś w Nowej Hucie skansenu. Dziś gdy czasy dla skansenów nie są sprzyjające i ona zapewne zostanie rozebrana.

(CIĄG DALSZY NA STR. 8 i 9)

Masz problem? Zadzwoń! Tel. 44-28-99. Dla pracowników

HTS: 44-88.

Dziennikarze czekają na Ciebie

Jeśli jesteście przekonani, że trzeba coś zmienić, interweniować, pomóc, a uważacie, że Wasze możliwości się już wyczerpały — zadzwońcie. Pod podanymi numerami od poniedziałku do czwartku w godz. 11—15 pełnią dyżur dziennikarze „Głosu”. Oczywiście można także do naszej redakcji przyjść osobiście. Zapraszamy.

FUJI FILM FUJI FILM FUJI

AUTORYZOWANE
FOTOLABORIUM

ZDJĘCIA W CIĄGU
1 GODZINY

formaty od 9x13
do 30x45 cm

również filmy ORWO

zdjęcia legitymacyjne
w 4 minuty

KINO "ŚWIT"

LEVAX-FOTO LEVAX-FOTO

1,5 do 2 mln zł za jeden metr kw.

Jak kupić mieszkanie komunalne?

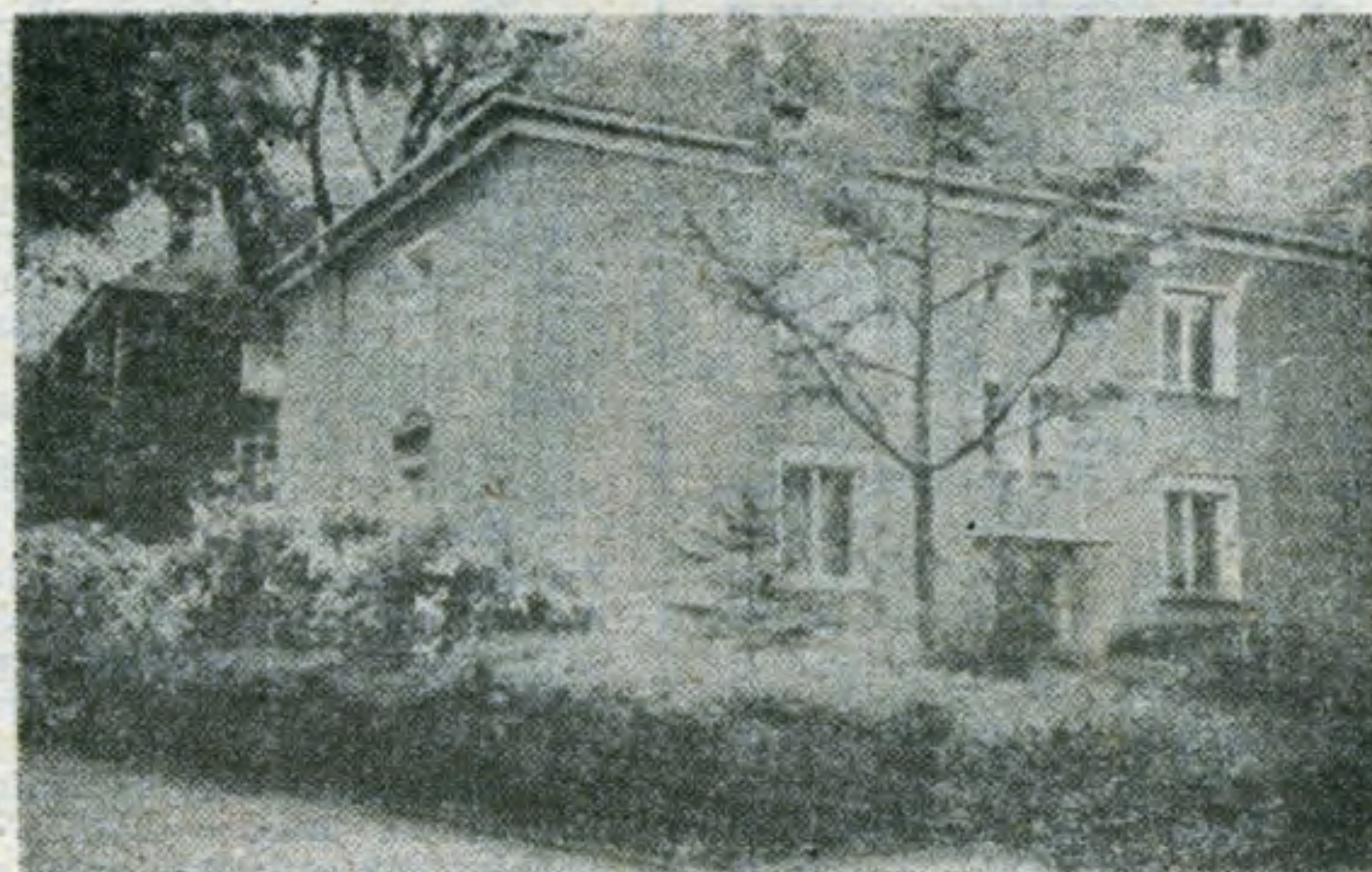

foto. Paweł Zechent

W Nowej Hucie znaczną część zasobów mieszkaniowych stanowią lokale administrowane przez PGM. Tylko nieznaczna ich część została wykupiona przez dotychczasowych użytkowników. Pozostałe mają nadal charakter lokatorski. W tym roku ponownie wznowiono możliwość nabywania mieszkań komunalnych na własność. Ze względu na spore zainteresowanie tymi sprawami postaramy się przybliżyć czytelnikom tę problematykę.

(CIĄG DALSZY NA STR. 9)

„Diabeł” czy arogancja...?

Po opublikowaniu artykułu „DIABEL W KOMINIE” otrzymaliśmy list od kolejnego mieszkańca feralnej klatki I, bl. 48 w os. Dywizjonu 203, który publikujemy jako postscriptum do artykułu zamieszczonego w „Głosie”. Niestety i działania pana ADAMA KONIECZNEGO w sprawie braku drożności kominu odprowadzającego spaliny nie przyniosły do dziś rezultatów w postaci skutecznego działania S. M. „Czyżyny”.

Pan Konieczny włączył się do działań państwa H., których perypetie opisałam w poprzednim numerze „GTN”.

— W dniu 3.03 przeprowadziłem telefoniczną rozmowę z prezesem spółdzielni, w obecności dwóch rządowo uprawnionych inżynierów budownictwa łódzkiego. W trakcie rozmowy poddałem w wątpliwość „orzeczenie kominarskie” z lutego br. jako niezasadne i niespójne technicznie. Zażądałem przeprowadzenia badań analizatorem spalin we wszystkich mieszkaniach piwni „Sanepid”, podając ich koszt (50 tys. zł od jednego mieszkania) i wskazując konkretne osoby, u których należy ulokować zlecenie. Zażądałem również dostarczenia protokołu komisijnego odbioru przewodów po wykonaniu stanu surowego budynku oraz protokołu odbioru końcowego po

podłączeniu do nich urządzeń wentylacyjnych i gazowych, a także przeprowadzenia drożności głównego przewodu spalinowego. Dokumentów tych nie zobaczyłem do dziś. Jestem inżynierem budowlanym, więc zażądałem wykonania zgodnie ze sztuką budowlaną otworu „czyszczeniowego” w piwnicy.

W miesiąc później przeprowadziłem drugą rozmowę z panem Prezesem — z tym samym skutkiem.

Badania „Sanepidu” przeprowadzono dopiero 29 kwietnia br.! Pytanie o przyczynę zwłoki kieruję do Pana Prezesa. Jednocześnie chciałbym podkreślić, że lokator mieszkania nr 5, gdzie zanotowane równie duże — jak u państwa H. — stężenie tlenku węgla zgłaszał do SM „Czyżyny” ten problem dwa lata temu, lecz jego zgłoszenie zostało zlekceważone.

(CIĄG DALSZY NA STR. 2)

"MAXI MARTEN"
KRAKÓW, os. Kolorowe 10A
tel. 43-30-00

ART. SPOŻYWCZE
KONFEKCJA
damska, męska
dziecięca
KOSMETYKI
CHEMIA GOSP.
ROWERY
tel. 44-18-68

FOTO

KUBUS

GALERIA
Centrum B, bl. 3
FOTOLABORIUM
„MINILAB” SKLEP
os. Centrum B, bl. 6
(punkt paszportowy)
ZDJĘCIA
DO DOKUMENTÓW
— 4 MINUTY

FIRMA HANDLOWA
TERET

SPRZĘT RTV
Sony, Funai,
Panasonic, JVC
AGD
odkurzacze,
miksery, młynki

**SPRZEDAŻ
RATALNA**

os. Zgody
(Świat Dziecka)
Tel. 44-39-53

LEMEX Zaprasza do paw. handl.
Kraków os. Centrum D 2

Tylko u nas udane zakupy

U nas kupisz:

- SPRZĘT AUDIO VIDEO
- KOSMETYKI
- CHEMIE GOSPODARCZĄ

Zapraszamy również do sklepu
Bazar "Tomex" ul. Bieńczycka 168 paw. 110
(tylko sprzęt audio video)

CENTRUM I OKOLICE

TYTONIOWE SYMPOZJUM

Coraz większa konkurencja na polskim rynku tytoniowym, dlatego też nowo powstający zakład konfekcjonowania papierosów „Polski Tytoń” w Krakowie, chce podbić rynek jakością wyrobów, a władze miasta ujęć staraniami o środowisko naturalne Krakowa. W związku z powyższymi intencjami, zakład przy ul. Myśliwskiej (na razie na etapie produkcji szkoleń), nie ma takich technologicznych odcinków, jak fermentacja tytoniu. Również wszelkie odpady nie będą tu na miejscu „zagospodarowywane”.

O tych sprawach, a także nowych asortymentach i dotychczasowych osiągnięciach w zakresie jakości (przykładowo papierosy „wiarus” mają znacznie obniżoną zawartość nikotyny i substancji smolistych), mówiono podczas dwudniowego sympozjum tytoniowego w Krakowie, 14-15 maja. Uczestniczyli w nim i producenci, i handlowcy. Obrady odbywały się w sali konferencyjnej, która — jak na wymogi estetyki przystało — miała odpowiednią oprawę plastyczną. Stanowiła ją m. in. ekspozycja obrazów Ewy Skalskiej. (R)

NABIJANIE W... BUTA

Pan Piotr S. miał wyjątkowego pecha kupując adidasy w pobliskim „Milaxie”, w os. Tysiąclecia. Zapłacił za buty 362 tys. zł i po 3 miesiącach buty prawie się rozleciały. Nie ma teraz ani pieniędzy, ani butów. Zgłoszenie reklamacyjne zostało wprowadzone, przyjęte, buty trochę podreperowane, ale nadal ich stan pozostawia wiele do życzenia. Klient znerwicowany, kierownictwo również z powodu dociekliwego klienta. A wystarczyłoby wcześniej, przy zakupie hurtowym, baczniej kontrolować jakość artykułów, i naczej bowiem „Milax” może stracić swoje dobre imię. (R)

Przedszkole specjalne ogłasza nabór

Mimo różnych zmian organizacyjnych dotyczących oświaty, od 1974 roku w os. Uroczym działa Przedszkole Specjalne nr 110. Znajdują tu opiekę przedszkolną dzieci specjalnej troski — upośledzone umysłowo. Przedszkolaki mają tu zapewnioną pełną opiekę pedagogów, logopedów, psychologów, którzy czuwają nad wszechstronną rewalidacją dzieci.

Również w tym roku przedszkole prowadzi nabór — do końca czerwca. A więc dzieci niepełnosprawne w wieku od 3 do 9 lat, niekoniecznie muszą przebywać tylko i wyłącznie pod opieką własnych rodziców. Grupy przedszkolne są w tej placówce mało liczebne, co gwarantuje lepszą opiekę. W przedszkolu nie płaci się ani wpisowego, ani czesnego.

W Przedszkolu Specjalnym w os. Uroczym mogą również znaleźć pomoc i radę rodzice dzieci specjalnej troski, które mają mniej niż 3 lata. Dla zainteresowanych zapisem, radą, czy informacją podajemy nr telefonu: 44-36-85. (—)

OTWARCIE LOKALU UNII

W poniedziałek (18. 05) otwarto nowohuckie biuro Unii Demokratycznej. Biuro mieści się w os. Handlowym 8, a czynne jest w poniedziałki w godz. 13-18 oraz od wtorku do piątku w godz. 15-18. Tel. 44-73-17.

BIBLIOTEKI CZYNNIE DŁUŻEJ

Dyrekcja Biblioteki Publicznej (os. Stalowe 12) informuje, że od 1 maja przedłużony został czas pracy bibliotek. W poniedziałki, środy i piątki biblioteki czynne są od 13 do 19, we wtorki od 9 do 15 a w soboty od 9 do 14.

„Diabeł” czy arogancja...?

(DALSZY CIĄG ZE STR. 1)

5 maja, po dokonaniu wizji lokalnej z panem W. Kruczką — starszym mistrzem Oddziału Eksploatacji S.M. „Czyżyny” w mieszkaniach pionu „skrajnego” klatki pierwszej stwierdziliśmy odwrócenie w trakcie montażu prefabrykowanych elementów bloków odprowadzenia spalin o 180 st., jak również niezgodne z projektem wyprowadzenie w większości mieszkań rur blaszanych od piecyków łazienkowych wprost do przewodu zbiorowego! Rodzi się pytanie: czy Dział Techniczny SM „Czyżyny” o tym nie wiedział i dlaczego nie przeprowadził wizji lokalnej w roku 1990, po zgłoszeniu pana U. W tej sytuacji skontaktowałem pana Kruczkę z ekspertem NOT, gdyż w mojej ocenie taka koncentracja „portactwa” budowlanego przekracza wszelkie wyobrażenia!

Jednocześnie uważam, że każda próba usunięcia wad musi stworzyć warunki bezpiecznego użytkowania urządzeń gazowych dla wszystkich mieszkańców pionu.

Biorąc powyższe pod uwagę pragnę stwierdzić, że forma załatwienia tej bardzo trudnej sprawy w sytuacji zagrożenia życia wszystkich mieszkańców pionu „skrajnego” tej klatki, musi wywołać refleksję, że SM „Czyżyny” zarządzają ludzie lekceważący swoje obowiązki. Nawiązując do artykułu zamieszczonego w „Głosie” chciałbym poddać pod rozważenie, czy przystawianym „diabeł” jest tylko fienek we gła czy również arogancja pomieszana z ignorancją tych wszystkich, którzy pobierając wysokie opłaty czynszowe (405 500 zł — za mieszkanie własnościowe — spłacone) czują się zwolnieni od odpowiedzialności —

ADAM KONIECZNY

KONKURS DLA CZYŚCIOCHÓW KUPON NR 3

W maju proponujemy naszym czytelnikom „Konkurs dla czyściochów”. Jego sponsorami są: sklep „Piast” w os. Piastów 41 (sklep firmowy „Polleny”) oferujący najtańsze kosmetyki tej renomowanej polskiej fabryki kosmetyków. Właściciel funduje 10 zestawów kosmetyków „Polleny”. Natomiast sklep gospodarzy znajdujący się na bazarze „Tomex” paw. 108 (jako jedyny sprzedający w Nowej Hucie artykuły szweskje) funduje 10 zestawów środków do konserwacji i utrzymania w czystości obuwia. Aby wylosować te nagrody należy przesłać do redakcji, do dnia 5 czerwca 4 kupony, które ukażą się w maju.

Paszporty

PRZEDSEZONOWY RUCH

W punkcie paszportowym w Nowej Hucie zaczyna się przedsezonowy ruch. Dziennie przyjmuje się tu od 150 do 200 wniosków. Ci, którzy złożyli je 11 maja i później otrzymają już inne książeczki paszportowe...

— Kwiecień, maj i czerwiec to dla nas najbardziej pracowite miesiące — mówi Halina PŁACZEK kierowniczką punktu paszportowego w Nowej Hucie. — Ale myślę, że obsługę mamy sprawną i mimo zwiększonej liczby wniosków — kolejek nie ma. Od początku roku nie wzrosły opłaty paszportowe. „Normalny” paszport kosztuje 500 000 zł plus 5000 zł (znaczek opłaty skarbowej), „ulgowy” dla emerytów, rencistów i dzieci — 250 000 zł plus 5000 zł (znaczek).

Jak zapewnia szef Wydziału Paszportowego, ci którzy złożyli wnioski o paszport 11 maja i później otrzymają nowe książeczki w zmienionej szacie graficznej, układzie ze znakami wodnymi (a więc trudne do podrobienia). Na okładce umieszczony orzeł w

koronie i napis „Rzeczpospolita Polska”. Dane osobowe — drukowane na drukarce komputerowej znajdują się na ostatniej stronie i będą zabezpieczone folią. Wewnątrz nie będzie już innych pieczęci i pozostanie sporo miejsca na wizy.

Paszporty nadal wydaje się na okres 10 lat. Te które zostały wydane wcześniej: mają klauzulę ważności, lecz starą okładkę nadal są ważne i na razie nie ma rozporządzenia o ich wymianie.

W związku z większą liczbą zainteresowanych wydłużył się termin oczekiwania. Paszport otrzymuje się po 3 tygodniach od złożenia wniosku. Planując więc zagraniczne wyjazdy trzeba i to wziąć pod uwagę. (I)

„Westa” nie reaguje...

„Westa — Life” wprowadziła nową formę ubezpieczeń — „Medical”. To jest ubezpieczenie w zakresie kosztów leczenia w przychodniach lecznictwa otwartego i szpitalnego. „Westa” zwraca, w ustalonej wysokości, poniesione koszty, potwierdzone rachunkiem. Taki rachunek wysłała AGNIESZKA S., na sumę 1 mln 50 tys. złotych, wystawiony przez nowohucki szpital. Jej legitymacja ubezpieczeniowa: seria AB, nr: 0005431.

— Rachunek wysłałam w marcu i do tej pory żadnego odzewu. Interweniowałam w oddziale krakowskim, podobno jest sporo tego typu spraw. Już zrezygnowałabym z „Medicalu”, ale czy nie będzie jakichś konsekwencji?

Pani HALINA BONAR, kierownik akwizycji „Westa-Life” w Krakowie zobowiązała się interweniować w sprawie p. Agnieszki w Łodzi, bowiem tutaj refunduje się koszty leczenia. Oświadczyła jednocześnie, że w Krakowie 600 osób korzysta z tego rodzaju ubezpieczenia i większych nieporozumień pomiędzy przedsiębiorstwem a klientami nie było. Jest to „młode” ubezpieczenie i trzeba trochę czasu na zdobycie doświadczenia.

Z OSTATNIEJ CHWILI: Pani Bonar informuje, że sprawa została załatwiona, pieniądze z Łodzi zostały już do Klientki wysłane.

Tu kupisz, a tu nie kupisz „GTN”

Restauracja „Piastowska”

Oprócz kilkudziesięciu sklepów spożywczych na terenie Nowej Huty, prowadzi również sprzedaż „GTN” restauracja „Piastowska”. Jest to placówka gastronomiczna PSS, która mocno wrosła w pejzaż dzielnicy. Ostatnio przeszła ona dużą metamorfozę starając się wyjść naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców oraz dostosowując się do potrzeb wymagającego rynku. W okresie letnim otwarto tu ogródek przy restauracji, w którym podaje się cocktaile, lody, galaretki, ciasta itp. Nie serwuje się tu natomiast alkoholu.

Mało kto wie, że „Piastowska” obecnie stała się sporym kombinatem gastronomicznym, zaopatrującym sklepy w różne wyroby typu galaretki wieprzowe i z drobiu; śledzie, zestawy śniadaniowe, pierogi, sałatki, surówki itd., a nawet własnego wyrobu kielbasę wiejską. Stołówki i bary z całego Krakowa przyjeżdżają tu po gorące dania barowe. Wszyscy chwalą produkcję „Piastowskiej” co jest zasługą znakomitych szefowych kuchni Grażyna Dębowskiej i Alicji Barnas. Można tu zamówić sobie prawie wszystko na indywidualne życzenie po atrakcyjnie niskich cenach lub wynająć salę na wesele, czy inne przyjęcie okolicznościowe. Kierowniczką zakładu Grażyna Kwatera wraz z sympatycznym żeńskim personelem (pracuje tu tylko jeden mężczyzna) stara się zaspokoić wszystkie życzenia klientów. (sp)

Krótko o dzielnicy

● Trwa wiosenne usuwanie przelomów w nowohuckich drogach. Ostatnio prowadzone prace w ul. Bulwarowej nad nowohuckim załosem. Jeżeli w takim tempie będzie przebiegało łatanie licznych dziur w jezdniach Nowej Huty, to wkrótce będzie to już usuwanie letnich przelomów. (p)

Veto dla pijalni piwa!

Jeszcze jedna pijalnia piwa w Nowej Hucie — to zgroza! Tak zareagowali na „wykopki” pod nową inwestycję, mieszkańcy bloku nr 41 w os. Piastów. Owe wykopki robi się właśnie pod przyszłościową pijalnię piwa. Ludzie doskonale wiedzą, lub domyślają się, jak wygląda egzystencja w sąsiedztwie takiej pijalni i boją się, że zostanie zakłócony spokój w osiedlu, w ich rodzinach.

Pijalnię piwa próbuje się umiejscowić na skwerku obok bloku nr 41, podczas gdy w tym budynku i w pobliżu w sklepach spożywczych jest w sprzedaży piwo — argumentują swoje racje.

— W niedalekiej odległości stąd jest także restauracja „Valdano”, po drugiej stronie jezdni w os. Bohaterów Września. Po co więc tutaj pijalnia? Protestujemy! (R)

W sprawie sprzedaży mieszkań

Rozdzwoniły się telefony oburzonych czytelników po informacji z ub. tygodnia o sprzedaży mieszkań przez SM przy HTS „Jak świeże buleczki”. Zarzucać nam, że rozdrażniamy ludzi, którzy od wielu lat czekają na własne mieszkanie, a dzisiaj nie stać ich na taki wielomilionowy wydatek, „no bo kto ma dzisiaj takie pieniądze?”. Otóż my tylko odnotowaliśmy fakt, bo jaki jest nasz obowiązek, natomiast podzielać wątpliwości czytelników o tym, czy obecny system budownictwa mieszkaniowego jest optymalny i sprawliwy? (p)

Gdzie najtańsze opony?

Zadzwoń do nas czytelnik nawiązując do informacji z ub. tygodnia z cyklu „Za kierownicą” — „Opony kupuj latem”, że jednak najtańsze w Nowej Hucie opony są w „Bajmocie” w os. Szklane Domy. W jednym z najbliższych „Notowań cenowych” postaramy się podać porównawcze ceny opon. Czekamy na sygnały od czytelników.

ZMARLI

Tadeusz GOS, lat 64
Marian KRZYNÓWEK, lat 67
Józef POLAŃSKI, lat 83
Kazimierz SAMEK, lat 32
Stanisław SZYŃKOWSKI, lat 58

GŁOS

TYGODNIK NOWOHUCKI

Redaguje Kolegium: Janina Dziuro, Krystyna Lenczowska, Sławomir Pietrzyk, Henryka Rosiek. Dział Związkowy: Elżbieta Tessa. Fotoreporter: Paweł Zechenter. Sekretariat: Anna Górka. Telefon redakcji: 44-28-99. Adres: 30-969 Kraków Huta im. T. Scudimira, Centrum Administracyjne, bud. „S” kł. B. pok. 113. Wydawca: „Graf-Press” sp. z o.o. Kraków. Prezes: Jan L. Franczyk. DRUK: Polsko-Amerykańskie Towarzystwo Prasowe S.A. — Prasowe Zakłady Graficzne, Kraków, al. Pokoju 3. Nr indeksu 358835.

OGŁOSZENIA DROBNE BEZPŁATNE

▲ **POSPRZĄTAM** biura w godz. popołudniowych, tel. 48-65-84.

▲ **ZATRUDNIĘ** sprzedawców do sklepu spożywczego, pracowników i stróża do hurtowni, tel. 44-69-73 po 17.

▲ **ZAOPIEKUJĘ** się dzieckiem. Możliwość przez całą dobę, tel. 43-71-48 (8-12).

▲ **ENERGICZNA** z praktyką poszukuje pracy w sklepie, tel. 43-71-48 (8-12).

▲ **PODEJMĘ** pracę jako kierowca kat. B, C, E (praktyka od 1965 r.) lub inną, tel. 48-90-35.

▲ **ZATRUDNIĘ** cykliniarza i parkieciarza, tel. 48-58-38.

▲ **PRZYJMĘ** sprzątanie w godzinach popołudniowych, tel. 67-50-91.

▲ **SPRZEDAM** VIPSOGAL (maść na łuszczycę) prod. jugosłowiańskiej, tel. 48-74-97.

▲ **SPRZEDAM** używany telewizor „Jowisz” w dobrym stanie, tel. 47-57-33.

▲ **SPRZEDAM** motocykl typ C7 350, tel. 44-71-13.

▲ **SPRZEDAM** TV czarno-białe, używane, stan idealny, tel. 47-27-12.

▲ **SPRZEDAM** odtwarzacz video z możliwością nagrywania marki HITACHI, os. Oświeceni 9/8.

▲ **KUPIĘ** garaż w okolicy osiedli: Dywizjenu 303 lub 2 Pułku Lotniczego, tel. 47-31-86.

▲ **KUPIĘ** mieszkanie pokój z kuchnią lub garsonierę, tel. 47-10-38.

▲ **SPRZEDAM** samochód ARO 243 Diesel, rok 1984, stan dobry, tel. 43-77-45.

▲ **SPRZEDAM** silnik uzbrojony 1500 cm³ do Fiata 125p o przebiegu 38000 km, po przeglądzie. Cena 5 mln, tel. 48-61-13.

▲ **SUKNIĘ** ślubną sprzedam tanio, tel. grzecznościowy 48-76-93.

▲ **SPRZEDAM** nowe błotniki do Fiata 128 — 3 p. tel. 48-91-89 po 16-tej.

▲ **SPRZEDAM** używaną: lodówkę Polar, wersalkę, fotel 2-osobowy rozkładany, stół rozkładany i 4 krzesła, tel. 44-46-22 w. 278 (7-15).

▲ **ZARZĄD** P.O.D. „Sulechów” odstąpi po niższych cenach: kabel YATY 4x120 — 61 mb w dwóch odcinkach, słupy elektryczne (beton) typ ZN-12, tel. 48-24-89 po 19, p. Jan Urbański.

▲ **SPRZEDAM** 50 m² parkietu, tel. 20-30 (HTS).

▲ **ODDAM** za darmo cegłę pełną oraz połówki. Wiadomość os. Grębałów, ul. Głębinowa 6b (pani Kot).

▲ **MIESZKANIE** 37 m² w Brzesku — Okocim — zamienię na podobne lub mniejsze w Nowej Hucie, tel. 48-09-79.

▲ **GARSONIERĘ** kwatereką przy Parku Krakowskim zamienię na dwa pokoje w Nowej Hucie, tel. 48-03-58.

▲ **MIESZKANIE** własnościowe (65 m²), 3 pokoje z jasną kuchnią, łazienka i ubikacja (osobno), I piętro, telefon, w Nowej Hucie, zamienię na mieszkanie własnościowe, superkomfortowe, 2 pokoje z telefonem w Nowej Hucie.

▲ **GARSONIERĘ** własnościową 25 m², słoneczną zamienię na 2 pokoje z jasną kuchnią, kwatereką, tel. 55-48-91 (wieczorem).

▲ **ZAMIENIĘ** mieszkanie spółdzielcze 35,5 m² z telefonem, parter, Kurdwanów, na większe w Nowej Hucie, p. Walenty Opoka, os. Wysłouchów 40/1a.

▲ **ZAMIENIĘ** garsonierę własnościową, I p., z telefonem na większe mieszkanie, tel. 48-83-18.

Poradnik dla bezrobotnych

Polacy muszą stawiać czoła nieznanemu do tej pory w naszym życiu zjawisku — bezrobociu. Jak?

Z utratą pracy związane są przede wszystkim w naszych warunkach kłopoty materialne, ale nie tylko. Bezrobociu towarzyszą często różne choroby, problemy rodzinne i społeczne. Stresy spowodowane utratą pracy często wywołują silne bóle głowy, stałe uczucie mdłości, zmęczenia oraz zaburzenia żołądkowe. Mogą prowadzić nawet do samobójstwa.

Dr Harvey Brenner, socjolog z Uniwersytetu Johna Hópkinsa twierdzi, że w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych odnotowano w USA wyraźny wzrost liczby zgonów z powodu chorób serca, udarów, marskości wątroby, samobójstw, wypadków drogowych i zabójstw, a także więcej przyjęć do szpitali psychiatrycznych, więcej aresztowań, napadów, oszustw. Zdaniem dr. Brennera, nie tylko w czasie trwania recesji, ale i wiele lat potem różne złe nawyki jak narkomania czy alkoholizm zbierają swoje żniwo. Wskutek napięć i stresów cierpią także rodziny bezrobotnych: pogłębiają się konflikty, częściej dochodzi do kłótni, a nawet przemocy.

Najlepiej radzą sobie z bezrobociem ludzie, którzy stosunkowo łatwo przystosowują się do zmian, którzy pogodnie znoszą frustrację życia codziennego, którzy potrafią panować nad swymi impulsami, a także ci, których łączą dobre stosunki z rodziną i z przyjaciółmi, a także ci, którzy mają dobre mniema-

nie o sobie. Specjaliści — psychiatrzy amerykańscy radzą tym, których dotknęło bezrobocie, aby starali się natychmiast przeciwdziałać jego negatywnym skutkom. Może ich rady przydadzą się również Polakom? A więc:

1. Nie obwiniaj samego siebie za redukcję, w wyniku której straciłeś pracę.
2. Swój gniew i frustrację przetwórz w sposób konstruktywny, w szukanie nowej pracy.
3. Podziel się swoim zmartwieniem z rodziną.
4. Podejmij konkretne kroki w celu znalezienia nowej pracy, przygotuj życiorys, czytaj ogłoszenia, zgłoś się do biura pośrednictwa pracy.
5. Jeśli nie będziesz już mógł — czy chciał — wykonywać swego dawnego zawodu, pomyśl o przekwalifikowaniu się. Zastanów się jakie masz zdolności i zainteresowania.
6. Staraj się w miarę możliwości prowadzić dotychczasowy tryb życia, widywać przyjaciół, robić co lubisz.
7. Daj upust swoim negatywnym uczuciom robiąc coś pozytywnego np. zadбай o swoją kondycję fizyczną.
8. Podejmij pracę w niepełnym wymiarze godzin. Albo załóż własną firmę. Pracując w domu staraj się utrzymywać, wykorzystując swe dodatkowe umiejętności.
9. Wolny czas wypełnij pracą społeczną, pobudzi to Twój szacunek do samego siebie. Powodzenia! (I)

Dlaczego „spłaszczają się” stawki godzinowe w HTS?

Pracownicy HTS, którzy wcześniej pracowali długie lata w innych przedsiębiorstwach i nabyli tam, z tytułu stażu, wyższe uprawnienia płacowe.

— W HTS — informują redaktora dyżurnego — nie uwzględnia się „stażowego” poza hutą. W tej sytuacji przy ustalaniu ostatnio dodatków godzinowych otrzymaliśmy mniejszą stawkę, „żeby nas zrównać z hutnikami”. Dlaczego?

To samo pytanie — dlaczego? — kierujemy do Szefa

Służby Pracowniczej w HTS mgr Wacława Kmity, prosząc o wyjaśnienie kwestii.

— Ustalenie stawki wynagrodzenia, zasadniczego to sprawa: możliwości finansowych zakładu pracy i wewnętrznych przepisów płacowych. Te dwa czynniki decydują o uposażeniu pracownika. Nasz (hutniczy) wewnętrzny przepis płacowy wynika z Porozumienia o wprowadzeniu zakładowego systemu wynagrodzenia pracowników z 27 grudnia 1990 roku, które weszło w życie z dniem 1 kwietnia 1991 r. Porozumienie

to załącznik nr 1, określa zasady ustalania stawek wynagrodzenia zasadniczego. Nie bierze się pod uwagę przepisów obowiązujących w innych przedsiębiorstwach. Wiadomo, że teraz w różnych firmach są różne systemy płacowe.

— Skoro została zawarta umowa — kontrakt — dwóch stron, to warunki zostały przyjęte przez pracodawcę i pracownika. I nie jest to sprawa dobrej woli kierownika zakładu, wydziału. On nie może robić wyjątków, nie może zakłócać sytuacji w swoim wydziale. Oznacza to właśnie „zrównanie” z hutnikami, zaszerogowanie według współczynników obowiązujących w 15 grupach hierarchicznych w HTS. (R)

Z redakcyjnego dyżuru

Wartowniey na cenzurowanym

Wprawdzie była to interwencja anonimowa, ale tak ważna, że godna odnotowania. Ołóż z obserwacji długoletniego (jak sam podaje) hutnika wynika, że pracownicy Straży Przemysłowej nie przejmują się zbyt swymi obowiązkami na bramach. Podobno około godz. 13 idą sobie na obiadek, a już po godz. 15 najczęściej przebywają w „budkach”. Anonimowy obserwator podejrzewa, że zabawiają się grą w karty, a nawet popijają wódeczkę...

Panowie miejcie się na baczności, służba to służba, niezależnie od tego, czy to pora łamania zmian, czy też nieco relaksujący czas pomiędzy zmianami. Mundur zobowiązuje. (R)

Rozprawa rewizyjna zabójcy B. Włosika

28 maja 92 r. (czwartek) w Sądzie Apelacyjnym (ul. Mogilska 17) rozpocznie się rozprawa rewizyjna w sprawie o zabójstwo BOGDANA WŁOSIKA.

Przypominamy, że Andrzej Augustyn, zabójca Bogdana, wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Krakowie został skazany na 8 lat pozbawienia wolności oraz na 5 lat pozbawienia praw publicznych.

Początek rozprawy o godz. 9.00 w sali 406.

SZTANDARY — SYMBOL WALKI

ZWIĄZKU INWALIDÓW WOJENNYCH

9 maja (w 47 rocznicę zakończenia II wojny światowej i w 75 rocznicę powstania organizacji inwalidów wojennych) w kościele p.w. św. Maksymiliana (Mistrzejowice), ks. kanonik Józef Luszczyk poświęcił sztandar nowohuckiego oddziału Związku Inwalidów Wojennych RP. Uroczystość zebrała liczne osoby najbardziej skrzywdzone przez wojnę. Obecni byli także przedstawiciele okręgu krakowskiego Związku z prezesem mgr Antonim Fuglem.

Sztandar z haftowanym Krzyżem Polonia Restituta (rewers) i obrazem M. B. Częstochowskiej (awers) został zakupiony za dobrowolne składki członków nowohuckiego oddziału. (MA)

ARMII KRAJOWEJ

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Małopolska zaprasza w najbliższą niedzielę (24. 05) o godz. 11 do Arki Pana na uroczystość poświęcenia swojego sztandaru.

Teatr Ludowy dla chorych dzieci

31. V. 1992 r. z okazji Dnia Dziecka, Teatr Ludowy prezentuje na swojej scenie spektakl „Królowa śniegu” wg H. Ch. Andersena. Całkowity dochód z tego przedstawienia (wpływy z biletów oraz wynagrodzenia dla aktorów i ekipy technicznej) zespół postanowił przeznaczyć dla dzieci leczonych z powodu ciężkich chorób krwi w Klinice Hematologii Dziecięcej PA IPAM w Krakowie. Koszty leków są bardzo duże a fundusze w budżecie zupełnie niewystarczające. Zachodzi więc niebezpieczeństwo braku środków leczniczych ratujących życie.

Dyrekcja i Zespół Aktorski Teatru Ludowego w Nowej Hucie wzywają ludzi Dobrego Serca, aby idąc ich śladem przyczynili się do ratowania ciężko chorych dzieci, których większość można ocalić przez dokonanie wpłat na konto **Koła Przyjaciół Dzieci przy Klinice Hematologii Dziecięcej w Krakowie, PKO I O. Kraków nr 35510-161046-132 — hasło „Pomóż choremu dziecku”.**

Serdecznie dziękuję Kołu „DĄC SZANSE” TOWARZYSTWU SOLIDARNEJ POMOCY oraz szwedzkiej organizacji charytatywnej za ofiarowanie mi wózka inwalidzkiego oraz innych artykułów medycznych.
Bronisław KOT

Wśród ministrów spraw wewnętrznych Antoni MACIEREWICZ poinformował opinię publiczną, że zakończone zostały prowadzone przez jego resort prace nad przygotowaniem materiałów dotyczących weryfikacji ludzi pełniących władzę, z punktu widzenia ich ewentualnej współpracy z byłą Służbą Bezpieczeństwa.

„Resort jest gotowy do działania gdy Sejm podejmie decyzję o powołaniu nadzwyczajnej komisji w tej sprawie i mam nadzieję, że to się stanie” — powiedział A. Macierewicz. Szef MSW proponuje, by ci ludzie, którzy kiedyś byli współpracownikami Służby Bezpieczeństwa, sami się odsunęli od pełnienia wysoce godności państwowych.

Niezależnie od tego, jakie kto ma zdanie na temat rządu Jana OLSZEWSKIEGO, ta konkretna inicjatywa MSW,

Tydzień Władza bez agentów

wyduje się godna społecznego poparcia przynajmniej z dwóch powodów:

1. Proponowane rozwiązanie daje możliwość dyskretnej i eleganckiej wycofania się z politycznej sceny tym wszystkim, którzy kiedyś wspierali system komunistyczny współpracując z jego najmocniejszym filarem — Służbą Bezpieczeństwa.

2. Przerwane zostaną potarzone tu i ówdzie pogłoski o agenturalnej przeszłości niektórych polityków pełniących dzisiaj publiczne funkcje w życiu kraju.

Nie bez znaczenia jest wreszcie i to, że propozycja resortu spraw wewnętrznych dotyczy tylko osób zajmujących prominentne stanowiska oraz tych, którzy na zajęcie takich stanowisk mają w przyszłości ochotę. Unika się więc (kontrowersyjnej dla niektórych) koncepcji powszechnego ujawniania teczek.

Kto był agentem może więc spać spokojnie — o ile nie przyjdzie mu do głowy by zostać postem lub ministrem...

Jan L. FRANCZYK

OGŁOSZENIA DROBNE

UNIEWAŻNIAM pieczętkę treści: Z-ca Dyrektora mgr Teresa Czech.

SPRZEDAM blachę aluminiową 0,75 mm, 11 arkuszy. Estońska 12/19, wieczorem.

Huty Sendzimira podobnie jak innych dużych państwowych przedsiębiorstw nie ominęły kłopoty związane z zakwestionowaniem własnościowymi. Dzisiaj Biuro Geodezji i Gospodarki Terenami HTS wyjaśniło już ostatecznie sprawę własności gruntów — nadal jednak nie przesądzone do kogo należą na gruntach będących w wieczystym użytkowaniu czy zarządzie huty — stojące obiekty... Wprawdzie księgowa huty oświadczyła, że HTS (wtedy jeszcze HIL) zakończyła w roku 1964 spłacanie zobowiązań wobec Skarbu Państwa związanych z budową budynków i obiektów w latach 1950—65, ale Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie może faktu tego potwierdzić gdyż... nie posiada dokumentacji z tego okresu.

Stan posiadania

Dzisiaj HTS ma w wieczystym użytkowaniu bądź zarządzie 1959 ha 14 arów gruntów. Inwestycje strictly hutnicze zajmują nieco ponad 1500 ha — reszta to strefa ochronna (360 ha), garaże dla pracowników, wybudowane przez nich na gruncie będącym w zarządzie huty i tereny na których umieszczono hotele robotnicze. Te rozbudowane inwestycje odbijają się dziś przedsiębiorstwu „własnościową szkawką”, ale o tym poniżej.

W ostatnim roku HTS oddała gminie Kraków teren Klubu Sportowego „Hutnik” wraz z obiektami, Norbertankom gospodarstwo rolne w Lubocy, a PGM-owi — hotele rodzinne. Dlaczego? Na to pytanie również chcielibyśmy w tym tekście odpowiedzieć.

975 ha „w ogrodzeniu” czyli do kogo pretensje?

Huta im. Lenina powstała na dawnych polach należących do Klasztoru w Mogile i gospodarzy z okolicznych wiosek. W roku 1951 orzeczeniem o wywłaszczeniu i decyzją wczesnego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, teren ten przeszedł w użytkowanie przyszelego przemysłowego kolosa, potem w zarząd, a decyzją z 5 grudnia 1990 r. — w wieczyste użytkowanie. Jednakże teraz byli właściciele gruntów, na których wybudowano zakład żądają odszkodowań za groszowe wywłaszczenia prowadzone w latach pięćdziesiątych. Rozszenia swe kierują pod adresem huty. — NIESŁUSZNIK — mówi dr Witold Hajduga — kierownik Biura Geodezji i Gospodarki Terenami — Bo co to jest huta? Przedsiębiorstwo państwowe, czyli... Skarb Państwa...

Huta nie odbierała gruntów tylko wojewoda — urzędnik państwowy.

I tak sprawę gmatwa niejasność określenia „Skarb Państwa”, którego to sprecyzowania domagają się niektórzy posłowie przed przystąpieniem do realizacji programu powszechnej prywatyzacji.

Będąc wieczystym (co wpisano w księgach) użytkownikiem gruntu huta mogłaby nim właściwie nieograniczenie dysponować, gdyby nie... stojące na tych gruntach budynki. Aby te stały się własnością HTS, potrzebne jest

CZYJA HUTA?

stwierdzenie wojewody, gdyż w myśl znowej Ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (1990 r.) „grunty stanowiące własność Skarbu Państwa... będące w zarządzie osób prawnych (a więc przedsiębiorstwa państwowe — jakim jest HTS) stają się przedmiotem użytkowania wieczystego”, lecz „budynki i inne urządzenia oraz lokale, znajdujące się na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa lub gminy, będące w zarządzie osób prawnych, stają się z tym dniem (29 września 1990) z mocy prawa własnością tych osób. Nabytce własności następuje odpłatnie, jeżeli obiekty te nie były wybudowane lub nabyte ze środków własnych”. By zamknąć sprawę potrzebna jest jeszcze decyzja wojewody. Tej HTS nie otrzymała bo...

...czyje są budynki?...

...wcale nie jest jasne. — Budowano je z różnych środków, ale pamiętam, że gdy podejmowałem pracę w hucie,

pierwszym co rzuciło mi się w oczy był olbrzymi transparent na bramie, — właśnie w 1964 roku spłaciłmy — jako przedsiębiorstwo zobowiązania wobec Skarbu Państwa — mówi JÓZEF BANAS, kierownik działu w Biurze Geodezji — To samo potwierdziła Wojewódzka główna księgowa huty w roku ubiegłym. Ten poprosił jednak o potwierdzenie czy przekazywane hucie środki na inwestycje — stanowiły jej własność. Ministerstwo Przemysłu i Handlu nie zajęło stanowiska gdyż na skutek wielokrotnych reorganizacji, nie posiada dokumentacji z tamtych lat. A więc sprzedaż terenów wraz z budynkami w „ogrodzeniu” huty dokonac nie można, choć można oddać je np. w dzierżawę.

Własna „strefa”

Poprzednio przedsiębiorstwo państwowe mogło kupować teren na rzecz Skarbu Państwa i przejmować je w

szła do wniosku, że KS „Hutnik” za wiele kosztuje. Huta płaciła co roku 1,5 mld zł podatku za grunty i obiekty. Oprócz tego, co roku do działalności klubu dokładała 10 mld zł.

Warto tu przypomnieć, że teren na którym wybudowano obiekty sportowe należał do Skarbu Państwa i był w zarządzie huty. Trudno też powiedzieć jednoznacznie, że istniejące tam obiekty wybudowano tylko ze środków przedsiębiorstwa. 28 lutego 1992 r. protokołem zdawczo-odbiorczym przekazano obiekty gminie Kraków, a KS „Hutnik” dostał je w „użyczenie” od miasta. Tereny klubu, który powstał na gruntach klasztornych zostały pomniejszone tylko o 3,5 ha przylegających bezpośrednio do Opactwa Cystersów, o zwrot których wystąpił klasztor. Na razie toczy się postępowanie przed Komisją Majątkową Urzędu Rady Ministrów, lecz sprawa ta nie dotyczy już dziś dyrekcji huty.

Majątek Sióstr

— Są takie zakłady przemysłowe, które prowadzą hodowlę trzody chlewnej — mawia były premier Bielecki i najpewniej ma na myśli HTS. Tę — sprzed roku...

W latach pięćdziesiątych na mocy tzw. ustawy o dobrach martwej ręki, na terenie dzisiejszej dzielnicy Nowa Huta zabrano 300 ha gruntu Zgromadzeniu Sióstr Norbertanek. Huta z tego później otrzymała w użytkowanie 85 ha. W Lubocy. Tam właśnie powstało gospodarstwo rolne huty. Teraz Huta nie występowała już o własność obiektów i terenu gdyż Zgromadzenie Sióstr Norbertanek wystąpiło o zwrot majątku i decyzją Komisji Majątkowej majątek w Lubocy odzyskała. Czy huta mogła ubiegać się o rekompensatę włożonych w gospodarstwo środków finansowych?

— Próbowałem podjąć temat, ale siostry przecięły te wynurzenia przedstawieniem dokładnego spisu rzeczy, które utraciły, gdy zmuszono je do opuszczenia majątku w ciągu jednego dnia... — ocenia Antoni CHRZASZCZ, kierownik działu w hutniczym biurze geodezji.

CIĄG DALSZY ZA TYDZIEŃ

Komu „Hutnik”?

KS „Hutnik” wraz z obiektami pozbyto się w ramach programu „odchudzenia” zakładu produkcyjnego z ubocznych rodzajów działalności. Sprawy przyszłości Klubu poświęciliśmy wiele miejsca na tych łamach. Dwa lata temu Rada Pracownicza HTS do-

Wakacje dla najbiedniejszych dzieci

Po raz kolejny w ramach akcji „Lato z „Solidarnością” w Małopolsce '92” Fundacja Solidarni-Solidarnym działająca przy Zarządzie Regionu Małopolska organizuje wypoczynek wakacyjny w Kołobrzegu dla dzieci z rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej. W tym roku, w Kołobrzegu, w pierwszej połowie sierpnia będzie wypoczywać około 180 dzieci z południowej Polski. Kandydatów na wyjazd (dwoje dzieci z zakładu) typują Komisje Zakładowe „Solidarności” które też pokrywają połowę kosztów pobytu.

Stanisław Zięba przewodniczący Fundacji zwraca się do wszystkich ludzi dobrej woli o wsparcie tej inicjatywy. Zainteresowanym podajemy numer konta: B.P.H.S.A IV Oddział Kraków 323415-703350-132-3 z dopiskiem „Lato z „Solidarnością”.

Informacje szczegółowe można uzyskać: Fundacja „Solidarni-Solidarnym” Plac Szczepański 5, pok. 222, tel: 22-75-11 w. 692, bądź w sekretariacie Zarządu Regionu p. 410, tel: 21-60-54.

Salmonella w krokietach

Trzynasty maja okazał się fatalnym w skutkach dla obiadujących w hutniczej stołówce nr 18 w Zakładzie Mechaniczno-Odlewniczym. W ciągu następnego dnia wystąpiły u nich objawy zatrucia salmonellą. Ogółem zatruciło się 68 osób, a hospitalizowano 29 z nich.

— Wizualny stan stołówki nie okazał się najgorszy — powiedziała nam dr BARBARA DZIEDZIC, kierownik epidemiologii „Sanepidu” — Okazało się jednak, że jedna z osób personelu była nosicielem salmonelli, a u 4 innych — również zachodzi takie podejrzenie.

Na razie stołówkę w ZM zamknięto, przeprowadzana jest tam dezynfekcja.

16 hutniczych stołówek wydaje około 15 tys. posiłków dziennie. Do tej pory nie zdarzyło się jeszcze tak liczne zatrucie, choć nie wszędzie przestrzegane są dokładnie zasady higieniczne przygotowywania posiłków.

Huta nie pozostawiła chorych pracowników samym sobie. Dla hospitalizowanych za-

kupiono potrzebne płyny infuzyjne.

Kłopoty z podziałem pieniędzy

W ZM trwa wewnętrzny konflikt dotyczący podziału pieniędzy przeznaczonych na podwyżkę płac. Grupy pro-

TYDZIEŃ W HTS

dukcyjne przerwały na M3 i M4 pracę: na M4 13 maja na 4 godziny, na M3 14 maja — na 8 godzin. Spór dotyczy sposobu obliczania stawek osobistego zaszerogowania („wyciąganych” ze skutków, a nie ustalonych na poziomie powodującym określone skutki, co prowadziłoby w konsekwencji do relatywnego obniżenia płac podstawowych ludzi pracujących na zmianach w stosunku do pracowników nieprodukcyjnych oraz ustawienia grup hierarchicznych. Wydziały produkcyjne zaszerogowano niżej niż wszystkie służby pomocnicze. Po interwencji dyrekcji i KRH kierownik ZM podjął decyzję o zasadach podziału pieniędzy. NSZZ „Solidarność” zaakceptowała te propozycje NSZZ Pracowników HTS — nie.

„Sieć” kontra „Krajówka”

Trwa swoista próba pomiędzy Krajowym Porozumieniem Komisji Zakładowych „Solidarności” czyli „Siecią”, a Komisją Krajową „Solidarności”. Na spotkaniu w Gdańsku, 15 bm, przedstawiciele „Sieci” skrytykowali postawę władz związku m. in. za nie-

obecność w czasie rozmów z premierem Olszewskim i żądali by na kolejnym spotkaniu — 8 czerwca byli obecni przedstawiciele Komisji Krajowej.

„Przedstawiciele Komisji Zakładowych informują jednocześnie Komisję Krajową, że zgodnie z nazwą związku „Niezależny Samorządny”

podejmować będą w sposób niezależny działania, które będą zgodne z oczekiwaniami członków związku zrzeszonych w organizacjach związkowych NSZZ „Solidarność”... „Jednocześnie ostrzegamy, że w przypadku dalszego ignorowania Komisji Zakładowych będziemy zmuszeni do podjęcia zdecydowanych działań z pominięciem Komisji Krajowej” — czytamy w stanowisku „Sieci” przyjętym 15 bm. w Gdańsku.

Wystosowano też pismo do premiera Olszewskiego w którym zawarto oczekiwanie, że do dnia 31 maja zgodnie ze zobowiązaniem podjętym w czasie rozmów — 4 bm, przedstawi konkretne propozycje odejścia od „popiłku”.

Klub Nowoczesnego Businessu

W środę, 20 bm, odbyła się pierwsza część wykładu Gregory'ego Karachuka, woluntariusza „USA MBA Corps”, doradcy Biura Marketingu HTS. Mówił „n o podstawach analizy finansowej, dotyczącej budowy bilansu firmy, a także o rachunku wyniku i wskaźników ekonomicznych

według standardów zachodnich.

Klub Nowoczesnego Businessu zaprasza na drugą część wykładu, która będzie poświęcona wycenieniu firmy i innym elementom analizy finansowej, ważnym dla inwestorów i kredytodawców. Wykład odbędzie się w środę, 27 bm, o godz. 13.30 w sali nr 126, w budynku „Z”.

Park przemysłowy

29 bm, o godz. 10 odbędzie się w sali nr 157 w bud. „Z” spotkanie z Leszkiem Kuzałem, prezesem CVI-Poland, firmy konsultingowej, która na zlecenie HTS ma opracować projekt koncepcyjny parku przemysłowego w rejonie huty.

Przed Dniem Dziecka

Ośrodek Kultury HTS zaprasza od dzisiaj, 22 bm, do „Galerii Pik” (hall główny budynku „Z”) na kiermasz książek dla dzieci i młodzieży. Kiermasz będzie czynny codziennie w godz. 12 — 16. Wśród wielu atrakcyjnych książek będzie można m. in. kupić Złotą Encyklopedię Bajek, Najpiękniejsze Baśnie, Księgę Odkryć, serię „Fascynujący świat”. Wszystkie książki są dostępne w „Galerii Pik” najtaniej w Krakowie. Tutaj dolicza się tylko 15 proc. marży.

Oprócz książek „Galeria Pik” poleca bogaty zestaw bajek dla dzieci i filmów przygodowych na kasetach wideo które można wypożyczyć. Poza tym Punkt Informacji Kulturalnej, mieszczącej się w „Galerii Pik” proponuje bilety na ciekawe imprezy dla dzieci (spektakle teatralne, festyny, imprezy estradowe, cyrk).

Praca powinna sprawiać przyjemność

Pan Aleksander Basista był jednym z dwóch najstarszych stażem pracy hutników, obecnych podczas tegorocznego Dnia Hutnika na spotkaniu z dyrekcją HTS. Właśnie obchodzi jubileusz 50-lecia pracy zawodowej i 40-lecia pracy w hucie. Był także jednym z tych, którzy otrzymali pierwsze odznaki „Zasłużony dla HTS”. Poprosiliśmy go o chwilę rozmowy.

— 50 lat pracy zawodowej to naprawdę piękny jubileusz. Czy w hucie pracuje pan od pierwszych dni budowy?

— Pracować zacząłem jeszcze podczas okupacji. Po wojnie, w 1949 roku rozpocząłem studia, po których z nakazem pracy w rękach zjawilem się w miejscu gdzie rozpoczynano budowę kombinatu. Przez całe 40 lat pracowałem w wydziale projektowo-konstrukcyjnym, z którego wydziałem została moja pracownia, przeznaczona dla potrzeb Głównego Mechanika. Zostałem szefem tej pracowni.

— Czy lubi pan swoją pracę?

— Jeśli ma się należyte przygotowanie zawodowe, jeśli lubi się swoją robotę, to jest ona przyjemnością. Tak właśnie mogę powiedzieć o sobie. Oczywiście najtrudniejsze były pierwsze lata budowy huty. Wtedy pełniłmy dużo służb przy uruchamianiu kolejnych obiektów.

Czy spotkamy się w tej sali za pięć lat?

— 50-lecie pracy zawodowej jest ostatnim, przewidzianym statutowo, jubileuszem. Ja jednak czuję się bardzo dobrze, nie myślę jeszcze odczytywać. A tak zupełnie na marginesie, mam refleksję na temat... zegarka. Wydaje mi się, że nagrody nie powinny się powtarzać. Ja przykładowo otrzymałem już trzeci zegarek od huty. Wprawdzie za każdym razem zegarek był lepszy (dawniej wręczano zegarki radzieckie, w tym roku szwajcarskie), ale chyba można wymyślić również inną pamiątkę. Bywało, że pracowaliśmy na „trzy ręce”, ale przecież trudno nosić zegarek na każdej z nich.

— Gdyby pan mógł coś przekazać najmłodszym pracownikom HTS wracającym dopiero na zawodową drogę, co by to było?

— Życzyłbym im przede wszystkim cierpliwości i

starannego przygotowania do wykonywania swoich czynności zawodowych. To według mnie jest podstawa. Każdy pracownik powinien być jak najlepiej przygotowany do swojej pracy, powinien również ją lubić.

— Dziękuję za rozmowę.

foto. Krzysztof KAROLCZYK

Wiele mówi się dookoła o trapiącym mieszkańców zanieczyszczeniu powietrza i złej jakości wody. W Krakowie jest to wciąż jeden z największych, o ile nie największy, problemów. Zwykle w takich przypadkach większość białolących wyciąga palec wskazujący w stronę huty, nie zdając sobie sprawy z faktu, że największy tego typu truciciel powietrza nad naszym miastem znajdują się na zachód od Krakowa, a nie na wschód. Ale tym razem nie o tym, ale o najdokuczliwszym chyba elemencie przyniesionym przez cywilizację. Wśród wielu plag współczesnego świata mieszkańcy krajów wysoko rozwiniętych najbardziej skarżą się na hałas.

W rozmaitych ankietach, poświęconych uciążliwości życia często ponad połowa uczestników wymienia właśnie hałas na pierwszym miejscu. My wciąż nie do końca zdajemy sobie sprawę z jego znaczenia, a przede wszystkim ze stopnia szkodliwości. Termin „zanieczyszczenie hałasem

turalniejszy wydał się pogląd „on nie może znieść hałasu, bo jest nerwowy”, niż „jest nerwowy, bo żyje w hałasie”. Przy tym każdy w sposób niesłychanie indywidualny reaguje na oddziaływanie czynników środowiskowych, co jeszcze utrudnia obserwacje.

W Polsce wciąż ludzimy się, że najpoważniejsze problemy w walce z hałasem mamy jeszcze daleko przed sobą. Nie robimy do tej pory systematycznych badań hałasów i wibracji. Tymczasem zagrożenie hałasem szybko narasta. Począwszy od lat 70. przyrasta nam średnio 1 dB rocznie, a dopuszczalne wartości hałasu były przekroczone w dwóch trzecich punktów pomiarowych na wolnej przestrzeni. Najczęściej przyczyną przekroczeń były hałasy komunikacyjne. Są one plagą najpowszechniejszą, zwłaszcza dla mieszkańców miast. Zgodnie z obowiązującymi w Polsce normami zewnętrzne hałasy w ciągu dnia nie powinny w centrach miast przekraczać 60 dB, a w nocy o 10 dB mniej. Tymczasem

w dużych aglomeracjach średni poziom hałasów znacznie przekracza i tak dość liberalne normy.

Nadmierny, niespodziewany hałas wiąże się ze stresem. Ta biologiczna reakcja na czynniki zewnętrzne lub wewnętrzne może mieć przeróżne przyczyny. Gorąco, światło, szok psychiczny czy właśnie hałas wywołują niekiedy zupełnie nieracjonalne reakcje. Początkowo próbujemy wytworzyć jakieś mechanizmy obronne. Syndrom adaptacji, zasadzający się na stereotypowych reakcjach fizjologicznych, jest jednym z nich. Początkowo następuje reakcja alarmowa, faza mobilizacji organizmu i zwiększonej produkcji katecholamin, hormonów wchodzących w skład adrenaliny. Następnym krokiem jest faza oporu, zubożnienia na stresujące bodźce. Jeśli działają one stale, faza ta jest niezbędna, gdyż nieustanna odpowiedź hormonalna może doprowadzić do ruiny mechanizm ludzkiej odporności i doprowadzić wprost do fazy wyczerpania, która w skrajnych przypadkach może skończyć się śmiercią.

Istnieją opracowania prognozujące rozwój sytuacji środowiska w Polsce do roku 2010. Przewiduje się, że w tym czasie liczba osób narażonych na hałas sięgnie 40 proc., a jeśli nie podejmie się odpowiednich działań zapobiegających, nawet 50 proc. naszego społeczeństwa.

(za „Sztandarem Młodych”)

GROS HUTY im. SENDZIMIRA

Sporo „gorących” tytułów

Przez ostatnie kilka miesięcy współpracowaliśmy z dwiema nowohuckimi wypożyczalniąmi kasety wideo, recenzując dostępne w nich filmy. Okazuje się, że jedna z nich znakomicie się rozwija, druga niestety kończy działalność. W „Galerii Pik” świadczącej usługi przede wszystkim dla hutników, w tym tygodniu przybyło ponad 40 nowych kasety. Dogodne usytuowanie dla pracujących w HTS oraz bardzo atrakcyjne ceny sprawiają, że wciąż przybywa nowych członków. Kończy niestety działalność wypożyczalnia w Nowohuckim Centrum Kultury, konkurencja w tym rejonie jest ogromna, przetrwają pewnie tylko firmy największe, posiadające najbogatszą ofertę. Tak więc prowadzący wypożyczalnię Marek Ogorzałek ogłosił wyprzedż swoich kasety. Można u niego kupić wiele ciekawych filmów po bardzo niskich cenach. Do końca maja można również jeszcze wypożyczyć kasety. Za dobę płaci się 5 tys. zł., a hutnikom mają zniżkę — tysiąc zł. Wypożyczalnia czynna jest w godz. 13—19, a w soboty w godz. 11—16.

„Galeria Pik” (hał budynku „Z” HTS)

Wśród ponad 40 nowych tytułów są m. in.: „Urodzony czwartego lipca” Olivera Stone’a z Tomem Cruise w roli głównej, „Ojciec chrzestny 3” Francisca Forda Coppola z Almem Pacino, „Blues Brothers” z Danem Aykroydem i Johnem Belushi, „Dead bang” z Donem Johnsonem, „Czerwony skorpion” z Dolphem Lundgrenem, „Po północy” z Rutgerem Haerem, „Bounty” z Melem Gibsonem i Anthony Hopkinsem, „Miasto strachu” z Tomem Berengerem i Melanie Griffith, „Braterstwo róż” z Robertem Mitchumem i Peterem Strauszem i „Zawodowy morderca” z Chuckiem Norrisem. Sporo

jest również nowych komedii, kilka bajek dla dzieci oraz dwa filmy erotyczne. Czas na recenzje filmów które gorąco wszystkim polecamy. Oba dostępne są w „Galerii Pik”. „BLUES BROTHERS” — reżyseria John Landis, występują: Dan Aykroyd i John Belushi oraz James Brown, Ray Charles, Aretha Franklin i The Blues Brothers Band.

Opowieść o przygodach Jake’a Bluesa i jego brata Elwooda to jedna z najzabawniejszych komedii muzycznych w dziejach kina. Jeśli ktoś kiedykolwiek sporządził listę filmów, które każdy przynajmniej raz w życiu musi zobaczyć, to „Blues Brothers” z pewnością się na niej znajduje. Poza tym mamy okazję podziwiać w rolach drugoplanowych plejadę gwiazd amerykańskiego showbusinessu.

„ZDAŻYC PRZED PÓLNOCA” („Midnight run”) — reżyseria Martin Brest, występują: Robert de Niro i Charles Grodin.

Ten film sensacyjny również ma wątek komediowy. Robert de Niro gra tutaj prywatnego detektywa który dla pieniędzy doprowadza na policję poszukiwane przez nią osoby. Tym razem przez całe Stany przewozi bardzo ważną osobę, byłego szefowego mafii. Nie trudno się domyślić, że po drodze wszyscy na nich polują.

„Galeria Pik” zaprasza od poniedziałku do piątku w godz. 12—16. Wypożyczenie jednego filmu kosztuje na dobę 5 tys. zł., a na weekend 8 tys. zł.

W udanych zakupach bardzo pomogły „Galerii Pik” dwie krakowskie firmy, sprzedające filmy z licencjami na wypożyczenie — „VIDEO JACK” (ul. Grzegorzewska 7) i „VIDEO-M” (os. Na Kozłowiec, plac targowy). Wszystkie wypożyczalnie zachęcamy do korzystania z ich usług. Zostaniecie bardzo miło obsłużeni i będziecie mogli wybrać interesujące filmy z bardzo bogatą ofertą.

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

Audio-video dla wszystkich (20)

Żelazo, kobalt, chrom

O becnie w sprzedaży są trzy rodzaje taśm do magnetofonów kasetowych. Różnią się one warstwą magnetyczną. Najczęściej nośnik składa się z drobin tlenków żelazowych. Poza tym są taśmy ferromagnetyczne, żelazowe wzbogacone kobaltem, chromowe i metaliczne.

Klasyfikacja taśm do magnetofonów kasetowych przeprowadzana są regularnie przez specjalistyczne czasopisma i organizacje. Ich wyniki są różne, powtarzają się za to nazwy firm, które oferują wyroby najlepsze. Oprócz popularnych w naszym kraju TDK, Maxella, BASF, Agfy, Sony, Fuji pojawiają się wyroby Scotch, PDM, Memorex, Permaton, Magny, Daimon czy Denon.

Według klasyfikacji zawartej w książce Barbary Iwanickiej i Edmunda Koprowskiego „Kasety magnetofonowe i magnetowidowe” grupę tych najlepszych stanowią: TDK MA-R, TDK MA, TDK SA-X, Sony Metal ES, Maxell MX, JVC ME-PRO, FUJI FR Metal oraz Maxell XL II i XL II-S, BASF maxima II. Do grupy przyzwoitych „średniaków” zaliczyć można: FUJI FR II, FUJI GT II, TDK AD-X, Sony HF-S oraz całą gamę wyrobów Maxella. Nieco inne wyniki przynosi również krajowa ocena tego typu, przedstawiona w pu-

blikacji Leopolda Witkowskiego — „O stereo i kwadrofonii”. Tutaj najlepsze miejsca po ocenie dynamiki, wahań czułości, współczynnika zniekształceń i zawartości dziur magnetycznych zajęły: FUJI FR-Metal, Maxell MX, TDK MA, Sony Metallic, BASF chromodioxid super II, BASF maxima II, ASF Metal IV, FUJI FR II, Agfa Metal, TDK SA, Maxell XL II, Sony UCX-S oraz HDX Daimon. Poza tym w czołowej czterdziestce znalazły się niemal wszystkie wyroby Maxella, Sony i Magny.

Okazuje się jednak, że zagraniczne oceny różnią się nieco od tych przedstawionych powyżej. I tak np. według niemieckiego pisma „Audio” najlepsze trzy taśmy kasetowe, które pojawiły się na rynku w zeszłym roku, to: Denon HD-M, Sony Metal-S i That's CD IVF. Niewiele mniej punktów otrzymały: Sony Metal-XR, Sony UX-Pro, Maxell-MX, Sony UX-S, Sony UX-ES, TDK MA-XG, Maxell XL II, TDK MA-X, TDK SA, Maxell XL II-S, Agfa SRS, BASF maxima II, TDK SF, TDK SA-X, Memorex CRXII i Scotch XS II-S.

Zupełnie inaczej przedstawia się klasyfikacja pisma „Stereo-play”. Bezkonkurencyjną okazała się taśma BASF maxima II przed PDM CDX i Sony UXS. Inni liderzy to: Agfa SRS, Agfa SRXS, BASF chrome super II, Maxell XL II i XL II-S, Sony Metal XR i TDK SA. Oceniono także wyroby najlepiej spisujące się w magnetofonach z regulowanym prądem podkładu tzw. BIAS. Tę próbę najlepiej przeszedł Maxell MX, Sony Metal S, TDK MA, TDK MA-X, FUJI JP-II, FUJI FR Metal, JVC KF-II, Sony UXE-S, That's CD IIF i That's MGX.

Z giełdy samochodowej spółki „Sol-hut”

Jak było do przewidzenia niedawna podwyżka fabrycznych cen „maluchów” spowodowała także zwiększenie cen na giełdzie. A oto wybrane notowania z ostatniego tygodnia: fiat 126p: rok prod. 78 — 7 mln, 85 — 15,5 mln, 86 — 16 mln, 88 — od 23 do 31 mln, 89 — od 29 do 30 mln, 90 — 33 mln, 91 — od 38 do 40 mln; fiat 125p: 79 — 12,5 mln, 80 — 13 mln, 82 — 14 mln, 83 — 16,5 mln, 84 — 17 mln, 85 — 19 mln, 86 — 26 mln, 87 — od 23 do 27 mln, 88 — od 27,5 do 32 mln; polonez: 80 — 17 mln, 83 — 25 mln, 84 — 23 mln, 85 — 30 mln, 88 — 45 mln, 91 — 69,5 mln, 92 — 86 mln; skoda 120 L: 89 — 50 mln; zaporozec: 83 — 9 mln, 88 — 16 mln; skoda favorit: 91 — 85 mln; dacia: 90 — 39 mln; lada samara: 91 — 74 mln; volkswagen golf: 86 — 75 mln; 91 — 135 mln; audi 100: 84 — 89 mln.

SKLEP MOTORYZACYJNY

BAJMOT

KRAKÓW
os. Szklane Domy 1
tel/fax 44-17-26

Poleca części zamienne do samochodów:

- Łada 2103, 2105, 2107, 2108
- Zaporozec
- Wolga
- UAZ
- Skoda-Favorit
- Fiat 126p
- Żuk

• Sprzedaż odręczna i na zamówienie obłachowania atrap, zderzaków, reflektorów, lamp itp. do samochodów marek zachodnich (OPEL, VW, PEUGEOT, RENAULT)

Szeroki asortyment opon i akcesoriów samochodowych

Zapraszamy

od poniedziałku do piątku w godz.
10—18
oraz we wszystkie soboty
9—14

PHU „LECH”

poleca:

Sklep os. Na Skarpie 8
(Szk. Podst. Nr 80 — obok kina „Światowid”)
Od poniedziałku do piątku w godz. 9—17
Tel. 43-63-98

- ◆ Wagi elektroniczne
- ◆ Kasy elektroniczne „SHARP” (instruktaż obsługi)
- ◆ Materiały eksploatacyjne
- ◆ Meble sklepowe
- ◆ System KASA-KOMPUTER

UWAGA!
HURT i DETAL
Tanie rajstopy firmy LCF

PRACOWNIA USG

internista
os. Kolorowe 21
(kolo dworca PKS)
tel. 43-48-78, 48-94-60

MECHANIKĘ POJAZDOWĄ

solidnie wykonuje
Franciszek Paluch,
tel. 48-37-17
(od 7 do 8 i po 21)

KANTOR WYMIANY WALUT „BBB”

zaprasza
od poniedziałku do soboty
os. Centrum B bl. 8 „ORBIS”

Skup surowców wtórnych

Firma „KLIN”

os. Teatralne 24,
godz. 10—17

Wznowił działalność!
Już od dzisiaj możesz tam sprzedać prawie wszystkie rodzaje butelek.
Chcesz się napić, sprzedaj butelki, zrób porządek w piwnicy i mieszkaniu.

Sklep gospodarczy Bazar TOMEX

paw. 10³
w gł. budynku lewo od mniejszej bramy

POLECA

części zamienne do pralek, lodówek, odkurzaczy, frotek, młynków, mikserów, maszyn do mięsa, kuchenek gazowych, armatury wodnej, maszyn do szycia itp.

oraz pełny asortyment ARTYKUŁÓW SZEWSKICH:
blaszki, wilbry, obcasy, gumy, fletzki, zamki, sznurówki, skóry, podeszwy, skuwki i sprzączki.
ZAPRASZAMY
CODZIENNIE W GODZ. 9—18

WYPOŻYCZALNIA płyt kompaktowych STUDIO NAGRAŃ

ponad 1500 płyt CD
ZAPRASZA
poniedziałek - piątek
w godz. 10 - 18
sobota w godz. 10 - 14
os. Centrum B, bl. 3
SKUP-SPRZEDAŻ-KOMIS
polecamy także duży wybór nagranych kaset magnetofonowych

BOAZERIE, kuchnie, meblścianki młodzieżowe — czarne, białe, metalic, meblścianki z wnąką na wersalkę, wersalki narożniki

poleca

sklep meblowy,
os. Boh. Września
(przy pętli tramwajowej),
tel. 47-61-20.

BIURO VAKATT

spółka cywilna
os. Boh. Września 76
(przy pętli tramwajowej)
tel. 47-60-20

oferuje

- prowadzenie ksiąg przychodów i rozchodów
- sporządzanie deklaracji zeznań podatkowych
- poradnictwo księgowe i finansowe
- prowadzenie ubezpieczeń „Hestia” SA
pon.-pt. godz. 9—17
soboty godz. 9—14

Tu kupisz najtaniej kosmetyki „Polleny” i odzież

„PIAST”

os. Piągtów 41, tel. 47-18-32 naprzeciwko pawilonu w os. Bohaterów Września zaprasza PT Klientów

i poleca:

- ▲ jako firmowy sklep „Polleny” duży wybór kosmetyków w cenach najniższych
- ▲ doskonałą i taną odzież na wagę, importowaną bezpośrednio z Niemiec
- ▲ artykuły gospodarstwa domowego
- ▲ uchylne wagi sklepowe

ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT

Sklep "ELEGANT"

Nowa Huta os. Słoneczne 15 (Al. Róż). tel. 44-17-35

Modny i elegancki pan ubiera się w "ELEGANCIE"

Garnitury, spodnie i niezbędne dodatki : koszule, skarpety, figi, krawaty, paski

Sklep zaopatruje się w "Vistuli", "Próchniku", "Wólczance" i Zakładach Odzieżowych "Bytom"

ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT * ELEGANT

INFORMATOR HANDLOWO-USŁUGOWY

Sklep w os. Piastów 21

(dawny pawilon sportowy)
tel. 48-21-94

OFERUJE:

- farby, lakiery, kleje
- części do pieców gazowych
- nagrzewnice PG-6 ze Świebodzic, tylko 635 000 zł

ZAPRASZAMY 11—19, SOBOTY 9—15

W WYPOŻYCZALNIA KASET

VIDEO RAMBO

Nowa Huta, os. Wysokie 20E
Filia, ul. Królewska 51

- ▲ ceny konkurencyjne
- ▲ w sumie 1600 kaset
- ▲ nowości dla stałych klientów 5000 zł
- ▲ stare kasety dla członków po 3000 zł

ZAKŁAD PRZEROBU ŻŁOMU

„ZŁOMEX” S.A.

w Nowej Hucie

ul. Igołomska — Brama Nr 9 HTS

skupuje

żelazo stalowe i żeliwny newsadowy
od wszystkich dostawców

skup czynny w każdy dzień tygodnia
oprócz wolnych sobót, niedziel i świąt
w godz. od 7 do 14

ORAZ

oferuje sprzedaż żelastwa użytkowego
i wykonanie drobnych usług
ślusarsko-remontowych — warsztatowych
wraz z obróbką wiórową z materiału własnego
lub powierzzonego

Uwaga klienci

„WARTY”

F.H.V. „DRIVER” zawiadamia, że z dniem 4 maja 1992 roku punkt zawierania ubezpieczeń komunikacyjnych i turystycznych został przeniesiony z os. Górali 4 na os. Teatralne 9 (budynek PBM, pok. 120) tel. 44-86-22 wewn. 170.

Najstarsza firma
konserwacji działająca od
1977 roku zaprasza

Zygmunt Zajęzkowski
KONSERWACJA
Jana Pawła II nr 156
Kraków (Czyżyny)

- ★ ciśnieniowe mycie podwozia
- ★ suszarnia podwozia
- ★ natrysk podwozia na gorąco
- ★ dysze obrotowe do profili

Autoryzacja FSM i FSO
Bonifikata 10% w weekendy
tel. 48-66-44

WCZASY

BULGARIA — SOZOPOL
— zakwaterowanie, wyżywienie, 13 dni pobytu — 1 700 000 zł, przejazd — 800 000 zł, zniżki dla dzieci

WCZASY KRAJOWE

w BIAŁCE TATRZAŃSKIEJ
KROŚCIENKU
i nad BAŁTYKIEM
— zniżki dla dzieci, możliwość zabrania psa

WYCIECZKI

— ISTAMBUL — 1 400 000
4 dni, przejazd, pilot
— TRIEST — 650 000
— MISZKOLC — 250 000, 2 dni, hotel, przejazd
— BUDAPEST — hotel, przejazd, 2 dni 300 000, 3 dni 350 000 zł

PRZEJAZDY

NIEMCY, FRANCJA
GRECJA, RZYM
HOLANDIA, LONDYN
WIENIEN, KAIR

Agencja
Turystyczna
„SKARPA”
NOWA HUTA

os. Złota Jesień 7
tel. 47-37-71, 48-55-18
odpiennienie w godz. 9—18
sobota 9—14

Gabinet

Alergii Dziecięcej

Testy, Leczenie
czynny: wtorek, czwartek
od godz. 15.30 do 17.30
Nowa Huta, os. Teatralne 16
(przych. Zakł. Przedz. Bud.)
tel. 44-89-24

NOTOWANIA CENOWE

KWIATY NA BALKONIE

W ub. tygodniu pisaliśmy o cenach rozsądnych sadzonek warzyw. Tym razem chcemy podać notowania cenowe sadzonek kwiatów ozdobnych przeznaczonych głównie do upiększenia naszych balkonów i werand. W dużych „blokowiskach” nowohuckich sympatycznie wyglądają zielone i ukwiecone balkony. Okazuje się, że to osiągnąć przy niezbyt dużych nakładach finansowych. Stosunkowo najdroższa jest pierwsza inwestycja w postaci zakupu skrzynek plastikowych oraz ziemi. W zależności od wielkości balkonu wydatek ten może zamknąć się kwotą 50—100 tys. zł.

Natomiast obecnie jest duży wybór sadzonek kwiatów i okazuje się, że są one tańsze na pl. targowym Bieńczyce niż na innych placach Krakowa. Np. na Starym Kleparzu kwiaty są znacznie droższe. Ponadto istnieje w cenach spore zróżnicowanie i warto nawet na placu Bieńczyce pochodzić i wyszukać najładniejsze i najtańsze sadzonki.

Najpopularniejsze pelargonie na Kleparzu kosztują 15 tys. za sztukę i to zarówno zwykłe jak i pnące w jednakowej cenie. Na Bieńczycach pnące pelargonie są cenione po 10 tys. zł, a zwykłe nawet po 8 tys. zł szt., choć były tu również dorodne pelargonie angielskie po 15 tys. zł szt. Pozostałe kwiaty są znacznie tańsze np. aksamitki są do kupienia już od 700 zł za szt. do 2 tys. (wyróżnione), petunie po 1000—2000 zł szt. (Kleparz 5—6 tys.), begonie od 3 do 5 tys. zł szt. szalwia (czerwona) 3 tys. Bieńczyce, — 4 tys. Kleparz, stokrotki już od 1000 zł do 2500 (duże kępy...). Goździki kamienne kupowane w zasadzie do gruntu, ale jeżeli ktoś ma duże skrzynie i urządza mały skalnik na tarasie to można było je kupić na pl. Bieńczyce już po 2000 zł sadzonka. Tanie również były bratki bo od 1000 do 2000 zł w zależności od wielkości kępki. Jak z tego wynika już za 30—50 tys. zł można kupić sporo sadzonek różnych kwiatów i upiększyć nasz balkon.

Waluta: po okresie skokowego wzrostu, lekko spadła w dół i stabilizuje się. W kantorze na pl. targowym „Złoty Wiek” odnotowaliśmy następujące ceny: USD 13 900—14 000, DEM 8350—8450, ATS 1175—1185 zł, w skupie były korona po 460 zł i forint po 155 zł.

Firma

SC. KRAKÓW

ul. Wąwozowa 10,

tel. 44-08-96

NAPRAWY POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH OD A DO Z!

- Blacharstwo samochodowe
- Elektromechanika pojazdowa
- Naprawa podwozia
- Diagnostyka silnika
- Diagnostyka pojazdowa
- Lakiernictwo
- Naprawy główne silników
- Holowanie pojazdów
- Pośrednictwo handlowe + inne

BIMAG HURT — DETAL

Kraków-Nowa Huta, os. 2 Pułku Lotniczego

Pawilon Nr 1, tel. 48-64-60

- artykuły chemii gospodarczej
- wybrane artykuły pasmanteryjne
- pościel
- ręczniki
- płyny do chłodziarek samochodowych

Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 7.30—16, w soboty od 7.30 do 13.

Oferujemy papier toaletowy po cenach fabrycznych z Zakładów Papierniczych w Kratkowicach.

FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ

→ → "FOTO VIDEO ART KUBUŚ" ← ←

Laboratorium Fotograficzne Galeria os. Centrum B, bl. 3

60 MINUT

odbitki wykonywane są na materiałach "FUJI", przyjmujemy zamówienia na wszelkie uroczystości np. wesela, chrzty itp.

TU KUPISZ APARATY FOTOGRAFICZNE I WSZYSTKIE RODZAJE FILMÓW !!!

FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ * FOTO KUBUŚ

Wyznanie zabrzmiało nawet trochę nostalgicznie, wszakże w syberyjskiej tajdze — mimo wszystko — upływała jej młodość. Tu poznała męża, tu urodziły się dzieci, tu nabawiła się ciężkiej gruźlicy i ta już „przygaszona” gruźlica, przywędrowała z nią do Nowej Huty. Nie poddaje się jednak losowi, jak nie poddawała się wtedy, podczas potwornych mrozów. Ludwika Liszka pracuje jako skarbnik w nowohuckim Kole Związku Sybiraków, pomaga słabszym kolegom.

Pani Ludwika, naszą nietawą rzeczywistość ocenia poprzez doświadczenia wyniesione z Krasnojarskiego Kraju, z Apanokluczynskowo Sowieta, Posiołek Zabołotny.

— Polacy zawsze się gryźli, nawet tam na Syberii, gdzie życie było w ciągłym zagrożeniu. Teraz również nie mogą się pogodzić. Swary, konflikty, nie do pojęcia. Traci się niepotrzebnie siły. Upływa czas. Ale przecież musimy to wszystko przeżyć... Nie tylko u nas takie klótnie i chaos.

— Szczęście jedyne, że Ruscy się rozpadli i nie mają siły!

— Była u mnie siostra Leontyna z siedmioletnim waukiem, w ubiegłoroczne wakacje. Oni mieszkają teraz na Białorusi, w Motodecznem. Jakaż tam nędza!

— To dziecko biegło tutaj jak szalone, od sklepu, do sklepu. Każdy kiosk obchodziło wielokrotnie w kółko, pozerając oczyma rzeczy na wystawach. Nieustannie chciało wychodzić na spacer, ale nie ze swoją babcią, tylko ze mną lub moim mężem. Zawsze wtedy wstępowałam, do któregoś sklepu, do cukierni. Uszczęśliwiony chłopiec zadawał się słodyczkami, owocami, wciąż nienasycony. Aż do znużenia pytał — dlaczego u nas nie ma?

— W tym roku siostra nie przyjedzie. Jest już starsza, tak często podróżować nie może. Paczek im nie wysyłamy, bo to nie ma sensu. Kuzynka wysłała do swojej rodziny w Moskwie paczkę żywnościową. Posłała dużo wcześ-

niej przed Bożym Narodzeniem, żeby zdążyła dotrzeć na to wielkie święto. Owszem, dostali paczkę, ale po paru miesiącach. Wszystko stłamszone, zniszczone, zepsute, nadawało się już tylko na śmietnik.

— Żal mi siostry, żal mi brata, żyjących na Białorusi. I ojciec tam zmarł. Ja z mężem i dziećmi przyjechalismy w 1957 roku tutaj, do Krakowa. A Syberię, Posiołek Zabołotny opuszczaliśmy razem...

Ludwika Liszka z domu Minkowska, jej siostra Leontyna i brat Leon, urodzili się na Wileńszczyźnie. Ojciec był legionista, komendantem Korpusu Ochrony Pogranicza.

Z SYBERII DO POLSKI.

— Całą wojnę jakoś przetrwalismy, ojciec ukrywał się w szczelinie za piecem. Dopiero jako AK-owiec był aresztowany przez Rosjan w marcu 1945 roku.

I kilkunastoletnia wówczas Ludwika, przesiadła 3 miesiące w więzieniu w Wilejce.

— Ojciec już nie wrócił do nas, do Baciuzyna. Powlekli go — na 5 lat — do Workuty (160 km na północ od północnego koła podbiegunowego). A stamtąd na wieczne zesłanie na Sybir. Wtedy i resztę rodziny wyrzucili na Syberię. Tak po prostu: won, do ojca!

— Do Krasnojarskiego Kraju dotarłismy w listopadzie 1949 roku, prawie jednocześnie, i ojciec, i my, z różnych oczywiście stron.

Szukamy na mapie śladów polskiej martyrologii. Jest dorzecze Jeniseju, rzeki Briusa, Czuna, Angora. Nie ma oczywiście niewielkiego Posiołka Zabołotnego, ale dostrzegamy Kańsk — miasto odległe od Posiołka o 120 ki-

lometrów, położone nad rzeką Kan (dopływ Jeni Kańsk, leży na wschód od kilkakrotnie większego Krjarska. Założony został w XVII wieku przez Jenisej Kozaków, a później stał się miejscem zesłań.

— Byłismy zmarznięci, głodni i całkowicie wypoczęci parotygodniową podróżą, ale nastąpiło spotkanie z o-

— Łzy radości, i łzy rozpacz. Ojciec przybył z Woty fizycznie złamany. Był wychudzony, miał skorbut mógł chodzić. Nogi już później uprawdziły wygoityran, ale pozostały wielkie, sine dziury, głębokie prawkości.

— Posiołek. Tajga i tajga bez końca. Zaczęło się otdowy baraków, zwaliki drzewa w lasach. Ojciec też p-

wał. Nosili go na noszach jego koledzy z Workuty. (Jechało tu z Workuty wielu skazańców).

Ludwika, Leon i Leontyna pracowali także w Ludwika roznosiła po lesie pojemniki na „podsoczek” — innej grupie zbierała do wiadra „podsoczek” czyli ży Podcinał syberyjskie sosny, żywica płynęła obficie. wika wyszła za mąż. Pierwsze dziecko: urodził się zmarł po 3 miesiącach, nie znosząc syberyjskich zów. Tam został pochowany. Serec Ludwiki nierzadk łacze się po syberyjskiej tajdze.

W dwa lata później urodził się drugi syn, ten by niejszy. Jedli chleb i rybę. Tak przez całe lata.

— Ryba była solona. Sama sól. Tak, jak widzimy mrożone ryby w lodzie, tak te syberyjskie były w Smażyło się to, nad Posiołkiem, roznosił się przeogn fetor. Tu w Polsce, przez kilka lat nie mogłam wej sklepu rybnego. Dostawałam natychmiast torsji.

No i w samych Luczanowicach jest jeszcze dwór kilkakrotnie przebudowywany, o który dzisiaj upominają się jego ostatni właściciele — Mycielscy. To stąd, obrzeżem wsi wiodła droga do „kopca Lutrow”. Po parcelacji dawno ją zaorano i dziś dojazd do kopca jest problemem.

Jak doszło do powstania — w tej niewielkiej wsi — tego jednego z nielicznych dziś w Polsce cmentarza ariańskiego?

Już wtedy, w XVI wieku, „duch Europy” nie ominął Krakowa. Po tym jak w 1517 roku Marcin Luter wywiesił swe tezy na drzwiach kościoła w Wittenberdze,

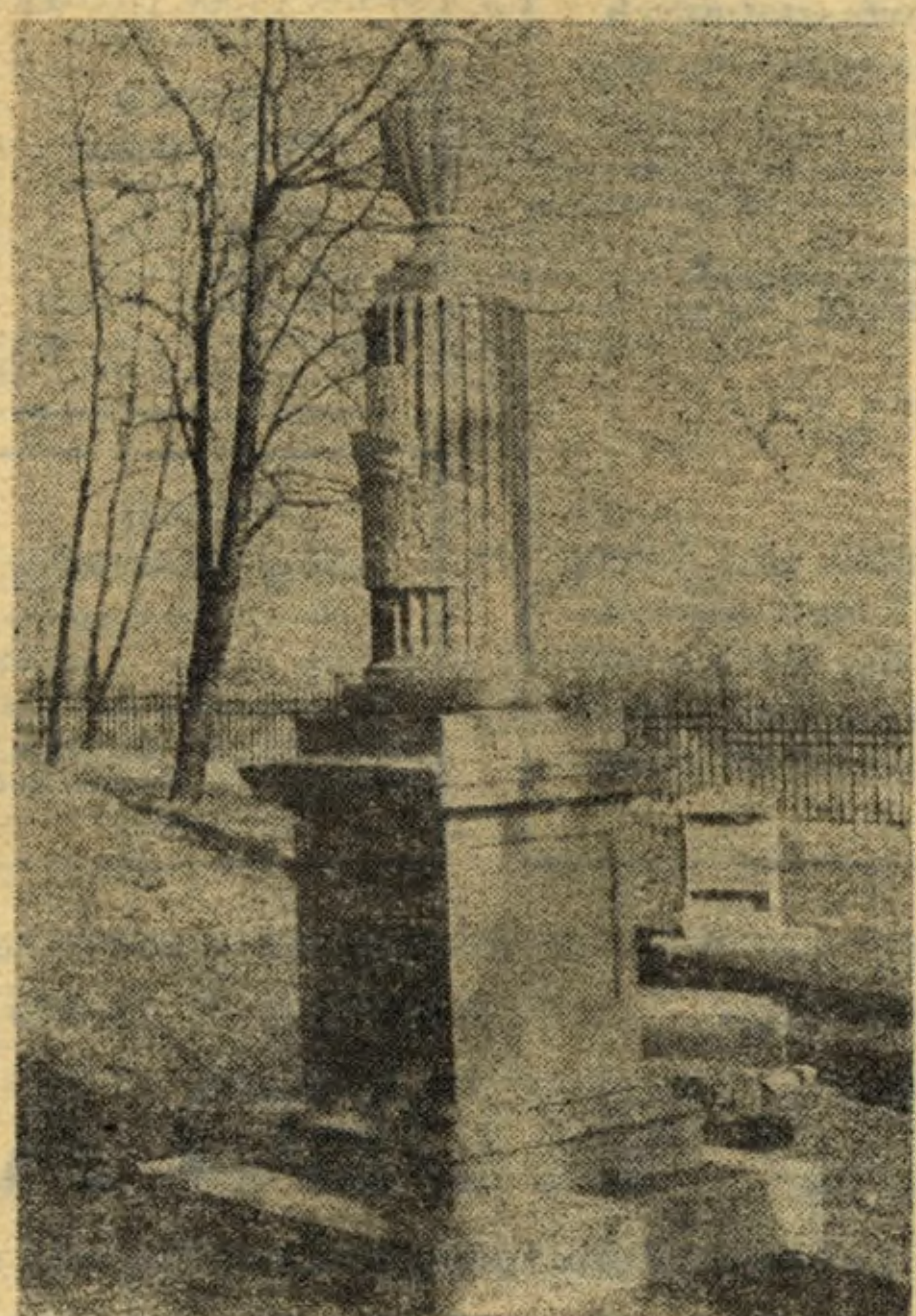
Gmina ariańska powstała w tym czasie również w Krakowie. Wówczas grzebała swoich zmarłych w okolicy dzisiejszego ogrodu Botanicznego. Nie było jednak miejsce zapewniające zmarłym spokój — częst zdarzało się tam bezczeszczenie zwłok.

Pod koniec XVI w. Luczanowice są już własność Zeleńskich de Żelanka, którzy byli wyznawcą kalwińskiego i gorliwie je rozszerzali. Od 1591 roku w Luczanowicach odbywały się nabożeństwa ariańskie. W 1663 roku, na zjeździe augsburskiej konfesji i deputowanych zboru krakowskiego zawarto unię podpisaną przez Stanisława Zeleńskiego. Wtedy zdecydowano także o budowie w Luczanowicach zboru ariańskiego. Ale... zanim został on wybudowany doszło do zniszczenia przygotowanych materiałów budowlanych przez okolicznych chłopów działających za namową proboszcza z Ruszczy. Do dzisiaj pozostaje w tajemnicy fakt że niedługo po tym spłonął kościół w Ruszczy. A w okolicy Luczanowic przeżywały swe małe wojny religijne...

Pierwsza wzmianka o cmentarzu ariańskim w Luczanowicach pochodzi z 1627 roku. W kilka lat później w tym pięknym miejscu, zapewne wtedy jak i dziś położonym pomiędzy łanami zbóż, spoczął główny organizator zboru — Stanisław Zeleński. Potem w spójnie wybudowanym i wymurowanym od wewnątrz kopcu pochowano burgrabiego krakowskiego Marcina Zeleńskiego z żoną Marią, a następnie porucznika Andrzeja Zeleńskiego.

KOPIEC LUTROW

a jego śladem poszli Kalwin w Francji, Zwingli w Szwajcarii i Knox w Szkocji, reformacja — wielki ruch religijny i narodowy domagający się reformy doktryn i praktyki kościoła rzymskiego, dotarł do Polski. Niósł on ze sobą żądanie reformy instytucji kościelnych i liturgii, tłumaczenia Biblii i modlitewników na języki narodowe — zrozumiałe dla wiernych,

położenia kresu sprzedaży odpustów, a także odrzucenia przemiany chleba i wina w eucharystii, kultu Najświętszej Marii Panny oraz prymatu papieża w kościele. Wyznawcy powstających, niezależnych od papieża ruchów protestanckich, a do jednych z najbardziej radykalnych należeli Bracia Polscy czyli arianie, wierzyli w zbawienie przez samą wiarę, a nie przez dobre uczynki i kupowanie odpustów.

oprócz Zeleńskich na tym cmentarzu spoczęli także przyjaciele rodziny. Znajduje się tu grób Joanny Armowny z 1811 roku, oraz dwa nagrobki: Ludwika hrabiego Dębickiego i jego syna. Pierwszy — wykonany z piaskowca w postaci kolumny łoskańskiej — na ciele, wieńczącej wazą, pochodzi z 1843 roku.

Kim był hrabia Dębicki? Otóż był kapitanem wojsk polskich i kawalerem francuskiego Orderu Legii Honorowej oraz Krzyża Polskiego...

Potem Luczanowice zmieniły właściciela. Najpierw kupił posiadłość Wielowiejscy, potem Leon hrabia Rzewuski, następnie Honorat Caetani książę Teatru. Na przełomie wieków aż do końca II wojny światowej Luczanowice były własnością Mycielskich.

W tym czasie także cmentarz ariański zmienił swój wygląd. Stracił dostojny spójny wygląd opisywany przez Samuela Bredetzky'ego z początku XIX wieku. Nie oszczędziła go I wojna światowa i wojska austriackie. I w następnych latach, najpierw niszczone miejsce kultu innej wiary, potem buszowali poszukiwacze skarbów. Wymywano się do grobowców, z których wyniesiono wszystko. Potem na kurhanie wyrosły krzewy...

Jak mówi Danuta Majewska, kierująca pracami konserwatorskimi na cmentarzu w Luczanowicach — o nowieniu i rekonstrukcji wymagało tu prawie wszystko. Kurhan, właściwie zbudowany od nowa, rozbił części nagrobków kompletowano i odtwarzano...

Po kilku latach pracy zdołano przywrócić miejscu poprzedni wygląd. Obecnie cmentarz o powierzonej 14 arów jest własnością parafii ewangelicko-augsburskiego kościoła św. Marcina w Krakowie.

Krystyna LENCZOWSKA

Wyjaśnił mi, że Hemar, to nie tylko nazwisko sławnego poety, ale także specyficzna substancja, smola ziemna, ongiś bardzo popularna zwłaszcza u Żydów niskiego stanu. Przyspieszała bowiem gojenie ran i wzmacniała vitalność. Przychodzili po nią starsi żonkosie, którzy chcieli za imponować kondycją młodym oblubienicom.

A dla bogatych był balsam z żywicy cedrowej, zanurzony w gorącej oliwie zmieszanej z miodem — dodał — Ale nie radzę samemu wykonywać tę miksturę. Łatwo nie dochować proporcji a potem kłopot i bieda.

— Nie ma obawy, skąd wezmę żywicę z cedru?

— Można ją kupić także w naszym kraju — oświadczył.

To prawdziwy znachor, tyle, że lepszy od wiejskiego clemniaka, który więcej udaje, niż umie. Mój rozmówca, każący się nazywać bratem Adrianem, to człek wykształcony, przeczytał sporo, zna obce języki, w tym także hebrajski i grecki.

Gdy przyjechał do Nowej Huty, zakwaterował się w mieszkaniu, przedtem należącym do greckiego uchodźcy. Grek wyprowadził się do ojczyzny, a uczynił to tak spieszenie, że za-

Z Nowej Huty w świat

Leczy łysinę i szuka skarbu

poniedział zbiór swych notatek. Musiał też interesować się znachorstwem, bowiem w notatkach znajdowało się sporo recept. Jedną z nich przypadła bratu Adrianowi do gustu. Otóż jak się okazuje, królowa Kleopatra znała się doskonale na medycynie oraz naukach pokrewnych i napisała dzieło „Kosmetikon Biblion”. Gdy poznała Juliusza Cezara, stwierdziła, że zbyt szybko wypadają mu włosy. Wykonała więc dlań miksturę, którą poleciła wypić. Składniki tej mikstury były następujące: sproszkowane i spalone zęby końskie, proch z suszonych myszy, tłuszcz niedźwiedzi i szpik sarni — zmieszane z winem i miodem. Te ostatnie składniki, jak nie trudno się domyśleć, miały służyć celom smakowym.

Brat Adrian sporo czasu stracił na skompletowanie składników, ale miksturę sporządził i wypił.

— Jaki efekt — spytałem. — Jak pan widzi, włosy przestały mi wypadać. Ale też nie radzę wykonywać samemu, bowiem tu także trzeba przestrzegać pewnych proporcji w dozowaniu składników.

Gdy niedawno zaglądnąłem do brata Adriana, mieszkającego zresztą niedaleko placu Centralnego, właśnie pakował walizkę.

— Wybieram się do Grecji — oświadczył. — Niech pan sobie wyobrazi co odkryłem w czasie remontu mojego mieszkania: tajemnicę skarbu zrabowanego z pewnego klasztoru przez komunistyczną partyzantkę w czasie wojny domowej, która łoczyła się w tym kraju w latach 1945—49. Jadę, odnaleźć niezwykle cenne wyroby ze złota.

— Bardzo się pan wzbogaci?

— Nie chcę tego dla siebie — oburzył się Adrian. — Oddam prawowitym właścicielom, władzom kościelnym. Dla mnie tylko zwrot kosztów, ewentualnie znaleźne.

Brat Adrian obiecał, że po powrocie opowie, jak odnalazł skarb, a „Głos — Tygodnik Nowohucki” będzie pierwszy, który się o tym dowie.

JAK KUPIĆ MIESZKANIE KOMUNALNE?

(CIĄG DALSZY ZE STR. 1)

Ulgi i zniżki

Ile kosztuje 1 m²

Rada Miasta Krakowa już 5 lipca ub. roku podjęła uchwałę w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych, która na podstawie ogólnie obowiązujących przepisów prawa lokalowego, ustaw i rozporządzeń o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości pozwala nabywać mieszkania komunalne na własność przez dotychczasowych najemców. Później podjęto dalsze uchwały, które posłużyły urzędnikom do praktycznej realizacji wykupu mieszkań. 30 sierpnia i 14 października 1991 r. podjęto uchwały stanowiące podstawę do ustalenia kosztów i wartości zdobywanego mienia komunalnego. Początkowo obowiązywała kwota 2 000 000 zł za 1 m² jako baza wyliczenia sprzedaży lokalu mieszkalnego. Jest to ogólna wytyczna dotycząca mieszkań standardowych określonych uchwałą Zarządu Miasta. Tak formułuje to uchwała z 14 X. ub. r.

W praktyce jednak rzeczywistą wartość mieszkania ustalają uprawnieni biegli z listy, którą ustala wojewoda krakowski. Podstawą wyceny mieszkania jest jego standard, położenie w budynku, jak również lokalizacja posesji. Istotnym elementem obniżającym cenę jest stopień zużycia mieszkania. W tym miejscu należy podkreślić, że biegli wyceniają konkretne mieszkania, a nie budynek.

Według informacji zasięgniętej u Lucylli Głogowskiej z Wydziału Geodezji i Mienia Komunalnego, obecnie ceny 1 m² sprzedawanych mieszkań oscylują wokół 1,5 do 2 mln złotych. Nie ulega wątpliwości, że przy dzisiejszych cenach mieszkań sprzedawanych w spółdzielniach mieszkaniowych jest to cena atrakcyjna.

Gdzie składamy podanie?

Aby zatem wykupić mieszkanie komunalne należy rozpocząć od złożenia wniosku piśmennego w swoim rejonie obsługi PGM. Taki wniosek wędruje do Wydziału Geodezji i Mienia Komunalnego mieszczącego się przy ul. Grunwaldzkiej 8. Tu oczekuje w kolejności wpłynięcia na dalsze czynności. Niestety, tu mam przykrą wiadomość dla mieszkańców dzielnicy Nowa Huta. Z tego rejonu Krakowa obecnie napływa najwięcej zgłoszeń wykupu mieszkań bo zgłosiło taką chęć ok. 2 000 osób na 3 500 w całym Krakowie. Sprawy natomiast załatwiają urzędnicy przydzieleni do „starych” dzielnic. W takiej sytuacji czas oczekiwania na podjęcie dalszych czynności związanych z wykupem mieszkania w Nowej Hucie przekracza pół roku. To z pracami prowadzonymi przez biegłych, jak również załatwianiem formalności notarialnych wydłuża czas ostatecznego załatwienia sprawy nawet do roku. W sytuacji, gdy strony obowiązującej ceną 1 m² z dnia zawarcia umowy i wobec trwającej inflacji, jest to bardzo niekorzystne dla osób wykupujących mieszkania komunalne. W najbliższym czasie ma ulec wzmocnieniu kadrowemu komórka załatwiająca sprawy z terenu Nowej Huty. Miejmy nadzieję że przyspieszy to tryb działania.

Jak płacimy za wykupywane mieszkanie?

Można uiścić całą należność gotówką, jeżeli ktoś na to stać. Zdając sobie jednak sprawę z realnych możliwości wielu osób, proponuje się dokonywać spłaty należności ratami rocznymi, których może być 10. Jednak pierwsza rata nie może być niższa niż 10 procent wartości mieszkania. Z tym że tę pierwszą ratę można ustalić w dowolnej wysokości zależnej od zasobności kieszeni nabywcy. Pozostała kwota jest dzielona na 9 równych części i spłacana każdego roku wraz z oprocentowaniem równym stopie kredytu refinansowego obowiązującego w NBP 2 stycznia danego roku, w którym obowiązuje spłata raty. Np. w tym roku jest to 44 procent.

Przed zawarciem aktu notarialnego należy również ponieść jeszcze inne koszty związane z opłatą notarialną, skarbową, wpisem do księgi wieczystej, które razem wahać się w granicach 5-6 procent wartości mieszkania. Przy wykupie mieszkania, oprócz wyżej wymienionych opłat trzeba uiścić jeszcze 20 procent wartości udziału w gruncie, na którym znajduje się budynek. Wielkość tego udziału zależy od rozmiarów budynku i ilości znajdujących się w nim mieszkań. Z reguły jest to od 15 do 40 metrów kwadratowych. Opłata ta w zależności od wielkości działki waha się w granicach 500 000 zł do 2 000 000. Później płacimy raz w roku tzw. opłatę gruntową.

Warto znać swoje uprawnienia

W czasach, gdy większości mieszkańców starej dzielnicy Nowa Huta nie stać na poniesienie opłat wynikających z użytkowania wynajmowanych lokali, pisanie o wykupie mieszkań może wydawać się bezcelowe i wywoływać nawet różne reakcje u czytelników. Niemniej jednak podjąłem się napisania powyższego artykułu z inspiracji radnego dzielnicy XVIII Kazimierza Kubraka. Wspólnie bowiem uważamy, że obywatele powinni znać swoje uprawnienia i możliwości. Żeby znów nie powtórzyła się sytuacja jak w przypadku przekształcenia mieszkań lokatorskich, spółdzielczych we własnościowe w 1989 roku. Wtedy brak informacji i nieznanie obowiązujących przepisów uniemożliwiła wielu lokatorom budynków spółdzielczych dokonywanie tej czynności na bardzo korzystnych zasadach.

Ponadto trzeba mieć świadomość, że w przyszłości, jeżeli w danym budynku wszyscy lokatorzy wykupią mieszkania, będą je mogli wyłączyć spod administracji PGM i zarządzać nimi samodzielnie. Również w sytuacji, gdy mieszkania wykupi ponad 50 proc. dotychczasowych najemców wzrastają ich prawa w rozporządzaniu nieruchomością. Mają jednak również znaczenie opinie najniższych organów samorządowych jak to jest w przypadku zagospodarowania strychów. Ale o tych sprawach już w następnym artykule.

Sławomir PIETRZYK

Ludwika zapadła na gruźlicę, zaraził się także, jej mąż i syn. Oni trochę łagodniej przechodzili chorobę, ona żyła resztkami sił.

— Nie było ani lekarza, ani lekarstw. W odległym ponad 100 kilometrów Kańsku, z kilkoma kopiejkami przy duszy, czekałam tydzień na prześwietlenie!

— Nie, żadnych autobusów nie było. Tylko autostop — z goryczą uśmiecha się Ludwika. — Po powrocie znowu dramata, jak znaleźć kogoś, kto potrafiłby robić mi zastrzyki...

Po śmierci Stalina rozpoczęła się odwilż. Niektórzy z syberyjskich zesłańców za wszelką cenę postanowili wracać do kraju. To byli skazańcy głównie polityczni, wielu więc objęła amnestia

— Ale chcieli z nas zrobić Rosjan, Białorusinów, Litwinów... Mąż miał Drohobycz, jako miejsce urodzenia, w życiorysie, wmawiali mu więc, że jest Ukraińcem. Natomiast ojciec, według nich, był Białorusinem. Wcisnęli odpowiednio dokumenty, za niesubordynację grozili więzieniem.

W końcu udało się. Ludwika z mężem i synem, jechali do Polski, a pozostała część rodziny Minkowskich, zadomowiła się po drodze na Białorusi.

O, tak, Ludwika pamięta dokładnie ten czerwcowy dzień 1957 roku, kiedy znaleźli się na polskiej ziemi. To był wówczas najpiękniejszy dzień w jej życiu, choć „goło i boszo” przywędrowali

Na polskiej ziemi nie było przecież też łatwo, przyjechali z cedrowymi orzeszkami i nakomarnikiem, obciążeni syberyjską tajgą. Mijały lata.

Ludwika nosi szyszkę z syberyjskiego cedru, i mimo wszystko, wierzy w dobre, polskie jutro.

— Musimy to wszystko przeżyć — powtarza z uporem.

— Ten balagan, te waśnie — to tylko przejściowe, chwilowe...

Henryka ROSIEK

Z cyklu: wybitni i znani jasnowidze

Niezwykłe zdolności MIŁO RENELTA

Miło RENELT urodził się 9 sierpnia 1904 roku w Cieszynie. Ojciec jego był burmistrzem i także miał zdolności jasnowidza. Po ukończeniu szkoły Miło Renelt rozpoczął praktykę w handlu i wkrótce zaczął pracować doroboczą własnego przedsiębiorstwa. W roku 1928 wygrał na loterii pięćdziesiąt tysięcy koron, co usamodzieliło go finansowo. Wówczas wyruszył w świat. Zwiedził Westfalię, gdzie wśród wieśniaków nieraz spotyka się jasnowidzów. Odwiedził Szkocję. Następnie przedsięwziął podróże do Chin i Indii. W końcu dotarł do Tybetu. Pozostał tam przez kilka lat. Praktykując w klasztorach górskich nauczył się najwięcej. Po wojnie zamieszkał w Pradze.

Wielokrotnie zwracano się do niego o pomoc w rozwikłaniu różnych tajemniczych zaginięć. Zawsze udawało mu się rozwiązanie zagadek. Wskazywał miejsca położenia zwłok osób zamordowanych, nigdy nie mylił się.

Zagadnięty przez jednego z dziennikarzy o sprawy jasnowidzenia i związanej z tym symboliki, Renelt powiedział:

Nie każdy jasnowidz i nie zawsze, wydarzenia przyszłe widzi jasno i wyraźnie. Częściej odbiera je w postaci symboliki.

— Jak to wygląda?

— To jest bardzo trudno objaśnić. Mam na przykład coś w rodzaju tabelki charakterologicznej. U innych jasnowidzów może ona wyglądać całkowicie odmiennie. Jeśli przykładowo nad czyjąś głową widzę promieniowanie niebieskie, różowe lub fioletowe, wiem że oznacza to dobry charakter człowieka. Barwy: brunatna, żółta lub zielona wskazują na charakterologiczne dysharmonie. To samo widzę na fotografiach. Kiedy nad czyjąś głową widzę elipsę, to jego rodzice nie żyją. Ale taki sam znak oznacza również i rozwód. Płomyk nad lewym ramieniem gwarantuje pewny rozwój w przyszłości. Natomiast wyraziste silne kręgi nad głową obrazują harmonię w małżeństwie. Jeżeli czyjś charakter jest zły, podty, widzę całą postać człowieka (także na zdjęciu) jakby za delikatną, zielonkawą mgiełką. Niebieska chmurka nad głową oznacza szczerze uczucie i życzliwość. Zbrodniarze pachną mi spalenizną. Wyczuwam to natychmiast. U morderców zapach spalenizny wydzielają ich ręce.

Najtrudniej jest określić datę jakiegoś wydarzenia, bo dla jasnowidza wszelkie wydarzenia odbywają się poza czasem.

Nieraz znów sygnały otrzymuję z tak błyskawiczną szybkością, że nie nadążam z ich myślową rejestracją. A powtarzanie myśli o tym samym, to tak jakby cofnąć przegraną taśmę filmową. Tego nie można. Ma się rozumieć, że zawsze wiem jakie są moje możliwości i co mogę powiedzieć, a czego nie.

Istnieją tysiące dowodów potwierdzających niezwykle zdolności Miła Renelta. Kiedyś w roku 1961 na międzynarodowym zjeździe parapsychologów w Heilbarnu poproszono Renelta na scenę i pytano o różne sprawy Jego wspaniałe zdolności nie zawiodły go ani razu, a sprawdzano go na różne sposoby. Podawano mu do rozpoznania stopy różnych przedmiotów, a jasnowidz za każdym razem dawał prawidłowe wyjaśnienia: Chłopiec na tym zdjęciu już nie żyje, utopił się... Właścicielka tej wstążki wyjechała na Daleki Wschód... Ten numer telefonu należy do człowieka, który cierpi na bóle głowy po wypadku samochodowym itd.

Renelt czyjeś dolegliwości odczuwał na sobie. Wystarczyło mu, że nawiązywał kontakt psychiczny z pacjentem, biorąc nawet jego fotografię do ręki lub jakiś przedmiot należący do chorego.

W roku 1962 z małej kapliczki w Volknach nad Menem koło Würzburga skradziono cenną statuetkę Madonny. Zwrócono się wówczas o pomoc w odnalezieniu jej do Miła Renelta, mieszkającego wówczas w Hamburgu.

Wszystkie domysły funkcjonariuszy policji okazały się mylne, a statuetki nie wywieziono za granicę. Renelt trafnie przepowiedział, że statuetka zostanie zwrócona, jeżeli zaaranżują to władze. Ze względu na wartość historyczną i muzealną Madonny zwrócono się za pośrednictwem „Sterna” do złodziei o zwrot Madonny za pewnym okupem i gwarancją bezkarności. Rzeczywiście udało się Madonnę wykupić z rąk złodziei.

W deszczu ciekawiej

Miasto fotografujemy prawie zawsze. Czy będziemy robić zdjęcie przed naszym blokiem, czy podczas wycieczki do Wenecji.

Podstawową trudnością z jaką spotykamy się fotografując miasto latem jest silne słoneczne światło, dające mocne, ostre cienie często psujące swymi formami architekturę. Ocienione okna wyglądają jak czarne dziury. Duże kontrasty pomiędzy oświetloną a zacienioną stroną budowli są nie do przyjęcia nawet przez najlepszą taśmę. Trzeba wtedy wybierać co ma być prawidłowo naksponowane i dopiero w tym miejscu ustawiać fotografowane osoby. Lepiej więc unikać takich wyborów i fotografować wcześniej lub po południu. Niskie światło słoneczne ma wtedy i tę zaletę, że (zwłaszcza przy płaskorzeźbach) uwydatnia plastykę form.

Fotografując wysokie budowle należy pamiętać, że format zdjęcia może być również pionowy, co pozwala podejść blisko fotografowanego motywu, niestety to rozwiązanie ma również swoje wady: pionowe linie wież, wysokich budynków będą uciekać do góry, co sprawia nieprzyjemne wrażenie walących się budowli. Jeżeli oddajemy zdjęcia do punktu usługowego takie skosy będą i na zdjęciu, poprawić je można tylko pod powiększalnikiem, a nie spotkaniem zakładu, który podjąłby się takiego zadania. Jedynym ratunkiem przed zbyt widocznymi skosami (chyba, że stosujemy je świadomie) jest odejście kilka kroków do tyłu lub próba zdjęcia z wyższego miejsca np. klatki schodowej przeciwległego budynku. Z zasady więc unikajmy zadzierania aparatu do góry.

Unikajmy fotografowania budynków tylko od strony fasady, pokażmy na zdjęciu również jego bok i usytuowanie. Pamiętajmy, że fotografujemy bryły a nie płaskie przedmioty. Gdy konieczne chcemy mieć zdjęcie przed (pomnikiem, portalem czy budynkiem) tak ustawiajmy postacie, by nie przeszkadzały oglądać architektury. Nie ma nic bardziej bezmyślnego niż zdjęcia ustawionej prostopadnie do aparatu grupy osób (zajmującej 3/4 kadru), której te zdjęcia ma być podobne pamiątką z pobytu w Wenecji.

Można również w niesprzyjającym oświetleniu fotografować fragmenty budynków, kościołów. Zapewniam, że ciekawy detal będzie zawsze bardziej interesujący niż widok ogólny placu św. Marka.

Miasto można fotografować też nocą. Niestety, posiadaczom aparatów compact pozostaje tylko oglądanie takich zdjęć. Zbyt małe czasy naświetlania, automatycznie uruchamiana lampa (niepotrzebnie bo i tak niczego nie oświetli) pozostawiają właścicieli bez szans. Pozostaje (i to tylko w wyjątkowych przypadkach) fotografowanie wystaw. Inaczej jest gdy posiadamy lustrzankę (choćby i Zenitha) bo opierając aparat o coś stabilnego możemy bez przeszkód fotografować (ok. 20-30 sek. przy przysłonie 4-5.6 i czułości filmu 108 ASA) nawet ciemne uliczki. Mocno prześwietlone latarnie wyjdą na zdjęciu jak białe kule a przejeżdżające samochody zostawiają kolorowe (czerwone lub żółte) linie na zdjęciu. Dobrze też jeśli trochę popada, bo odbite od mokrego asfaltu światła lamp urozmaicą nasze zdjęcia. PAWEŁ ZECHENTER

Za kierownicą

Wyposażenie dodatkowe z TOMEXU

O tym, że bazar TOMEX przy Rondzie Kocmyrzowskim jest terenem w miarę tanich zakupów od przybyszów zza naszej wschodniej granicy, wiadomo nie od dzisiaj. Warto więc towarową ofertę TOMEXU przejrzeć pod kątem zainteresowań automobilistów. Wbrew pozorom nie tylko właściciele „lad”, „moskwiczów” czy „wołg” bądź „UAZ”-ów mogą przebieierać w towarze. Na TOMEXIE oferuje się również wiele akcesoriów nadających się do każdego samochodu.

Dla właścicieli wszelkiej maści samochodów zaprojektowanych do końca lat siedemdziesiątych w koncernie FIATA (a więc także „fiatopodobnych” samochodów „zastava” czy „yugo”) bez wątpienia polecieć można pompy paliwa do „lady”. Nie dość, że tańsze niż w polskich sklepach (ceny wywoławcze od 80 tys. zł, ale przy dobrym targowaniu się można kupić za 50 tys. zł) to jeszcze wyposażone w ręczną pompkę paliwa ułatwiającą rozruch w niskich temperaturach nawet przy słabo naładowanym akumulatorze.

Dla tych, którzy lubią słuchać radia w samochodzie w każdych warunkach godne uwagi są anteny radiowe. Ich dostarczycielami są przeważnie Litwini, Łotysze lub Estończycy. Anteny te bardzo poprawiają odbiór radia w samochodzie, zwłaszcza podczas jazdy w terenie pofalowanym i w górach. Ceny anten różne — nawet od 15 tys. zł za sztukę.

Z akcesoriów dodatkowych masowo wręcz przywożone są przedłużacze do zapalniczki samochodowej. Jest to zapalniczka na zwiniętym spirali drucie ułatwiająca zapalenie papierosa w czasie jazdy. Jeżeli w samochodzie jedzie dwóch palaczy to można kupić rozdzielacz do zapalniczki i wykorzystywać ją jako źródło prądu dla dwóch odbiorników. Taki rozdzielacz jest zresztą przydatny w czasie podróży na dalekich trasach — można wówczas gotować na elektrycznej maszynie kawę czy herbatę (maszynki też są w ofercie TOMEXU), a do drugiego gniazda włączyć np. lampkę (również do kupienia na TOMEXIE) pomocną w nocy przy czytaniu mapy. Lampki do podłączania do gniazda zapalniczki są dwójakiego rodzaju — albo oświetlające wnętrze samochodu, albo z dłuższym przewodem i reflektorem mocowanym na głowie z pomocą gumy; jest to lampka przydatna w czasie nocnych prac przy samochodzie.

I jeszcze uwaga dla tych, którzy decydują się na zakup bogatego oprzyrządowania elektrycznego do samochodu. Wszystkie odbiorniki pobierające spore prądy z akumulatora muszą być włączone przy pracującym silniku, by akumulator był stale doładowywany. W starszych wersjach „fiata 126p-FL” wyposażonych w prądnicę — jeżeli ktoś dorobił sobie gniazdo zapalniczki w takim aucie — nadto trzeba utrzymywać wyższe obroty silnika, by prądnicą zechciała doładować akumulator.

A kiedy akcesoria samochodowe trzeba kupować na TOMEXIE? U schyłku handlowego dnia, a poza tym u tych, którzy już powracają z handlowej eskapady do Polski. Jest wtedy taniej. Zanim jednak wyjdziemy na TOMEX po motoryzacyjne zakupy warto się zorientować, czy taniej nie będzie przypadkiem w normalnych sklepach motoryzacyjnych, choćby w MOTO-LANDZIE. rezydującym na os. Strusia, ale mającym także filię na TOMEXIE właśnie. W.M.

LISTY DO REDAKCJI

Targowisko „Złoty Wiek”

Zgodnie z prawem prasowym proszę o zamieszczenie sprostowania do artykułu pt. „Targowisko — Złoty Wiek” z dnia 10 kwietnia 1992 roku — w całości.

Prezydent Miasta Krakowa mgr Krzysztof BACHMIŃSKI

W nawiązaniu do artykułu — Targowisko „Złoty Wiek” — z dnia 10 kwietnia 1992 roku zamieszczonego w tygodniku „GŁOS” wyjaśniam, że zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym, prowadzenie i organizacja targowisk znajduje się w wyłącznej kompetencji gminy. Stwarza to możliwość nowej organizacji targowisk miejskich i jest poważnym źródłem dochodów dla miasta Krakowa. Nowe zasady administrowania placami targowymi Rada Miasta określiła Uchwałą Nr XXVI/176/91 z czerwca 1991 roku, a więc jeszcze przed powstaniem nowego Rad Dzielnic. Na mocy tej Uchwały targowiska nowo organizowane miały być wydzierżawiane na zasadach przetargu, a targowiska dotychczas funkcjonujące (dotyczyło to także placu „Złoty Wiek”) mogły być wydzierżawiane spółkom kupców działających stale na tych placach. Realizując postanowienia Uchwały, Wydział Gospodarki i Turystyki przystąpił do organizacji targowisk miejskich na nowych zasadach, przyjmując i analizując oferty spółek kupców zainteresowanych przejęciem zarządu targowiskami.

Kolejnym etapem były negocjacje z udziałem Wydziału Gospodarki i Turystyki, Wydziału Finansowego, Wydziału Geodezji i Mienia Komunalnego oraz zainteresowanych stron. Obok stawki czynszowej określono w nich sposób, zakres oraz harmonogram modernizacji targowisk.

Po rozpatrzeniu oferty i przeprowadzeniu negocjacji ze spółką kupców z placu „Złoty Wiek” dotyczących opłaty za dzierżawę terenu i formy organizacji targowiska, Urząd Miasta Krakowa zawarł umowę dzierżawy wg zasad określonych w Uchwale Nr XL/275/91 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 grudnia 1991 roku w sprawie lokalizacji targowisk.

Spółka została zobowiązana do przeprowadzenia modernizacji i uporządkowania placu.

W związku z kontrowersjami i rozlicznymi uwagami dotyczącymi tego targowiska Wydział Gospodarki i Turystyki spotkał się z mieszkańcami i władzami Dzielnicy XV, w trakcie których wyjaśniono wiele wątpliwości. Na kolejnym spotkaniu z przedstawicielami Wydziału Gospodarki i Turystyki Spółka „Złoty Wiek” zobowiązała się do ściślejszej współpracy z Radą Dzielnicy XV. W ostatnim tygodniu kwietnia odbyły się w Wydziale Gospodarki i Turystyki dodatkowe rozmowy z zainteresowanymi stronami dotyczące problemów organizacji targowiska, problemów komunikacyjnych oraz działań adaptacyjnych i modernizacyjnych placu.

Od 15 kwietnia Spółka działa na targowisku w oparciu o regulamin zatwierdzony przez Radę Miasta Krakowa, konsultowany z nowo powstałą Radą Dzielnicy XV. Regulamin zawiera warunki funkcjonowania i organizacji placu targowego, podając rodzaj opłat jakie prowadzący targo-

wisko pobiera od handlujących na placu. Dienne stawki opłaty targowej ściśle określiła Rada Miasta Krakowa w załączniku do Uchwały Nr XL/275/91 z 20 grudnia 1991 r. Opłaty różnicowano w zależności od rodzaju i miejsca sprzedawanych towarów.

Zgodnie z wcześniejszym postanowieniem Rady Miasta (Uchwała Nr XVI/119/91 z dnia 24 stycznia 1991 roku) 80% opłaty targowej odprowadzane jest do kasy Miasta, a pozostałą część zatrzymuje zarządca tytułem wynagrodzenia za pobór tej opłaty. Ponadto Spółka może pobierać opłaty za urządzenia i usługi związane z funkcjonowaniem placu targowego. Dotychczas wysokość opłaty za urządzenia i usługi mogła być kształtowana dowolnie. W związku z zastrzeżeniami Rad Dzielnicy dotyczącymi wysokości tej opłaty, do nowego regulaminu wprowadzono zapis zobowiązujący zarządcę do uzgodnienia wysokości stawki za urządzenia i usługi z Urzędem Miasta Krakowa.

Osobnym problemem jest parking znajdujący się obok targowiska, na którym obecnie prowadzi działalność 4 kioski handlowe na podstawie indywidualnych umów dzierżawy.

Wydział Gospodarki i Turystyki, zgodnie z sugestiami władz Dzielnicy XV, wystąpił do Dyrektora Wydziału Geodezji i Mienia Komunalnego o nieprzedłużanie umów dzierżawy pod te kioski, których termin upływa w połowie 1994 roku. Po tym terminie możliwe będzie zagospodarowanie terenu dla potrzeb targowiska lub przeznaczenie na parking, zgodnie z życzeniami i uwagami mieszkańców osiedla.

Z-ca Dyrektora Wydziału mgr Marta NOWAK

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie mojego kochanego Męża

śp. STANISŁAWA SZYŃKOWSKIEGO

pracownika Wydziału Wlewnic HTS kolegom, przyjaciółom, znajomym oraz sąsiadom serdecznie podziękowania składa

ZONA z DZIEĆMI i cała RODZINA

100 różnic pomiędzy kobietą i mężczyzną (4)

W dzisiejszym numerze ciąg dalszy 100 różnic między kobietami i mężczyznami, których przybliżenie — mamy nadzieję — pozwoli na lepsze zrozumienie, a tym samym wzajemną tolerancję.

45. Transseksualiści to w czterech piątych mężczyźni.

46. Małi chłopcy są bardziej okrutni od dziewczynek — stwierdzają psychologowie. Proporcje — 1:15 na niekorzyść małych okrutników.

47. Wśród osób cierpiących na sezonowe depresje, np. na depresję zimową, związaną z ograniczeniem nasłonecznienia, 85 proc. stanowią kobiety.

48. Prace domowe są przede wszystkim udziałem kobiet, także pracujących zawodowo. I tak np. 86 proc. kobiet pracujących sprząta mieszkanie. 79 proc. zajmuje się dziećmi, 96 proc. pierze. Jak bowiem tłumaczą socjologowie „mężczyzna, który utrzymał swą pozycję społeczną uważa że takie zajęcia jak sprzątanie degradują go społecznie. Zajęciem godnym mężczyzny jest tylko majsterkowanie.

49. Mężczyźni nie tylko mniej mają tkanki tłuszczowej (11 proc. wagi ciała mężczyzny, 23 proc. kobiety), ale i więcej spalają kalorii na 1 m kw. powierzchni ciała; 30-letni mężczyzna 40 cal., kobieta w tym wieku — 37 cal.

50. Małe dziewczynki dzięki lepszej koordynacji wzrokowo-ruchowej bardziej sprawnie wykonują skomplikowane czynności niż chłopcy.

51. Kobiety rzadziej oglądają wielkie im-

prezy sportowe na stadionach (ok. 20 proc. widzów) i w TV.

52. Dziewczynki wcześniej nabierają sprawności ruchowej, zaczynają chodzić w wieku 11-12 miesięcy, a chłopcy 12-14 miesięcy.

53. Kobiety częściej niż mężczyźni cierpią na próchnicę zębów.

54. Sposób podejmowania decyzji różni obie płci. Mężczyzna sam rozstrzyga sprawę, kobieta pyta o zdanie swoich bliskich. Jednak jak twierdzą socjologowie, sytuacja się zmienia i dziś mężczyzna nie zawsze odważa się jednoznacznie wyrażać swą decyzję, a więc niejako ulega feminizacji.

55. Dwa razy więcej mężczyzn niż kobiet jest izolowanych w zakładach psychiatrycznych.

56. Na jednego stulatkę we Francji przypada siedem stuletnich pań.

57. Każda pięć przypisuje przeciwnej stronie swoje upodobania erotyczne i wiedzę o swoich strefach erogennych przenosi na drugą. Dlatego też kobieta pięści mężczyzny po całym ciele, bo sama chciałaby tego, mężczyzna natomiast koncentruje swą uwagę na organach płciowych wyrażając w ten sposób własne preferencje.

58. W wieku od 14 do 16 lat 27 proc. chłopców i 53 proc. dziewczynek interesuje się książkami. Dziewczeta preferują romanse, a chłopcy literaturę przygodową i fantastykę.

59. Dziewczeta są skromniejsze w ocenie swych możliwości i np. niepowodzenia szkolne przypisują brakowi zdolności, natomiast chłopcy przyznają, że się nie przemyślał.

60. Trzy razy więcej mężczyzn niż kobiet popełnia samobójstwo.

Jak nas poinformował radny dzielnicy XVII Kazimierz Kubrak jeszcze w tym miesiącu mają odbyć się przetargi na lokale użytkowe w Nowej Hucie. Na przetargach celowościowych ma iść „pod młotek”, aż 190 lokali a na

Przetargi wznowione
nieograniczonych 27. Po okresie zastanowienia znów rusza ruleta przetargowa i miejmy nadzieję, że nie spowoduje destabilizującego zamieszania polegającego na odebraniu

lokali dotychczasowych solidnym użytkownikom regularnie placącym czynsze, na rzecz „nawiedzonych biznesmenów” windujących stawkę za 1 m kw. a potem nie placących czynszu.

(p)

SPOKOJNY TYDZIEŃ

— Był to wyjątkowo spokojny tydzień — powiedział nam podkomisarz Dariusz Nowak z Komendy Kraków-Wschód. W ub. tygodniu zanotowano 150 interwencji policji. Najwięcej było kradzieży zwykłych (m.in. kieszonkowych) — 21, odnotowano 13 włamań, 9 pobić, aż 17 włamań i kradzieży samochodowych, 3 rozboje, 1 gwałt.

TREFNY FIAT

W wielu miastach trwa „serial” kradzieży samochodów. Trefne samochody trafiają również do Nowej Huty. Niekiedy udaje się je odzyskać. Tak było w niedzielę 17 maja. Przez os. Młodości jechał duży fiat. A że poruszał się zygżakiem, zwrócił uwagę przejeżdżającego tamteży patrolu policyjnego. Kierowca fiata widząc podążający za nim radiowóz — przyspieszył. Zaraz potem uderzył w krawężnik. Z samochodu wyskoczył mężczyzna i rzucił się do ucieczki. Po nim wysiada dwóch następnych i czynią to

Z KRONIKI POLICYJNEJ

samo. Nie uciekli daleko... Gdy policjanci ich ujeli okazało się, iż są tak pijani, że trzeba ich odwieźć do Izby Wyrzęźwień. A fiat okazał się skradziony w Krakowie.

TRUP W... KAWALKACH

Informacje tę podajemy na wiasną odpowiedzialność, bowiem nie udało nam się (do wtorku) uzyskać potwierdzenia Komendy Wojewódzkiej. Dwa tygodnie temu pisaliśmy o fragmentach ciała ludzkiego raz znalezione nad Wisłą, a w tydzień później — obok zwłok drugiego mężczyzny — w jednym z mieszkań w os. Jagiellońskim. Całość dochodzenia w tej sprawie przejęła Komenda Wojewódzka.

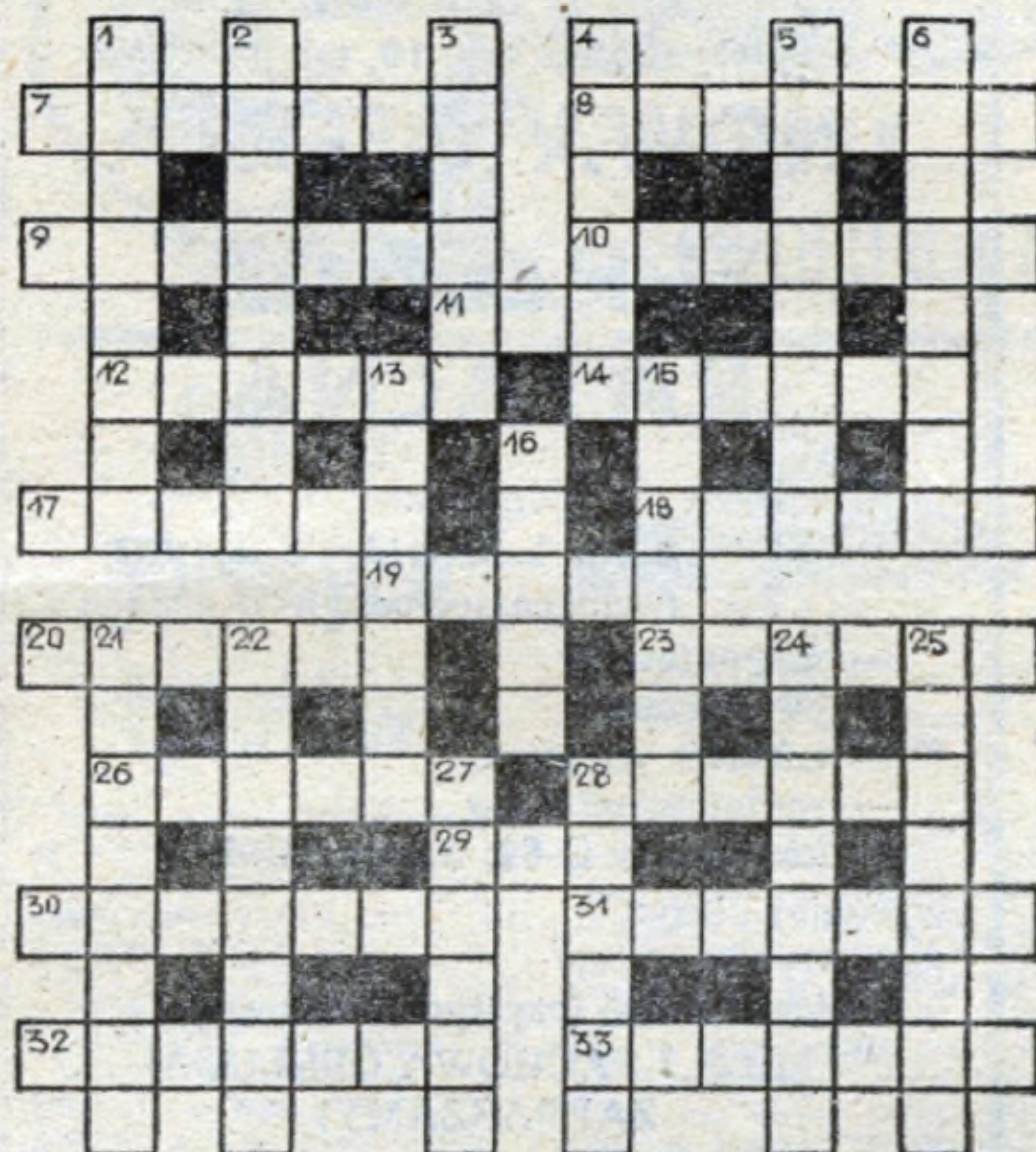
Okazuje się, że w ostatnich dniach znaleziono kolejne fragmenty ciała, które wyrzuciła Wisła. Była wśród nich głowa

mężczyzny. W środę miała być dokonana identyfikacja. Policja podejrzewa, iż jest to głowa jednego z mieszkańców naszej dzielnicy. Według wstępnej hipotezy został on zamordowany i poćwiartowany przez właściciela „fatalnego” mieszkania w os. Jagiellońskim. Ten zaś zmarł na zawał serca, bądź na skutek zatrucia jadem trupim. Czy te hipotezy okażą się trafne, postaramy się poinformować Czytelników w następnym tygodniu.

PIENIĄDZE ALBO...

O tym, że niebezpieczne są nocne spacery, zwłaszcza, gdy jest się pod wpływem alkoholu, przekonał się pan K. W nocy z 13 na 14 maja został napadnięty przez 6 młodych ludzi, gdy przechodził obok Delikatessów ABC. Napastnicy pobili go i zabrali mu pół miliona złotych. Uciekli, gdy zobaczyli biegnących w ich stronę policjantów. 5 z nich udało się ująć, a poszkodowany musiał skorzystać z pomocy Pogotowia Ratunkowego.

(f)

Krzyżówka nr 21

POZIOMO: 7. były prezes komercyjnego banku, 8. zaślepiony wielbiciel, 9. sympatyczne stworki z serialu dla dzieci „Do-branoc”, 10. niskoprocentowa ruda żelaza, 11. grupa wysp indonezyjskich w Pn Molukach, 12. materiał budowlany, 14. nieszczęsny kochanek Afrodyty, 17. te, z tysiąca i jednej nocy, 18. muza astronomii, 19. pojemność statku, 20. stożek-usypisko, 23. Japonia dla Japończyka, 26. pięciostopniowy interwał, 28. dba o przyrodę, 29. dopływ Warty, 30. meta pościgu, 31. sofa, 32. morskie parzydelka, 33. klasa pruskich obszarników (XIX w.).

PIONOWO: 1. przekupstwo, 2. amulet, 3. owad pasożyt, 4. topielica z Hamleta, 5. część statku, 6. kandydował na prezydenta, 13. gafa, 15. ma wierzylieli, 16. kraj w Afryce, 21. wśród byłych premierów, 22. zlewisko, 24. spór-dyskusja, 26. ludzkie lub zwierzęce ciało, 27. założyciel krakowskiej drukarni (1823-83), 28. niszczenie gleby.

Rozwiązania krzyżówki prosimy przysyłać do 28 bm.

Rozwiązanie krzyżówki nr. 20

POZIOMO: 5. dyplomata, 8. zarzut, 9. Neptun, 12. paczka, 13. anemon, 14. Frycz, 15. pokost, 17. prałat, 19. szpital, 20. Oksywie, 23. kwadra, 25. grzywa, 27. Dyzma, 28. schron, 30. molo, 31. piętno, 32. Rudnik, 33. miniatura.

PIONOWO: 1. tyczka, 2. platforma, 3. eminencja, 4. ślepką, 6. jarzmo, 7. muleta, 10. Jaroszewicz, 11. Kozakiewicz, 16. sator, 18. resor, 21. kryptonim, 22. demokracja, 24. Dargin, 26. Zelnik, 29. nutria, 30. Madera.

Nagrodę za rozwiązanie krzyżówki w 19 numerze „Głosu” wylosował: Eugeniusz Dokładanski os. Kalinowe 7/12. Nagroda jest do odebrania w naszej redakcji.

WIERZYĆ SIĘ NIE CHCE...

Park miniatur

Kto pragnie w ciągu maksymalnie dwóch godzin poznać wszystkie najbardziej znane zabytki architektoniczne Francji może odwiedzić wielki francuski park miniaturowych historycznych budowli w Elancourt, na zachód od Paryża. Park otwarto w kwietniu ub. roku, a już zwiedziło go ponad 4 mln osób.

Suknia jak kameleon

Wyobraźcie sobie panie, że rano wyjmiecie z szafy czarną sukienkę, włożycie ją, a za kilkanaście minut będziecie mieć na sobie, bez żadnego przebierania, suknię niebieską. W kilka godzin później będzie ona już czerwona, a w międzyczasie jeszcze kilka razy zmieni kolor w zależności od ciepła waszego ciała. To nie fantazja. Jeden z brytyjskich producentów wpadł na pomysł produkcji tkanin czułych na ciepło. Rezultaty swego wynalazku, do którego zainspirowały go doświadczenia z wykorzystaniem ciekłych kryształów w kieszonkowych telewizorach, przedstawił na pokazie mody z okazji 150 rocznicy założenia Królewskiego Towarzystwa Chemicznego.

Balonem dookoła świata

W kwietniu załoga amerykańsko-rosyjska zamierzała wystartować do lotu balonem dookoła świata bez międzylądowania. W tych dniach jednak A. Anyschin z Ministerstwa Lotnictwa w Moskwie poinformował, że klimatyczne warunki zmusiły aeronautów do przełożenia lotu. Najprawdopodobniej dojdzie on do skutku w maju br. Jeżeli śmiałkom udałyby się zamierzenia byłby to pierwszy wycieczny tego typu na świecie.

Listy do Werony

Wszystkie listy wicelibieli szekspirowskiego dramatu „Romeo i Julia” kierowane do Werony nie pozostawały bez odpowiedzi. Dzięki urzędnikowi miejscowego magistratu każdy list uzyskiwał odpowiedź.

TEATR LUDOWY

22. i 23. 05. (piątek i sobota), godz. 18 — „FORZA VENITE GENTE — Brat Franciszek”.

25. 05. (poniedziałek), 17 i 20 — „OD KOMUNY DO KRUCHTY”.

26. 05. (wtorek), godz. 18 — „IWONA, KSIĘŻNICZKA BURGUNDA”.

27 i 28. 05. (środa i czwartek), godz. 18 — „ROMEO I JULIA”.

KINA

SEINKS: 22 i 23. 05., godz. 16 — „Rodzina Adamsów” (USA, 12 lat), godz. 18 i 20 — „Następnych 48 godzin” (USA, 15 lat); 24. 05., godz. 12 — Zestaw bajek (pol. b.o.), godz. 16 — „Rodzina Adamsów”, godz. 18 i 20 — „Następnych 48 godzin”. **ŚWIATOWID** 22-29. V, godz. 15.45 — „Frankie i Johnny” (USA 15 lat), godz. 18 i 20 „Ostatni skaut” (USA 15 lat), ponadto: 23 i 24 godz. 10 — „Willow” (USA, b.o.), godz. 12.30 — „Bajki Bołka i Lolka” (pol. b.o.).

NOWOHUCKIE CENTRUM KULTURY (PL Centralny)

23. 05. godz. 10 i 12 — KINO VIDEO DLA DZIECI.

25. 05. — 15. 06. — Wystawa prac dzieci i młodzieży biorących udział w konkursie plastycznym: „KRAKÓW-NORYMBERGA”. Bud. A.

28. 05., godz. 18 — „Aspekt psychologiczny bólu głowy u dzieci”. Wykład psychologa klinicznego mgr Barbary CHUCHACZ.

29. 05., godz. 18 — Koncert: „Gdy słów nie bywa...” w wykonaniu krakowskich zespołów tanecznych: „KANON”, „DANCE FACTORY”, „KONTRAST”.

OŚRODEK KULTURY HTS (os. Górali 5)

25. 05., godz. 17 — Spotka-

Kalendarz Nowohucki

nie mieszkańców Nowej Huty z Zarządzeniem Krakowskiego Klubu FEDERACJI KONSUMENTÓW.

17. 05., godz. 17 — WIOSENNY MITYNG POETYCKI. Zaprasza grupa poetycka SYLABA.

KLUB „KUZNIA”

(os. Złotego Wieku 14)
26. 05., godz. 18 — DLA CZEGO PAŃSTWO NEUTRALNE ŚWIATOPOGLĄDOWO? Dyskusja z udziałem członków Stowarzyszenia NEUTRUM i jego gości.

GALERIA

„PAS STARTOWY” (os. Dywizjonu 303) (Biblioteka, Filia nr 10)

◆ Od 15 maja czynna jest wystawa malarstwa Ryszarda LEDWOSA: „Morza i jeziora”.

WYPOŻYCZALNIE KASET VIDEO

„COBRA” Nowa Huta, os. Centrum B bl. 11. Zaprasza od pon. do soboty: 10-19, w niedziele: 9-14 „INTERVIDEO” pl Bieńczyce paw. 14 zaprasza codziennie 9-19, sobota 9-16, niedziela 10-16 „RAMBO” os. Wysockie 20E zaprasza pon. — piąt. 11-19.30 sobota 16-16.30, niedziela 9.30-13.30

NIEDZIELNE MSZE ŚW.

Bazylika w Mogile: 6.30, 8.30, 11, 12.30, 14, 16.30, 18.

Szkłane Domy: 6.30, 8.30, 10.45, 12, 13.15, 14.30, 17, 19, 20.30

Bieńczyce: 6.30, 8.30, 11, 12.30, 14, 15, 17.30, 19.

Czyżyny: 7, 8.30, 10, 11.30, 13, 19

Dywizjonu 303: 7, 8, 9.30, 11, 13, 16, 18, 19

Mistrzejowice: 6.30, 8.30, 11, 12.30, 14, 17, 18.30, 20.

Kalinowe: 6.45, 8, 9.30, 11, 13, 15, 18

Wzgórze Krzesławickie: 7, 8, 9.30, 11, 12.15, 16, 19

SLUŻBY MIEJSKIE I LOKALNE

Pogotowie 999 Straż Pożarna 998 Policja 997 Pogotowie Gazowe 992 Toksykologia 11-99-99 Informacja o lekach 11-07-65 (8-15), Policja, os. Zgody 44-44-44, Straż Pożarna, os. Zgody: 44-08-43, Pogotowie Ratunkowe — Nowa Huta 44-49-99 Pogot. Elektryczne 44-49-08, PGM awarie poza budynkiem 44-12-10 Pogot. s.o. 44-38-46, Wodociągi: 46-28-61

CENTRUM „MEDYK” NOWA HUTA
Psycholog, pedagog, seksuolog Leczenie nerwic. Wizyty domowe (od 15 do 23) internistów, pediatrów, dermatologa EKG w domu. Zgłoszenia codziennie, tel. 44-10-49 w godz. 10-20.

KWIACIARNIA „KALINA”

(os. Centrum D, bl 1) sob. 8-15, niedz. 9-13

CAŁODOBOWE SKLEPY SPOŻYWCZE

◆ Sklep spożywczy — os. Na Skarpie 35
◆ „Grosik” — os. Kazimierzowskie 34.
◆ „ABC” — os. Centrum B, bl. 5

Zalmer SERWIS

SPRZEDAŻ HURTOWA I DETALICZNA

■ WYROBY ■ CZĘŚCI ZAMIENNE

■ NAPRAWY GWARANCYJNE I ODPLATNE

KRAKÓW-NOWA HUTA, os. KOLOROWE 10, PAW. „MARTEN” TEL. 44-23-90

J. M. S. ELEKTRONIK

Kraków, os. Centrum C, bl. 9
sklep czynny od 9 do 19, tel. 44-27-42

NOWA OFERTA SPRZEDAŻ RATALNA

ponadto:

wypożyczalnia kaset video i płyt CD
(zachęcające ceny!)

- magnetowidy
- odtwarzacze
- zestawy wieżowe
- radiomagnetofony
- komputery C-64, Amiga, IBM

wysokiej klasy:

duży wybór:

- kaset video (czystych i nagranych)

MILA I FACHOWA OBSŁUGA
ZAPRASZAMY!

KLUB TECHNIKA NOT

os. Centrum C, bl. 10, tel. 44-09-77

W ramach działalności gastronomicznej poleca duży wybór tanich i smacznych dań barowych, zimne saki i napoje.

Klub organizuje także przyjęcia weselne i okolicznościowe.

Zapraszamy w godz. 10—21.30.

FIRMA HANDLOWA „VIRGO”

os. Uroczę 4, tel. 44-43-67

WSZYSTKO DLA PSA I KOTA

(Pedigree PAL, Whiskas)

także:

WŁOSKIE KOSTIUMY KAPIELOWE

■ Eleganckie obuwie damskie, męskie, buty sportowe ■ Duży wybór obuwia tekstylnego
UWAGA — NOWOŚĆ! Wtapianie dokumentów w tworzywo!

Zapewniamy życzliwą i fachową obsługę.

Zapraszamy w godz. 11—19, w soboty 11—14

BRUCE WILLIS

W NOWEJ KOMEDII SENSACYJNEJ

TONY SCOTTA

„OSTATNI SKAUT”

JUŻ OD DZIŚ

w kinie

„ŚWIATOWID-CENTRUM”

godz. 18.00 i 20.00

CENA BILETU — 20 TYS. ZŁ.

TV

22 V—28 V.

PIĄTEK

PROGRAM I

8.00 Dzień dobry
9.00 Wiadomości poranne
9.10 Domowe przedszkole
9.40 Program dnia
9.45 Szkoła dla rodziców
9.45 Szkoła dla rodziców (1)
● 10.00 „Dzieciństwo Guldenburgów” — serial produkcji niemieckiej
10.45 Szkoła dla rodziców (2)
11.00 Nasi, wasi, obcy
11.40 Moja modlitwa
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15—16.10 Telewizja edukacyjna
12.15 Agroszkola
12.45 Telewizja Edukacyjna zaprasza
13.00 Teleplastikon
13.20 Eko-lego
13.40 „Al-Kibla, kierunek na Mekkę” (10) — „Widzieć, nie będąc widzianą — kobieta w islamie” — serial dokumentalny produkcji hiszpańskiej
14.10 ABC ekonomii
14.15 Jeśli nie Oxford, to co?
14.35 Pogranicze (6)
14.45 Dokument trochę inny
15.15 Szkoła żon
15.40 Uniwersytet Nausycielski
16.10 Program dnia
16.15 Dla najmłodszych: „Chęć”
17.05 Język angielski dla dzieci (52)
17.15 Teleexpress
17.35 Laboratorium
17.35 Za kierownicą
● 18.00 „Dzieciństwo Guldenburgów” — serial produkcji niemieckiej
18.50 Tele-audio-video
19.15 Dobranoc: „Bouli”
19.30 Wiadomości
● „Zwycięstwo miłości” — film fabularny produkcji włoskiej
21.35 „Aby do świtu” — serial TVP
21.55 Program publicystyczny
22.30 „Polskie ZOO”
22.45 Wiadomości wieczorne
23.00 Studio festiwalowe Studenckiego Festiwalu Piosenki
23.15 „Siódemka” w „Jedynce” — wieczór baletowy „Dziadek do orzechów” (wg E. T. Hoffmana), choreografia: Roland Petit, tańcza: Noella Pantois, Rudy Bryans, Denys Gania, Ballet National de Marseille
9.45 Noc z gwiazdami — program rozrywkowy ze Szczecina

PROGRAM II

7.30 Panorama
7.40 Rano
8.10 Superman — serial animowany produkcji USA
8.35 Świat kobiet — magazyn
9.00 Program lokalny
9.30 Rano
9.35 Pokolenia — serial
10. CNN
10.15 Rano
15.45 Powitanie
15.50 Superman — serial animowany produkcji USA
16.15 Z kart krakowskiego archiwum — krakowskie nekropolie
16.30 Panorama
16.40 Penny Hill
17.16 „Wielki fest prawdziwa

gwiazda” — film dokumentalny produkcji francuskiej

18.00—21.00 Program regionalny

21.00 Panorama

● 21.30 Sport

● 21.40 „Zakładnik” — film fab. prod. USA, reż. Bernard McEveety, w rolach gl.: Loreta Swift, Vic Morrow i Bradford Dillman.

Podczas operacji na sercu multimilionera szpital zostaje opanowany przez terrorystów. Operacja trwa i równocześnie toczą się dramatyczne negocjacje pomiędzy policją a terrorystami.

23.10 Benny Hill — angielski program rozrywkowy

23.40 „Rocknoc” (cz. I), wyk.: Jarosław Janiszewski, Piotr Klatt, „Apteka”, „Sztynny Pal Azji”, „Izrael”

24.00 Panorama

0.10 „Rocknoc” (cz. II)

SOBOTA

PROGRAM I

7.35 Wieści
7.55 Wszystko o działce
8.20 Z Polski
8.30 Rynek — Agro
9.00 Wiadomości poranne
9.10 Ziarno
9.35 5 — 10 — 15
10.30 Język angielski dla dzieci
10.35 „Wojownicze żółwie Ninja” — serial animowany
11.00 Krajobrazy polskie
11.30 Telewizyjny koncert życzeń
12.00 Wiadomości
12.10 Program dnia
12.15 Wędrowki dalekie i bliskie: „Chińskie dżonki” (1) — film dokumentalny produkcji Makao
12.50 Eko-echo
13.00 „Ścisłe jawne” — wojskowy program publicystyczny
13.30 My i świat
14.00 Walt Disney przedstawia: „Kacze opowieści” — „Podwójny agent” (2)
15.15 Z archiwum Teatru Telewizji — Alfred de Musset „Drzwi muszą być albo otwarte, albo zamknięte” reż. Michał Kwieciński, wyk.: Ewa Wiśniewska, Jerzy Kamas (spektakl z 1989 r.)
15.55 Telemuzak
16.15 „Partnerzy” — widowisko publicystyczne (cz. I)
17.15 Teleexpress
17.35 Magazyn sztuk wizualnych „Oko”
● 18.00 „Detektyw w sustanale” — serial kryminalny produkcji USA
18.45 Z kamera wśród zwierząt
19.00 Małe wiadomości DD
19.10 Dobranoc: „Wodniaczki”
19.30 Wiadomości
20.00 Polskie ZOO
● 20.20 „Garbo mówi” — film fabularny prod. USA, reż. Sidney Lumet, wyk.: Ann Bancroft, Ron Silver, Carrie Fisher (105 min., 1984 r.)
22.05 Wiadomości wieczorne
22.20 „Partnerzy” (cz. II) — widowisko publicystyczne
● 23.20 Sportowa sobota
23.40 Studio festiwalowe — Studenckiego Festiwalu Piosenki
● 24.00 „Cisza nocy” — film fabularny prod. USA (1982 r., — 91 min.) reż. Robert Benton, wyk.: Roy Scheider, Meryl Streep

PROGRAM II

7.30 Panorama
7.35 Bellona
8.00 Rano
8.20 „Mała księżniczka” (11) — „Urodziny księżniczki” — serial anim. prod. japońskiej
8.45 Ona
9.10 „Za morzem...” — wystawa polska w Karlskronie (Szwecja)
9.40 Tacy sami
10.00 „Wspólnota w kulturze” — wizje refrakcyjne
10.30 Magazyn przechodnia
10.40 „Poczekalnia” w Teatrze Syrena
11.00 Polska Kronika Filmowa

● 11.10 Akademia Filmu Polskiego: „Matka Joanna od Aniołów” z 1981 r., reż. Jerzy Kawalerowicz, w rolach gl.: Lucyna Winnicka, Mieczysław Vojt, Anna Ciepielewska, Franciszek Pieczka i Stanisław Jasiukiewicz

Nagrodzony kiedyś na festiwalu w Cannes film wędług opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza, zamknięte w klasztorze zakonnicę ulegają opętaniu. Egzorcyzmy ma odprawiać młody ksiądz. Powodem opętania jest jednak zakazana miłość...

13.00 Zwierzęta świata — „Kraina orla” (13) — „Pierwsza i ostatnia granica” (cz. I), film dok. prod. angielskiej

13.30 Kinomania

14.00 Wzrockowa lista przebojów Małka Niedzwieckiego

14.30 „Na polach Italii” (2) — film dok. Zbigniewa Wawrzyniaka

● 15.10 Studio Sport — Koszykówka zawodowa NBA

16.00 Program dnia

16.05 „Szczęśliwy rzut” — teleturniej

16.25 Losowanie

16.30 Panorama

16.40 Misz-masz

● 17.10 „Port lotniczy Dus seldorf” (8) — „Ostatni lot” — serial prod. niemieckiej

18.00 Program lokalny

18.30 Miesiąc Francji w Polsce

19.30 „Z ziemi polskiej” — „Wśród pionierów Ameryki” — film dokum.

20.00 Koncert Orkiestry Kameralnej „Amadeo” pod dykcją Agnieszki Duczmal

21.00 Panorama

21.35 Słowo na niedzielę

21.30 Obrazy słowa, dźwięki

● 22.10 „Bangkok Hilton” (2) — serial prod. australijskiej

23.00 „Wracamy” — spotkanie z „Manaamem”

24.00 Wiadomości

NIEDZIELA

PROGRAM I

8.00 Rolnictwo na świecie
8.15 Dylematy
8.35 Notowania
9.00 Teleranek
9.55 Język niemiecki dla dzieci
10.00 „Dramarama” (1) — serial prod. angielskiej
10.30 „Australia” (2) — „Moje miejsce na ziemi” — serial dok. prod. angielskiej
11.25 1000-lecie śmierci Mieszka I — transmisja mszy świętej z Lednicy
12.30 Tydzień
13.10 Teatr dla dzieci: Eugeniusz Szwarz „Nagi król” (3), reż. Edward Wojtaszek, wyk.: Adam Ferency, Hanna Szlask, Ireneusz Kuciński, Artur Barciś.
● 15.30 W starym kinie: „Mateczka” — film fab. prod. polskiej z 1938 r., reż. Konrad Tom i Józef Green, w rolach głównych: Molly Picon, Edward Sternbach i Maks Bołdak

Jeden z dość licznych przedwojennych filmów zrealizowanych przez Żydów dla Żydów. Filmy te, rozpowszechniane w środowiskach żydowskich na całym świecie przyniosły pewną popularność ich twórcom. Molly Picon grała np. po wojnie w kilku filmach amerykańskich ze słynnym „Skrzyptem na dachu” na czele. „Mateczka” jest komedia o dziewczynie, która po śmierci matki musi zająć się rodziną adyt ojciec jest życiowym niedorajdą Ale i ja w końcu spotyka szczęście w postaci szlachetnego muzyka. Film kręcono w Ciechocinku.

15.35 Telewizyjny koncert życzeń

16.10 „Rhythmic” — program muzyczny

16.55 „Biznessa” — telewizyjny klub kobiet interesu

17.15 Teleexpress

17.35 7 dni — Świat

● 18.00 „Paradise — znanym raj” (2) — serial prod. USA

19.00 Wieczorynka; Walt Disney przedstawia „Nowe przygody Kubusia Puchatka”
 20.30 Wiadomości
 ● 20.05 „Rodzina Strausów” (12 — ost.) — serial prod. niemiecko-amerykańskiej
 ● 21.05 Sportowa niedziela
 21.35 Koncert laureatów Studenckiego Festiwalu Piosenki
 22.35 Świat filmu animowanego
 23.05 Festiwal Filmowy w Cannes — reportaż
 23.35 Wokół wielkiej sceny — magazyn operowy P. Nedzińskiego

PROGRAM II

7.30 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
 ● 8.00 Film dla niesłyszących: „Rodzina Straussów” (12 — ost.) — serial prod. niemiecko-amerykańskiej
 8.55 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
 9.00 Powitanie
 9.10 Rebusy — teleturniej Wojciecha Pijanowskiego
 9.30 Program lokalny
 10.30 „Ulica Sezamkowa” — program dla dzieci
 11.30 „Róbta co chceta” — program Jerzego Owsiaka
 11.50 „Animals” — program Ewy Banaszkiwicz
 12.30 „Animals show”
 12.40 Podróże w czasie i przestrzeni: „Dotknięcie Midasa” (5) — „Wysoki koszt zadłużenia” — serial dok. prod. angielskiej
 13.30 Auto
 14.00 Klub Yuppies?
 ● 14.25 Sport
 15.10 Spieczę
 15.25 Europejski Miesiąc Kuchury
 ● 15.35 Kino rodzinne — „Duch Czarnobrodego” (2) — film fab. prod. USA
 16.25 Program dnia
 16.30 Panorama
 16.40 „Do trzech razy sztuka”
 17.10 Wielka gra — teleturniej
 18.10 Bliżej świata
 19.00 Portret profesora Tadeusza Wróńskiego
 20.00 Telekonferencja „Dwójki”
 20.40 Światowe Dni Muzyki 1992 — relacja reporterska (3)
 21.00 Panorama
 21.30 Gość „Dwójki”
 ● 21.40 „Na granicy etnia” — film fabularny prod. ang. (1989 r. — 97 min.), reż. Willi Patterson, wyk.: Charles Dance, Alexander Paul, David de Kayser
 23.20 Klub jazzowy „Dwójki”
 24.00 Panorama
 0.10 Klub jazzowy „Dwójki”

PONIEDZIAŁEK

PROGRAM I

13.30 Wiadomości
 13.45—16.10 Telewizja edukacyjna
 13.45 Mechanizm ekonomii rynkowej (3)
 14.15 ABC ekonomii
 14.20 „Zarządzanie” — serial prod. niemieckiej
 14.35 „Gospodarka USA” (4)
 15.05 „Rozwój firm” (4) — serial prod. USA
 15.30 Uniwersytet Nauczycielski — Kto się boi szkoły?
 16.10 Program dnia
 16.15 Luz
 17.15 Teleexpress
 17.35 Antena
 ● 18.00 „Alf” — serial prod. USA
 18.30 Kraje, narody, wydarzenia
 19.00 Katolicki magazyn młodzieżowy
 19.15 Dobranoc: „Reksio”
 19.30 Wiadomości
 20.05 Teatr Telewizyjny na Świecie — Dorothy Lane, Bertolt Brecht „Happy end” — spektakl telewizyjny niemieckiej, reż. Manfred Wekwerth, muzyka: Kurt Weill, wyk.: Wolf Kaiser, Renate Richter, Fred Delmare, Inge Keller, Dieter Wien i inni
 ● 22.15 „Aby do świtu” — serial TVP

22.35 „Czytać każdy może” — reportaż z Międzynarodowych Targów Książki
 22.45 Wiadomości wieczorne
 ● 23.00 Kino europejskie — „Urodzony po raz trzeci” (cz. 3 — ost.), film fabularny prod. polskiej (1989 — 90 min.), reż. Stanisław Jędryka, wyk.: Andrzej Grabarczyk, Anna Ciepielewska, Bronisław Pawlik, Grażyna Barszczewska, Janusz Bukowski, Henryk Talar i inni

PROGRAM II

16.30 Panorama
 16.40 Sonda — „Koralowy kontynent”
 17.10 „Artysta i jego świat” — Frans Hals z Antwerpii (cz. 1) — film dokum. prod. ang.
 17.40 Ojczyzna — polszczyzna
 18.00 Program lokalny
 ● 18.30 „Blure, biuro” — „Handlowiec roku” — serial prod. niemieckiej
 ● 19.00 „Pokolenia” — serial prod. USA
 19.20 Aktualności — fotel „Dwójki”
 19.30 Muzyczny świat Shina Miyashity — japoński zespół muzyczny
 ● 20.00 Wielka piłka
 20.30 „Klawisz” — film dokum. Józefa Gębskiego
 21.00 Panorama
 ● 21.30 Sport
 21.40 Stan rzeczy
 ● 22.00 „Opowieści z dreszczykiem” (5) — „Lekko, leciutko na wietrze”, serial prod. ang., reż. Maroun Bagdadi, wyk.: James Fox, Jean-Pierre Cassel, Mayram d'Abo
 23.00 „997” — kronika kryminalna
 24.00 Panorama

WTOREK

PROGRAM I

9.00 Dzień dobry
 9.00 Wiadomości poranne
 9.10 Domowe przedszkole
 9.35 Porozmawiajmy o dzieciach
 9.45 Gotowanie na ekranie (1)
 ● 10.00 „Dynastia” — serial prod. USA
 10.50 Gotowanie na ekranie (2)
 11.05 Kwadrans na kawę
 11.25 Świat cyrku
 12.00 Wiadomości
 12.15—16.10 Telewizja edukacyjna
 12.15 Agroszkola
 12.50 „Surowce” — serial dokum. prod. niemieckiej
 13.20 Fizyka
 14.00 Chemia
 14.35 Tele-komputer
 14.55 Przygody kapitana Remo
 15.15 Sezam
 15.30 „3 — 2 — 1 — kontakt” — „Judo i komputery” — serial dokum. prod. USA
 16.10 Program dnia
 16.15 Dla dzieci: „Tik-tak” — oraz film z serii: „Dennis — zawadiaka”
 17.05 Język angielski dla dzieci (55)
 17.15 Teleexpress
 17.35 „Tom i Jerry” — serial animowany prod. USA
 18.00 „Gwiazdy i gwiazdki” widowisko rozrywkowe z udziałem gwiazd piosenki i ich dzieci
 18.50 „Polska z oddali” — Jan Nowak-Jeziorański
 19.00 Test — magazyn konsumenta
 19.15 Dobranoc: „Mały pingwin Pik-pok”
 19.30 Wiadomości
 ● 20.05 „Dynastia” — serial prod. USA
 21.00 Publicystyczne studio „Jedynki” — „Zapis”
 22.15 „Haich life” — program rozrywkowy, wyk.: Krzysztof Piasecki, Zbigniew Książek, Piotr Skucha, Jacek Łopot, Rudolf Schubert
 22.45 Wiadomości wieczorne
 23.00 Rektor — wywiad z Janem Glińskim, rektorem francusko-polskiej Wyższej Szkoły Nowych Technik Informatyczno-Komunikacyjnych

23.20 „Siódemka” w „Jedynce” — „Opowieść operowa” — filmowa relacja z otwarcia nowej paryskiej Opery Bastylli.

PROGRAM II

7.30 Panorama
 7.40 Rano
 8.10 „Dziolodarianie” — serial animowany prod. amerykańsko-francuskiej
 8.35 Świat kobiet
 9.00 Program lokalny
 9.30 Rano
 ● 9.40 „Pokolenia” — serial prod. USA
 10.00 CNN
 10.15 Teleklinika dr Anatolija Kaszpirowskiego (psycho-terapia a migrena)
 10.25 Rano
 10.45 Powitanie
 15.50 „Dziolodarianie” — serial animowany prod. amerykańsko-francuskiej
 ● 16.15 Sport
 16.30 Panorama
 16.40 „Mojej mamie”
 17.05 Przegląd kronik filmowych
 17.40 Moja modlitwa
 18.00 Program lokalny
 18.30 „Cudowne lata” (48) — „Wyprawa” — serial prod. USA
 18.55 Europuzzle
 ● 19.00 „Pokolenia” — serial prod. USA
 19.20 Rozmowy o Rzeczypospolitej Aleksandra Malachowskiego
 19.30 Kulisy — „Matka”
 ● 20.00 Wielki sport — Mistrzostwa Europy w karate
 20.30 Vademecum teatromana
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 ● 21.40 — Perły z lamusa: „Rok 2000” — film science-fiction prod. ang. (1936 r. — 90 min.), reż. William Cameron Menzies, wyk.: Raymond Massey, Cedric Hardwicke, Edward Chapman
 23.20 „Poszukiwanie innego” — Peter Brook we Wrocławiu
 24.00 Panorama

ŚRODA

PROGRAM I

8.00 Dzień dobry
 9.00 Wiadomości poranne
 9.10 Domowe przedszkole
 9.35 Porozmawiajmy o dzieciach
 9.40 Program dnia
 9.45 Giełda pracy — giełda szans (1)
 ● 10.00 „Kobieta za ladą” (11) — „Wesele Olinki z delikatesów” — serial produkcji czechosłowackiej
 13.35 Wielka historia małych miast — Kazimierz Dolny
 14.05 Sensacje XX wieku — Śmierć Stalina
 10.55 Giełda pracy — giełda szans (2)
 11.10 Kultura ludowa — konteksty
 11.45 „Narodziny firmy” — elementarz przedsiębiorczości
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15—16.10 Telewizja edukacyjna
 12.15 Agroszkola
 12.45 Swego nie znacze
 12.55 Spotkania z literaturą — romantyczna liryka miłosna
 14.35 Wokanda historii — Wielki książę Konstanty
 15.15 Telewizyjny słownik biograficzny
 15.40 Uniwersytet Nauczycielski
 16.05 Program dnia
 16.10 Teleexpress
 ● 16.25 Kino nastolatków — „Partnerzy” — serial prod. USA
 16.55 Studio sport — transmisja meczu piłki nożnej Polska — Czechosłowacja
 19.00 Dziesięć minut dla ministra pracy
 19.15 Dobranoc: „Opowieści upierzonego węża”
 19.30 Wiadomości
 ● 20.05 „Hotel Lorraine” — komedia prod. USA (r. prod. 1987 — 91 min.), reż. Steve Gomer, wyk.: Maureen Stapleton, Trini Alvarado, Lee Richardson, John Bedford Lloyd

● 21.40 „Aby do świtu” — serial TVP
 22.00 Reflex
 22.15 Program rozrywkowy
 22.45 Wiadomości wieczorne
 ● 23.00 „Dom” (6) — „Nosić swoją skórę” — serial TVP

PROGRAM II

7.30 Panorama
 7.40 Rano
 8.10 „Starcom — kosmiczne siły zbrojne Stanów Zjednoczonych” — serial animowany produkcji USA
 8.35 Świat kobiet
 9.00 Program lokalny
 9.30 Rano
 ● 9.35 „Pokolenia” — serial produkcji USA
 10.00 CNN
 10.15 Rano
 10.45 Powitanie
 15.50 „Starcom — kosmiczne siły zbrojne Stanów Zjednoczonych” — serial animowany produkcji USA
 ● 16.15 Sport: Gem, set, mecz — magazyn tenisowy
 16.30 Panorama
 16.40 „Meandry architektury”
 17.00 Losowanie Totolotka
 17.05 „Requiem dla Dominika na pianie filmowym” — film dokumentalny zrealizowany podczas pracy nad filmem Roberta Dornhelma
 18.00 Program lokalny
 ● 18.30 „Kate i Allie” — serial komediowy produkcji USA, reż. Bill Parsky, wyk.: Susan Saint James, Jane Curtin
 ● 19.00 „Pokolenia” — serial produkcji USA
 19.20 Aktualności — wywiad „Dwójki”
 19.30 „Słoneczny zegar Inków” — film dokumentalny
 20.00 Rewelacja miesiąca — Jules Massenet — „Werther”, cz. 1, wyk. Praska Orkiestra Symfoniczna pod dyrekcją Libora Peska, soliści: Peter Dworski, Brigitte Fassbender, Magdalena Vasarysova
 21.00 Panorama
 21.25 Ekspres reporterów
 ● 22.00 „Z biegiem rzeki” II — (1) — serial prod. australijskiej (r. prod. 1989 — 55 min. 4 odc.)
 22.55 Rewelacja miesiąca (cz. 2)
 24.00 Panorama

CZWARTEK

PROGRAM I

8.00 Dzień dobry
 9.00 Wiadomości poranne
 9.10 Domowe przedszkole
 9.35 Porozmawiajmy o dzieciach
 9.45 Przyjemne i pożytecznym (1)
 10.00 „Estera Egeto” (4) — „Gniew Anila” — serial produkcji węgierskiej
 11.00 Przyjemne z pożytecznym (2)
 11.15 Sto lat — magazyn ubezpieczeń społecznych
 11.25 „Prezydenci Kostaryki” — reportaż
 11.35 Azymut
 12.00 Wiadomości
 12.10 Program dnia
 12.15—16.10 Telewizja edukacyjna
 12.15 Agroszkola
 12.50 „Rzeki świata” — film dokumentalny prod. niemieckiej
 13.15 „Daniel” — film przyrodniczy
 13.25 Jean Painlevé i jego filmy
 13.55 „Pejzaż północno-wschodni Wiktora Wołkowa” — film dokumentalny o Puszczy Knyszyńskiej
 14.35 Opowieści księżniczki Lilavaty
 14.50 Zwierzęta świata — „Kraina orla” — Pierwsza i ostatnia granica — serial dokumentalny produkcji angielskiej
 15.25 „Wedrujące wydmy” — film dokumentalny
 15.30 Przez lądy i morza — Kamczatka
 16.15 Kwant
 17.15 Teleexpress
 17.35 Magazyn katolicki
 ● 18.00 „Sherlock Holmes i

dr Watson” — „Trzej strygo-wie” — serial produkcji polsko-angielskiej
 18.25 „Zwierzęta Ameryki” — „Lasice w naszym domu” — serial dokumentalny produkcji USA
 19.00 Dziękuję — Jacek Kuroń
 19.15 Dobranoc: „Dziwny świat kota Filemona”
 19.30 Wiadomości
 ● 20.05 „Detektyw z Nicei” — serial produkcji francuskiej
 21.35 Pegaz
 22.05 Zawsze po 21-szej — magazyn reporterów
 22.45 Wiadomości wieczorne
 23.00 „Proszę pań” — felieton satyryczny Tadeusza Drozdy
 23.05 „Inne kino” — program Jerzego Kapuścińskiego

PROGRAM II

7.30 Panorama
 7.40 Rano
 8.10 „Nowe przygody He-Mana” — serial animowany produkcji USA
 8.35 Świat kobiet
 9.00 Program lokalny
 9.30 Rano
 ● 9.40 „Pokolenia” — serial produkcji USA
 10.00 CNN
 10.15 Rano
 15.50 „Nowe przygody He-Mana” — serial animowany produkcji USA
 ● 16.15 Sport
 16.30 Panorama
 16.40 Reporterzy „Dwójki” przedstawiają
 17.05 „Wspólna Europa” (4) „Portret Wspólnoty”
 17.35 „Podróże konika polskiego” — film dokumentalny
 18.00 Program lokalny
 ● 18.30 „Marc i Sophie” — „Dieta cud” — serial produkcji francuskiej
 18.55 Europuzzle (powt.)
 ● 19.00 „Pokolenia” — serial produkcji USA
 19.20 Aktualności „Dwójki”
 19.30 Muzyka Chopina w Żelazowej Woli — gra Anna Stańczyk
 ● 20.00 Wielki sport — Moto-max
 20.30 „Artyści — galerie” — Marta Gąsienica-Szostak
 21.00 Panorama
 21.30 Sport
 21.40 „Bez znieczulenia” — program Wiesława Walendziaka
 ● 22.00 „Damski krawiec” — dramat obyczajowy produkcji rosyjskiej (r. prod. 1991 — 85 min.), reż. I. Gorowiec, wyk. Innokentij Smoktunowski
 23.30 „Święte słowa” — Kielce '92
 24.00 Panorama

Program lokalny TV KRAKÓW

22 maja (piątek)
 18.00 — Kronika
 19.00—21.00 — Blok programowy o reklamie realizowany wspólnie z TV Katowice, a w nim m. in. ciekawe teleturnieje, konkurs na hasło reklamowe, atrakcyjne teledyski
 18.30 — „TVP Kraków dla Małopolski” — film z serii „Pierwsze filmy” — Spike Lee
 24 maja (niedziela)
 9.30 — Film z serii „Zwierzęta Ameryki”
 10.00 — „Lokalny koncert życzeń”
 26 maja (wtorek)
 9.00 — „4x9” — Film dla dzieci — Pokaz walk Wschodu
 27 maja (środa)
 9.00 — „4x9” — Film dla dzieci — „Najlepiej się podać, czyli poradnik ofiary”
 28 maja (czwartek)
 9.00 — „4x9” — Film dla dzieci — magazyn młodzieżowy „Relacja z XII Międzietowego Festiwalu Artystycznego”
 29 maja (piątek)
 9.00 — „4x9” — Magazyn globrottera „Gdzieś na szlaku”

Z

Zdrowie i uroda

ZMĘCZENIE

Dłużej trwająca praca lub wysiłek psychiczny powodują zmęczenie. Jest to odwracalne zmniejszenie zdolności funkcjonowania narządu lub całego organizmu. Przyczyn zmęczenia może być wiele. Nadmierne obciążenie pracą fizyczną, zbyt duże napięcie psychiczne w czasie pracy, jak i inne kłopoty i troski życia codziennego...

Zmęczenie jest sygnałem do usunięcia lub zmniejszenia bodźca, którego nadmiar grozi uszkodzeniem ustroju. Nakazuje ono przerwać pracę. Jest częścią mechanizmu obronnego ustroju. Zjawiskiem normalnym, w pewnych warunkach korzystnym. Występuje po każdej dłuższej pracy i zanika, jeśli odpoczywamy dość długo i właściwie. Zmęczenie fizjologiczne ustępuje bez śladu po odpowiednio długim wypoczynku nocnym. Rano budzimy się wypoczęci, gotowi do pracy.

Fizjologiczne wyjaśnienie mechanizmów zmęczenia wydaje się również proste. W procesach życiowych organizmu zachodzi wiele reakcji biochemicznych. Na poszczególnych etapach tych reakcji powstają różnorodne produkty rozpadu. Sprawnym usuwaniem tych substancji decyduje o prawidłowym przebiegu procesów metabolicznych. Może jednak zaistnieć sytuacja, gdy usunięcie zakłócenia usuwanie produktów końcowych np. dwutlenku węgla.

Zostaje wówczas zahamowany normalny przebieg procesów przemiany materii. Produkty przejściowe zostają gromadzone w organizmie, utrudniając pobieranie nowych zasobów tlenu. Organizm nie dysponuje zatem dostatecznymi ilościami tlenu, aby prawidłowo prowadzić procesy metaboliczne. Niedobór tlenu narasta, wzrasta zatem stopień zmęczenia.

Przemęczenie natomiast jest drugim (wyższym) stopniem zmęczenia. Towarzyszą mu inne rozmaite zaburzenia, dotęgliwości narządowe i zjawiska psychiczne. Przemęczenie powstaje w wyniku nie wyrównania napięcia odpoczynkiem zmęczenia codziennego. U ludzi przemęczonych występuje uczucie rozbiecia, wzmrożona nerwowość, bezsenność lub trudność w zasypianiu, budzenie się w nocy, bóle w okolicy serca, bóle i zawroty głowy, brak łaknienia. Objawy te początkowo występują sporadycznie, później ich nasilenie jest coraz większe.

Wyczerpanie ma już wyraźny charakter chorobowy. Występują tutaj takie objawy jak spadek wagi ciała, brak łaknienia, bezsenność, osłabienie pamięci. Często występują także zaburzenia pracy serca, przewodu pokarmowego, i gruczołów wydzielania wewnętrznego.

oprac. (MP)

Psychozabawa dla panów

Czy jesteś plotkarzem?

1. Czy interesują Cię intymne sprawy dotyczące innych osób?

- a) Tak (10),
- b) Raczej tak (5),
- c) Nie (0).

2. Czy powtarzasz zasłyszane szczegóły z życia bliźnich?

- a) Tak (10),
- b) Czasami (5),
- c) Nie (0).

3. Czy można Tobie powiedzieć tajemnicę?

- a) Tak (0),
- b) Raczej tak (5),
- c) Nie (0).

4. Doszła do Ciebie plotka na Twój temat...

- a) Przeprowadzisz „śledztwo”, aby dotrzeć do jej źródła (10),
- b) Przechodzisz nad tym do porządku (0),
- c) Nie znasz własnej reakcji (5).

5. Czy interesują Cię pikantne szczegóły z życia „sfer wyższych”?

- a) Tak (10),
- b) Średnio (5),
- c) Nie (0).

6. Czy lubisz czasem dla żartu pointrygować?

- a) Tak (10),
- b) Raczej nie (5),
- c) Nie (0).

7. Czy zdarza Ci się prowadzić rozmowy o niezem?

- a) Tak, często (10),

- b) Rzadko (5),
- c) Nie (0).

8. Czy godzisz się z poglądem, że chętniej plotkują kobiety?

- a) Nie (0),
- b) Tak (10),
- c) Nie mam zdania (5).

9. Czy czytujesz „plotkarskie” kąciki w gazetach?

- a) Tak (10),
- b) Czasami (5),
- c) Nie (0).

10. Czy uważasz się za plotkarza?

- a) Tak (10),
- b) W takim stopniu jak inni (5),
- c) Nie (0).

ODPOWIEDZI:

75—100 pkt. — Uwielbiasz plotkować. Niekiedy jednak przesadzasz i bywa to krzywdzące dla innych. Pamiętaj, że czasami lepiej ugryźć się w język.

40—70 pkt. — Możesz sobie poplotkować, gdyż po pierwsze robisz to z wdziękiem, a po drugie nie krzywdzisz nikogo.

0—35 pkt. — Nie znosisz plotek w żadnej formie. Wynika to z żelaznych zasad, jakimi kierujesz się w życiu. Czy nie jesteś jednak za bardzo rygorystyczny?

Praca - zdrowie - rodzina

Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte cechuje coraz większa aktywność zawodowa kobiet. Niewiele jeszcze wiemy o jej skutkach. Czy wyższy poziom życia rodziny, który jest możliwy dzięki zarobionym przez kobietę pieniądzą rekompensuje jej nieobecność w domu? Czy uczucie nieustannego podniecenia i poczucie niezależności w czasie wykonywania nowych zadań oraz posiadanie własnych pieniędzy dźwigi wartość tych wszystkich komplikacji jakie wynikają z dodatkowych obowiązków? Jaka część stresu, który przeżywa pracująca kobieta jest związana z jej zawodowymi obowiązkami? Amerykański magazyn dla kobiet „McCalls” zaprosił czytelników do udziału w ankiecie — analizującej skutki zawodowej pracy kobiet.

Jedną rzecz stała się oczywista od początku: niewiele z 22 000 kobiet, które wzięły w ankiecie udział chciało cofnąć wskazówkę zegara. Zdecydowana większość kobiet amerykańskich (65 proc.) stwierdziła, że pracowałyby nadal, nawet jeżeli nie musiałaby tego robić ze względów finansowych. Odpowiedzi takiej udzieliło też 88 proc. kobiet w Niemczech, 89 proc. Australijek i tyle samo mieszkanki Brazylii. Raport „McCalls” przyniósł jeszcze kilka odkryć, które zmieniły ocenę stresu wywołanego pracą zawodową kobiet. M. in. okazało się, że stres nie zawsze jest zjawiskiem niekorzystnym. Ten wywołany pracą zawodową nie szkodzi życiu rodzinnemu. Natomiast problemy domowe mogą mieć wpływ na wykonywaną pracę.

Praca w niepełnym wymiarze godzin nie jest sposobem na pozbycie się stresu wywołanego pracą zawodową.

Kobiety zamężne posiadające dzieci nie podlegają większym stresom w pracy zawodowej od kobiet samotnych czy zamężnych, ale bezdzietnych.

Najważniejszą przyczyną stresu jest niemożność lub nieumiejętność uporządkowania przebiegu pracy, jej zła organizacja. To stresuje wszystkie kobiety, niezależnie od wykonywanego zawodu czy kultury, w której żyją.

A jeżeli dodać do pracy zawodowej godziny przeznaczone na prace domowe okaże się, że kobiety pracują więcej niż mężczyźni. O ile? Sprawdź poniżej:

Liczba przepracowanych tygodniowo godzin (wliczając prace domowe)

	kobiety	mężczyźni
Ameryka Płn i Australia	49	50
Japonia	57	55
Europa Zachodnia	49	44
EUROPA WSCHODNIA	70	63
Ameryka Łacińska	60	55
Afryka	67	54
Azja	62	49

Skuteczna metoda odwykowa

PALENIE RZUCISZ W CIĄGU 5 DNI

Wszystkich, którzy chcą odwykwić się od palenia zapraszamy do kina „Swit” w dniach 1—5 czerwca na godz. 18. Sukces podobno gwarantujemy.

Hamuje wzrost nowotworów, usuwa z organizmu toksyczne związki przemiany materii

Jeszcze zdążysz posiąć

NAGIETEK

Ten niepozorny, żółtopomarańczowy kwiat ma nadzwyczajne właściwości lecznicze. Wzmacnia siły obronne organizmu i przyczynia się do zwalczania groźnej choroby nowotworowej. Jest także doskonałym środkiem — co zostało stwierdzone przez onkologów — w okresie rekonwalescencji, po usunięciu operacyjnym nowotworu.

Doustnie zażywa się napar z kwiatów nagietka przy nowotworach złośliwych, zółtacze zakaźnej, schorzeniach przewodu pokarmowego, wątroby. Nagietek potrafi „walczyć” z gronkowcem złośliwym, grzybicą paratyfuszem. Stare receptury lecznictwa ludowego pochodzą z XII wieku. Nagietek stosowany do irygacji jest pomocny w leczeniu nadżerki macicy i sta-

nów zapalnych dróg rodnych. Napary stosuje się doustnie. Zewnętrznie używany jest nagietek lekarski w postaci plastrów, wyciągów, maści. Naparem można przemywać trudno gojące się rany i guzy nowotworowe. W tym ostatnim przypadku dobrze jest połączyć w równych ilościach i napar nagietka, i napar skrzypu polnego.

Jeszcze można posiąć nagietki w ogródku lub w skrzynce na balkonie. Lubi słońce i wilgoć. Do suszenia należy zrywać kwiaty przy słonecznej pogodzie i w okresie pełni księżyca. Jeśli roślina jest pokryta szarym nalotem, jest to mączniak; nie stosować jej do celów leczniczych.

(R)

Groźne decybele!

W decybelach mierzymy nekające nas hałasy, a także wszelkie odgłosy. Wartość 10 decybeli ma szelest liścia na wietrze, szelest papieru, szept. Tykanie zegara — 30 decybeli. Cicha rozmowa, szum w spokojnym biurze — 40 decybeli, a normalna rozmowa mierzona z odległości jednego metra — 60 decybeli, zgiełk ruchliwej ulicy — 70 decybeli.

Od tego poziomu zaczynają się — zdaniem specjalistów — hałasy dokuczliwe. Przykładowo, należy umieścić tu także budzik, dźwięczy z mocą 80 decybeli. Tyle samo wynosi hałas w małym samochodzie i biurze ze stukiem maszyn do pisania i rozmowami telefonicznymi. Samochody ciężarowe wywołują turkot — 90 decybeli, ryk syreny lokomotywy osiąga około 110 decybeli. Od tego momentu, decybele zaczynają być groźne dla zdrowia człowieka. Samolot odrzutowy na wysokości 150 metrów hałasuje z mocą 120 decybeli. Syrena alarmowa, prasa hydrauliczna, silnik odrzutowy odległy o 30 metrów — huczą z mocą 130 decybeli. Większe hałasy są już bardzo groźne. Na poziomie 150 decybeli mogą spowodować nawet oparzenia skóry, a na poziomie 180 decybeli — śmierć.

Decybel, oznaczamy symbolem dB, jest dziesiątą częścią jednostki zwanej bel (B), stosowanej między innymi w akustyce, radiotechnice. Nazwę tej jednostki przyjęto dla uczczenia Aleksandra Grahama Bella (1847—1922), amerykańskiego uczonego, pochodzącego ze Szkocji. Bell był profesorem fizjologii narządów mowy i fizyki na uniwersytecie w Bostonie. Znany jest jako wynalazca telefonu i membrany.

(R)

Czy bać się różyczki?

Z dr MACIEJEM BUGAJCEM rozmawia Jan L. Franczyk

● Ostatnio daje się zauważyć zwiększoną ilość zachorowań na różyczkę wśród dzieci. Czy łatwo się zarazić tą chorobą?

— Zakażenia wirusem różyczki należą do szeroko rozpowszechnionych na świecie — zwłaszcza w strefie klimatu umiarkowanego. Epidemie różyczki występują z reguły co 6—9 lat, lecz małe ogniska epidemiczne obserwuje się corocznie. W Polsce najwyższą zapadalność notuje się u dzieci w wieku 5—9 lat. Ryzyko zachorowania na różyczkę jest bardzo wysokie w warunkach bliskich kontaktów dzieł, ze względu na dużą zaraźliwość tej choroby.

● Jak postępować z dzieckiem chorym na różyczkę?

— Różyczka rozpoczyna się z reguły krótkotrwałym okresem złego samopoczucia, niewielkimi objawami przeziębieniowymi (katar, kaszel), zwykle niewysoką gorączką. Wysypka, która pojawia się na skórze ma wygląd płaskich, niewielkich różowych plamek, które szybko bledną i znikają (zwykle po 2—3 dniach). Charakterystycznym objawem jest powiększenie i wrażliwość węzłów chłonnych z tyłu głowy (za uszami) i na szyi. Niemniej rozpoznanie musi być ustalone przez lekarza,

gdyż różyczkę łatwo pomylić z innymi chorobami zakaźnymi lub infekcjami wirusowymi.

Nie ma leków swoicie działających na wirusa różyczki. Stąd przez kilka dni zaleca się przebywanie w łóżku, a w razie wysokiej temperatury podaje się leki przeciwgorączkowe. Przebycie różyczki zapewnia trwałą odporność na tę chorobę.

● Czy różyczka jest chorobą niebezpieczną?

— Zachorowanie na różyczkę jest niebezpieczne u kobiety w pierwszych trzech miesiącach ciąży, ze względu na ryzyko powstania wad wrodzonych u rozwijającego się płodu. Jeżeli kobieta miała w tym okresie kontakt z różyczką, powinna natychmiast omówić to z lekarzem. Nie zapobiega się natomiast kontaktom dzieci z chorymi na różyczkę. Wyjątkowo rzadko występują powikłania — neurologiczne wśród chorych dzieci. Zarobienie różyczki polega na powszechnym — szczepieniu dzieci, a zwłaszcza dziewcząt. Program tych szczepień jest realizowany w szkołach, w 13. roku życia. Szczepienie jest bezpieczne, pozostaje więc tylko apel o jego powszechne realizowanie.

● Dziękuję za rozmowę.

S

Sport

Kobędza skoczyła najdalej

Bardzo dobrze zaprezentowała się podczas zawodów w Mielcu, w którym wystartowało ponad 200 zawodników i zawodniczek z 13 klubów, najlepszą lekkoatletką Hutnika Monika Kobędza. Wygrała rywalizację w skoku w dal, osiągając 6,21 m.

Klasa okręgowa

Aż 8:0 (1:0) przegrali w Sierpniu z Karpatami piłkarze Grębalowianki. Była to ich najwyższa przegrana w sezonie 1991/92. O połowę mniej 4:0 (1:0) straciła w Myślenicach Wanda w meczu z Dalinem. Z zespołów nowohuckich dobrze spisały się tylko rezerwy Hutnika, wygrywając na własnym boisku Prądniczan 5:1 (2:0). Bramki zdobyli: Zięba i Satola po 2 oraz Romazga. Po 23 kolejkach na czele znajduje się Dalin — 33 pkt., Grębalowianka zajmuje siódma pozycję z dorobkiem 23 pkt., Hutnik II jest na ósmym miejscu — 22, a Wanda na jedenastym — 18.

KLASA „A” — GRUPA I

Zespoły z naszej dzielnicy tym razem rozgrywały spotkania na wyjazdach, z których przywoziły po jednym punkcie. Sparta, dzięki bramce Rakoczego zremisowała z Radziszowianką 1:1 (0:1) i awansowała na trzecie miejsce — 26 pkt. Gole Brandofa i Zaby zdecydowały również o remisie 2:2 (1:1) Zjednoczonych Branice ze Skawinką. Jednak ich pozycja w tabeli nie uległa zmianie i plasują się na dwunastym miejscu — 14. Liderem jest Garbarnia II — 31. Tyle samo punktów, lecz gorszy stosunek bramkowy ma kolejna w tabeli Zieleniczanka.

KLASA MIEDZYOKRĘGOWA JUNIORÓW

Jeszcze tylko 4 kolejki pozostały do zakończenia rozgrywek. Liderem w dalszym ciągu jest Hutnik — 33 pkt., który tym razem wygrał z Nowym Sączem 2:0 (1:0). Celnym strzałem popisał się Michniak. Najgroźniejszy rywal młodych hutniczych piłkarzy Wisła wygrała także swoje spotkanie z Podkarpacem Pustynia 1:0 i ma tylko jeden punkt mniej. Również w Nowym Sączu występował juniorzy Krakusa, wywalczając w pojedynku ze Startem remis 1:1 (0:0). Gole zdobył Zajac. Krakus znajduje się na dziewiątej pozycji — 12.

(dan)

Pegrotour nie trafia się co dzień

Tłuczenie w bęben

Po wyjątkowo wysokim zwycięstwie nad dębickim outsiderem, wśród kibiców Hutnika poprawiły się nastroje. Liczono, że szanse na utrzymanie się w piłkarskiej ekstraklasie znacznie wzrosły, a podbudowani strzelecko podopieczni trenera Bulińskiego nie sprzedadzą łatwo w Zabrze skóry. Może rzeczywistość Górnikowi trudno było wygrać ten mecz, faktem jednak jest, że był drużyną minimalnie lepszą i wykorzystał słabą dyspozycję krakowskiej obrony i bramkarza Tyrpy. Jeszcze raz potwierdziło się, że hutnicy dysponują jednym z najbardziej bramkostrzelnych ligowych ataków i równie „dziurawą” obroną.

Trudno zdobywać punkty, gdy ma się tak słabą defensywę i bocznych pomocników. Grająca w swym najsilniejszym zestawieniu obrona Hutnika, nie tyle nie była w stanie powstrzymać ataków napastników zabrzańskich, co popełniła kilka karygodnych błędów. Na dodatek także pewny dotychczas Tyrpa, wykazał się sporym niezdecydowaniem. Najpierw w 12 min. po dośrodkowaniu piłka trafiała na pole karne gości i zupełnie nie pilnowany Orzeszek głową posłał ją do bramki. W pół godziny później, po niepotrzebnym faulu Węgrzyna i nieprzypilnowaniu przez Koźmińskiego Stańka, ten ostatni podwyższył rezultat.

Poza tym Hutnik nie grał źle, chociaż w tej połowie meczu większych okazji do wyrównania nie stworzył. Mieli ją za to gospodarze, którzy w 43 min zaatakowali i tylko faul Kraczkiewicza na Zagórskim na 2 m przed polem karnym i w konsekwencji żółta kartka, uratowały hutników.

Mimo, że podopieczni trenera Bulińskiego w drugiej połowie zagraли znacznie lepiej, nie zdołali zmienić wyniku meczu. Więcej, mogli nawet stracić trzecią bramkę. W 57 min. Kraus trafił bowiem w spojenie słupka z poprzeczką. Poza tym jednak hutnicy pokazali się z dobrej strony. Na pewno bramkarz Górnik Bęben będzie wspominał „tłuczenie” ze strony pomocników i napastników gości. Świetnie strzelali Bukalski, Sermak, sam na sam był z golkiperem gospodarzy lider snajperów ekstraklasy Waligóra. Bez

efektu. Albo interweniował Bęben albo pomagała mu poprzeczka.

Niestety, kiedy traci się głupie bramki w pierwszej połowie odrobienie tych strat z tak wyrównaną drużyną jak zabranie jest naprawdę trudne.

Ławka trenerska Hutnika — Obroni, nie obroni?

fol. Krzysztof KAROLCZYK

Nie pomaga nawet stan obłędzenia bramki rywali. Szkoda jedynie, że swego gola nie zdobył najlepszy piłkarz na boisku — Sermak. Nie tylko dobrze strzelał, ale potrafił pokierować akcją ofensywną kolegów. Złośliwi mogą jedynie dodać, że powinien zostać przesunięty do obrony.

Sam mecz był dość emocjonujący i kibice zapewne nie zapomną szybko okazji strzeleckich ze strony obu drużyn. Niestety jednak dwa punkty pozostały w Zabrzu, a Hutnik po zeszytygodniowym awansie, znowu usadowił się „pewnie” w grupie drużyn zagrożonych spadkiem. Na jego ko-

rzyść w tej grupie przemawia jedynie korzystny bilans bramek. Cóż jednak z tego, że hutnicy są drugim zespołem w lidze pod względem strzelonych bramek (po Lechu) skoro równie dużo ich stracił (z wyjątkiem zdegradowanego już od dawna Pegrotouru). To daje coś do myślenia i to nie tylko trenerom. Obecnie w trakcie ligowych rozgrywek trudno liczyć na jakieś zmiany. Trzeba po prostu więcej zdobywać goli, niż ich tracić.

Górnik Zabrze — HUTNIK 2-0 (2-0)

1-0 Orzeszek (12 min.), 2-0 Stańka (42 min.)

HUTNIK: Tyrpa — Walankiewicz, Wesołowski, Węgrzyn, Koźmiński — Popczyński, Bukalski, Sermak. Kraczkiewicz — Waligóra Kasperczyk (od 75 min. Rozmuga). Żółta kartka: Kraczkiewicz. (mar)

Tabela ekstraklasy po XXVIII kolejkach

1. Lech	28 40 51-30
2. Górnik	28 36 38-23
3. Katowice	28 34 36-23
4. Widzew	28 33 39-24
5. Śląsk	28 33 38-27
6. Ruch	28 32 35-32
7. LKS	28 30 21-22
8. Zawisza	28 29 33-30
9. Zagłębie L.	28 29 26-26
10. Wisła	28 28 33-31
11. Stal M.	28 26 21-23
12. Legia	28 26 25-28
13. HUTNIK	28 24 42-38
14. Olimpia	28 24 27-33
15. Motor	28 24 23-31
16. Stal S. W.	28 24 18-26
17. Zagłębie S.	28 21 23-33
18. Pegrotour	28 11 9-58

w wyśmienitych okazjach. Jedno jest pewne, hutnicy muszą od pierwszej minuty grać z pełną koncentracją w obronie, aby nie tracić „głupich” bramek już na początku spotkania.

Mimo gry na wyjeździe nasi piłkarze nie stoją na przegranej pozycji. Znakomita forma prezentowana ostatnio przez rozgrywającego Andrzeja Sermaka, poprawna gra defensywy i dyspozycja strzelecka Mirosława Waligóry mogą być tymi czynnikami, które zdecydują o wygranej. Hutnikom zapewne pomagać też będzie niezwykle sympatyczny doping kilkudziesięciu fanów z „czerwonego przegubowca”.

(dan)

Węgrzyn w roli sanitariusza

„Ba go ratować” — krzyknął Kazimierz Węgrzyn. Z autokaru wyskoczył lekarz dyżurny dr Zbigniew Kargol, masażysta Ireneusz Krukowski, kierownik Stanisław Stój i K. Węgrzyn.

Poszkodowany doznał obrażeń twarzy i skroni oraz kontuzji barku i otarę uda. Nieprzytomnego cyklistę oducili dr Kargol. Po udzieleniu pierwszej pomocy i zawiadomieniu pogotowia, hutnicza ekipa odjechała na spotkanie, a ofiarą wypadku zajęli się mieszkańcy pobliskiego domu.

(sp)

— 0 —

Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Zakończyły się rozgrywki w piłce koszykowej chłopców szkół podstawowych zorganizowane przez Zarząd Wojewódzki Szkolnego Związku Sportowego w Krakowie.

Igrzyska przebiegały pod dyktando Szk. Podst. nr 99 z osiedla Na Stoku, która w finale pokonała Szk. Podst. nr 100 (również z Nowej Huty — opiekun mgr M. Kremer) 85:65 (44:31). Trzecie miejsce zajęła Szk. Podst. nr 36 z Krowodrzy, a czwarte Szk. Podst. nr 33 również z Krowodrzy. Drużynę zwycięzców tworzyli: P. Dynur (kapitan), M. Krzyżanowski, M. Baś, T. Wilk, P. Sikora, A. Kula, H. Walentek, P. Siemieniec, W. Szewczyk P. Kurdziel, H. Gala, K. Marzewski. Drużynę prowadzi nauczyciel w-f mgr Janusz Skorek.

Powstała w pierwszych dniach kwietnia br. Krakowska Izba Turystyki od początku swego istnienia przejawia wielką aktywność. 23 i 24 bm. (godz. 10-18) organizuje w pomieszczeniach Domu Turysty i Krakowską Giełdę Turystyczną — Lato 1992, imprezę ze

Giełda turystyczna — lato 1992

wszech miar godną polecenia zwolennikom turystyki i wypoczynku, w której weźmie udział 25 biur podróży z Krakowa i Nowego Targu. Godzi się nadmienić, iż największa ubiegłoroczna tego rodzaju giełda zgromadziła zaledwie 6 biur podróży.

Impreza nie ma celów zarobkowych, stanowi natomiast nader bogatą ofertę wakacyjnych wyjazdów krajowych i zagranicznych. Zarówno dla dorosłych, jak i dla młodzieży szkolnej z uwzględnieniem różnych możliwości finansowych.

(dan)

Z rybą na Tv

LIN

Ryba ta lubi przebywać w miejscach zamulonych oraz tam, gdzie występują masowo wodorosty. Ciało lina jest krępe, o charakterystycznych płynnych liniach. Płetwy są zaokrąglone, skóra pokryta drobną łuską i grubą warstwą śluzu. Ubarwienie lina jest oliwkowe ze złotawym odcieniem. Barwa lina jest uzależniona od otoczenia, w którym ryba ta przebywa. W zbiornikach, gdzie dno jest gliniaste lub piaszczyste, skóra przybiera odcień żółtozłoty, w miejscach o dnie zamulonym — oliwkowy lub nawet ciemnobrązowy. Otwór gębowy zaopatrzony jest w dwa małe wąsiki. Lin pobiera pokarm najczęściej rano lub wieczorem. Zerowanie lina poznajemy po smugach pęcherzyków ukazujących się na powierzchni wody. Stanowisk lina szukamy w zarośniętych partiach wody, w pobliżu brzegów, gdzie głębokość wody nie przekracza 1,5-2 metrów. Najlepiej gdy wykonamy „oczko” wśród roślinności o średnicy co najmniej 60 cm.

Przynęta: najskuteczniejsze są rosówki, czerwone robaczki kompostowe założone na haczyk po kilka sztuk. Przynęta powinna być żywa i ruchliwa. Czerwone robaczki delikatnie przekłuwa się w miejscu zgrubienia, na środku.

Zanęta: najlepszą są drobno posiekane rosówki, czerwone robaczki, ziemia z kretowiska i trochę obornika.

Wędzisko: musi być mocne, elastyczne o długości 4,5 do 5,5 m.

Kołowrotek: o stałej szpulii z dobrym mechanizmem hamującym z nawiniętą żyłką o długości minimum 100 metrów i średnicy 0,25-0,30 mm w kolorze zielonym lub brązowym.

Haczyk: o numeracji 4-6. Sławik: bardzo mały i delikatny.

Branie lina można podzielić na dwie fazy: ryba ssie przynętę — sławik „tańczy” i stopniowo zanurza się pod wodę; lin chwycił przynętę i zaczyna z nią odpływać — sławik wyraźnie się zatapia dając sygnał do zacięcia. Po zacięciu nie wolno w żadnym przypadku popuścić linowi ani jednego centymetra żyłki, gdyż wtedy stara się on uciec w kierunku zarośli podwodnych, co może spowodować utratę ryby. Jeżeli uda mu się jednak dotrzeć do podwodnej roślinności to należy trzymać rybę na napiętej żyłce tak, aby zmusić go do opuszczenia kryjówki i nie pozwolić na okręcenie żyłki wokół podwodnych łodyg. Duży lin stawia silny i długotrwały opór. Daje wiele emocji podczas holowania do podbieraka.

(sp)

Przypominamy, że Koło PZW przy HTS dysponuje wolnymi miejscami w schronisku wędkarskim w Tylmanowej na czerwiec, jak również zaprasza wędkarzy na siedmiodniowy turnus w Zielonym Gaju na Pojezierzu Mazurskim w dniach 1-7.06. Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie koła, os. Młodości 4, w poniedziałki i piątki w godz. 17-19.

(dan)

GRAZYNIĘ DZIEDZIC

składamy wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci Siostry
Zarząd
oraz pracownicy
KS „Hutnik”
Kraków

HOROSKOP

BARAN (21 III — 19 IV).

Koniec tego miesiąca jest dla Ciebie szczególnie pomyślny. Wykażesz się odwagą graniczącą z brawurą zyskując podziw środowiska. Nie brakuje Ci też pomysłów, które wiodą do poprawy sytuacji finansowej. Jeśli zechcesz możesz osiągnąć w każdej dziedzinie bardzo wiele.

BYK (20 IV — 20 V). Promieniujesz na otoczenie ciepłem. Jesteś bardzo chłonny uczuć, otoczenie to zauważa. Agresywny, a silny charakterem Skorpion zabiega o Twoje względy. Pozwól sobie na małe „zapomnienie”, choć zwykle mocno stąpasz po ziemi i jesteś realistą. Uczucia odświeżają.

BLIŹNIĘTA (21 V — 20 VI). Najtrudniejsze problemy złatwiają w ostatnich dwóch dniach maja, a wszystko Ci się powiedzie. Natura nie pokąpiła Ci pomysłowością, wy-

korzystaj to w pracy zawodowej i w trakcie spotkań towarzyskich. Uważaj na zdrowie.

RAK (21 VI — 22 VII). No, masz szczęście, jakoś przebrnąłeś przez ten trudny tydzień, od jutra będzie lepiej. Twoje samopoczucie poprawi się, by pod sam koniec maja ekscytować najbliższych pomysłami, humorem, odległymi podróżami. Działaj dalej z szerokim gestem, po królewsku.

LEW (23 VII — 22 VIII). Ukrywaj starannie swoją zaborczą naturę, bo może wyniknąć z Twojej winy jakaś nieprzyjemna awantura. Nie krocź jednak z sercem na dłoń, bo wówczas możesz doznać zawodu. Masz szansę na umocnienie swojej pozycji w pracy zawodowej.

PANNA (23 VIII — 22 IX). Z dnia na dzień masz coraz lepsze samopoczucie. Zaskakującą szybko podejmujesz ostateczną decyzję. Nic pochopnie jednak nie zmieniaj, pracuj na rzecz stabilizacji, wszakże Ty wyjątkowo sobie cenisz poczucie bezpieczeństwa.

WAGA (23 IX — 22 X). W tym miesiącu sporo sukcesów materialnych. Mądrzej niż zwykle planujesz wydatki sensowniej gromadzisz oszczędności. Słowem, przemiana w Twoim lekkomyślnym stylu życia. Tak dalej, obok harmonii uczuć w życiu procentuje rozsądek, co nie zawsze ceniasz Wago dotąd.

SKORPION (23 X — 21 XI). Indywidualność jest Twoją mocną stroną, ale nie przesadzaj. Warto, zwłaszcza pod koniec miesiąca, częściej zasięgać rady współmałżonka i przyjaciół. Agresja wiele nie zdołasz osiągnąć, zdobądź się na gesty przyjazne, nie odrzucaj uczuciowych Wag i Raków.

STRZELEC (22 XI — 21 XII). Wszystkie sprawy związane z interesami w końcu doprowadzisz do końca. Sytuacja się ustabilizuje, więcej spokoju. Myślisz o podróżach, jednak te rysujące się w najbliższym czasie odłożysz świadomie na rzecz późniejszych dalekich wypraw.

KOZIOROŻEC (22 XII — 19 I). Wymarzony czas na załoty, gdyż Amor rozłoczył nad Tobą skrzydła. Masz też wiele szans na osiągnięcia w pracy zawodowej. Nie działaj jednak w pojedynkę, nie podkreślaj przesadnie swojej indywidualności i odrębności działaj grupowo.

WODNIK (20 I — 18 II). Rodzina i przyjaciele mają do Ciebie żal, że nie poświęcasz im więcej uwagi. Zastępują na to, by w spokoju i miłej atmosferze wypić z nimi kawę, pogawędzić. W ogóle uczucia dają znać o sobie, zbyt wiele intrygowały Cię ostatnio sprawy zwane potocznie męskimi.

RYBY (19 II — 20 III). Masz sporo do ukrycia przed znajomymi. Rada na najbliższe dni: nie ujawniaj swych tajemnic, nawet gdybyś musiał trochę kłamać. Prawdę należy mówić tylko tym, którzy autentycznie chcą ją usłyszeć, a i ta zasada wymaga niezwykłej ostrożności.

Wybrała: SAMANTA

HUMOR

— Mamusiu, dlaczego krzyczałaś na tatusia.
— Bo idzie trzepać dywany.
— Przecież sama go o to prosiła!
— Tak, ale on to robi lepiej, gdy jest zły.

— Dlaczego nigdy nie chodzicie z mężem na pokazy mody?
— Bo to dla nas niewskazane. Ja zaczynam marzyć o nowej sukni, a on o nowej żonie...

Kontroler w autobusie zwraca się do pasażerki z psem.
— Czy pani zapłaciła za tego psa?
— Nie, dostałam go w prezencie.

Jasni ubiega do pokoju i krzyczy:
— Tatusiu, tatusiu, ty to masz szczęście!
— Czemu, pyta zdziwiony tato.
— Bo nie musisz mi kupować książek do następnej klasy.
— Dlaczego?
— Bo zostałem jeszcze w tej samej klasie. (R)

Rizotto z wątróbkami z drobiu

Składniki: 30 dag ryżu, 1 łyżka smalcu, 30 dag wątróbek z drobiu, 5 dag smalcu, 25 dag cebuli, sól, pieprz, 1 łyżka tartej bułki, 2 łyżki ostrego tartego sera, 3 łyżki posiekanej zielonej pietruszki. **Smalec stopić, wsypać ryż, odsmażyć mieszając. Ryż powinien się zrumienić, wówczas zalać go 3 szklankami wrzącej wody, posolić, ugotować. Wątróbkę usmażyć z dodatkiem pokrojonej w piórka cebuli. Ugotowany ryż połączyć z wątróbkami pokrojonymi w paski. Przyprawić do smaku. Potrawa powinna być pikantna. Włożyć do naczynia posmarowanego tłuszczem i posypanego tartą bułką, pokryć powierzchnię serem i zapiec. Następnie całość posypać zieloną pietruszką.**

Rizotto z wątróbkami z drobiu podajemy z sosami pomidorowym lub grzybowym oraz surówkami. **SMACZNEGO!**

SENTENCJA TYGODNIA

Słabi tylko giną w objęciach przeciwności, silni się karmią u jej piersi.

Kraszewski

Śakta sprawy...

Spadek jest dość nęcącym kąskiem. Szczególnie, gdy jego wysokość jest znaczna i gdy na dodatek znamy konkretne zapisane nam udziały. Wtedy też wielu myśli o przyspieszeniu otwarcia testamentu. Niektórzy jednak na tym nie poprzestają, chcą pomóc własnemu szczęściu.

27-letni Paweł I. w swoich rodzinnych Proszowicach nie miał szans na mieszkanie i dobrze płatną pracę. Dlatego też po ukończeniu szkoły średniej postanowił próbować szczęścia w Krakowie. Kiedy dowiedziała się o tym jego

matka, zaraz skontaktowała się z mieszkającą w Nowej Hucie żoną jej niezującego brata. Obie panie uzgodniły, że młody człowiek przyjeżdżając do grodu Kraka może skorzysta z jej gościny.

Paweł po kilkudniowych poszukiwaniach zdecydował się podjąć pracę w jednym z Budostali. Co prawda pensja nie była specjalnie wysoka, jednak obiecano mu zagraniczny wyjazd po 2. latach pracy. Problemem było miejsce zamieszkania. Ciotka mieszkająca od kilku lat samotnie w trzy-pokojowym mieszkaniu zdecydowała się przyjąć siostrzeńca za skromną dopłatę do czynszu. Było to o wiele taniej niż w pracowniczym hotelu.

Troskliwość i układność młodzieńca tak oczarowały panią Leokadię L., że starsza kobieta po pewnym czasie zaczęła rozpieszczać młodzieńca sutymi obiadami i prezentami. Kiedy pewnego dnia ciężko zachorowała, Paweł najpierw zawiadomił pogotowie, a kiedy po interwencji lekarza się jej nie poprawiło i odwiózł ją do szpitala, zdecydowała się na zmiany w testamencie.

Według pierwotnego zapisu spadkobiercami pani L. miała być matka Pawła i daleka kuzynka z Zielonej Góry. Ostatnie wydarzenia skłoniły 78-letnią staruszkę do zapisania własnościowego mieszkania obecnemu domownikowi. Dowiedział się on o tym w tajemnicy od matki.

Kiedy Paweł I. poczuł, że jego szanse na rozpoczęcie normalnego życia wzrosły, zaczął także rozmyślać nad przybliżeniem wykonania testamentowych postanowień. Prosty murarz postanowił zatem przyspieszyć zgon coraz gorzej się czującej cioci. Uznał, że najlepszym sposobem będzie, jak wyczytał w jednym z „kryminałów”, związek arsenu. Ponieważ jednak nie udało mu się trucizny zdobyć, zaczął fajerować panią Leokadię środkami uspokajającymi. Trwało to kilka tygodni.

Wezwany przez sąsiadkę pani L. lekarz stwierdził stan

ogólnego wyczerpania u chorej oraz zatrucie lekarskimi. Tylko przez przypadek mieszkająca piętro wyżej lokatorka postanowiła się poradzić pani L. w jednej sprawie związanej z wykupem mieszkania i złożyła jej wizytę. Ponieważ Paweł I. wyszedł ze śmieciami i zapomniał zamknąć drzwi, kobieta ośmielona długą znajomością z ciotką Leokadią weszła do środka. Zobaczyła leżącą w półśnie, wychudzoną kobietę.

Szpitalne badania biegłych — toksykologów potwierdziły, iż siostrzeniec od kilku tygodni podtrzymywał swą ciotkę sporymi dawkami relanium, reladormu i innych lekarstw. Paweł I. został aresztowany. Po pewnym czasie oskarżono go o usiłowanie zabójstwa i spowodowanie u ciotki ciężkiego rozstroju zdrowia. Został skazany na 6 lat pozbawienia wolności. Po wyjściu na wolność nie ma co liczyć na mieszkanie, pani Leokadia wyzdrowiała bowiem i zmieniła testament.

(mar)

NIE TYLKO PŁOTECZKI...

Nobel muzyczny dla Paula McCartneya

Królewska Szwedzka Akademia Muzyki po raz pierwszy przyznała w tym roku „Polar Music Prize” — nagrodę, która w zamiśle fundatorów ma być „Muzycznym Noblem”. Pierwszy oficjalny werdykt komitetu przyznającego nagrody głosi że „Polar Music Prize” w wysokości 160 tys. dolarów zostaje przyznany Paulowi McCartneyowi za jego twórczą wyobraźnię kompozytora i artysty, który animował muzykę popularną na całym świecie przez ostatnich trzydzieści lat. Wydaje się jednak, że o nagrodzie dla eks-Beatlesa przesądziło słynne „Oratorium Liverpoolskie”, które potwierdziło, że możliwości McCartneya wykraczają poza muzykę rozrywkową. Nagrodę 18 maja wręczył w Sztokholmie król Karol XVI Gustaw.

Po jednym milionie koron otrzymały też trzy nowe państwa nadbałtyckie: Litwa, Łotwa i Estonia. Jak głosi komunikat jury chodzi o wsparcie narodowej muzyki i stworzenie tam towarzystw ochrony międzynarodowych praw autorskich.

Gwiazda — Stevie Wonder

Stevie Wonder będzie główną gwiazdą wielkiego koncertu organizowanego pod auspicjami UNICEF na rzecz dzieci. Odbędzie się on 12 września na mogącym pomieścić 65 tysięcy widzów stadionie Wankdorf w Bernie (Szwajcaria). Całość ma przebiegać pod hasłem „Save the children” („Ratować dzieci”). Organizatorzy zwrócili się z prośbą o udział w koncercie tej charytatywnej imprezy również do Prince'a, Paula McCartneya, Georgea Michaela, Paula Simona i Petera Dinkla.

Pogrzeb Marleny

500 sympatyków i 300 dziennikarzy zebrało w sobotę 16 maja na berlińskim cmentarzu Friesenau Marlenę Dietrich zmarłą 6 maja w Paryżu w wieku 90 lat. Po raz ostatni była ona w Berlinie w maju 1960 roku. Zażyczyła sobie wówczas, aby ją pochowano obok jej matki. Uroczystości pogrzebowe transmitowała niemiecka TV.

Smaczne hologramy

Pomysł bostońskiego koncernu Dimensional Foods Corporation zyskuje coraz większe uznanie klientów i handlowców. Produkuje on czekoladę, ciasteczka, a nawet leki przyozdobione obrazami holograficznymi. Hologramy dające złudzenie trójwymiarowości tworzą mikroskopijne linie, umieszczone na powierzchni produktu. Nowa reklama wizualna nie starowi — jak twierdzą naukowcy — żadnego niebezpieczeństwa dla konsumenta i nie zmienia smaku produktu.

F.H. MARKET ARKA

os. Złota Jesień 13

Już od dzisiaj kupisz na raty

Okazja — wyprzedaż maszyn biurowych

meble ■ sprzęt: zmechanizowany i gospodarstwa domowego ■ RTV ■ wykładziny i dywany

Korzystne warunki oprocentowania kredytu według uznania klienta

2,75 procent miesięcznie. Forma zabezpieczenia kredytu według uznania klienta.

Przyjdź, zobacz i kup. ZAPRASZAMY.